

GRAD VODICE

STRATEGIJA RAZVOJA
GRADA
VODICA
DO 2020.

SADRŽAJ

1	PREDGOVOR GRADONA ELNICE	4
2	UVOD	5
2.1	Razlozi za izradu Strategije razvoja Grada Vodica	5
3	METODOLOGIJA I SUDIONICI	7
3.1	Korak 1: Izrada analize situacije	7
3.2	Korak 2: Definicija vizije, ciljeva i prioriteta Strategije	7
3.3	Korak 3: Definiranje modaliteta provedbe Strategija	8
3.4	Korak 4: Izrada Akcijskog plana provedbe Strategije	8
4	ANALIZA DRUŠTVENO-EKONOMSKE SITUACIJE NA PODRUJU GRADA.....	10
4.1	Geoprostorna obilježja	10
4.1.1	Fizičko-geografske značajke	10
4.1.2	Naselja i naseljenost	11
4.1.3	Klimatske značajke	13
4.2	Infrastruktura i zaštita okoliša	14
4.2.1	Komunalna infrastruktura	14
4.2.2	Energetski sustav	16
4.2.3	Prometna infrastruktura.....	17
4.2.4	Zaštita okoliša	19
4.3	Demografske značajke.....	19
4.4	Gospodarstvo	22
4.4.1	Osnovni pokazatelji	22
4.4.2	Industrijske zone.....	22
4.4.3	Poduzetništvo	23
4.4.4	Turizam	28
4.4.4.1	Kulturna i prirodna baština.....	28
4.4.4.2	Selektivni oblici turizma u Gradu Vodice.....	30
4.4.4.3	Smještajni kapaciteti, dolasci i noćenja turista	31

4.4.5	Poljoprivreda, stočarstvo i ribarstvo	36
4.4.6	Tržište rada	39
4.5.	Odgoj, obrazovanje, kultura i šport	42
4.5.1.	Odgoj i obrazovanje.....	42
4.5.2.	Kultura	45
4.5.3.	Šport	46
4.5.4.	Civilni sektor na području Grada Vodica	47
4.6.	ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB.....	49
4.6.1.	Zdravstvo	49
4.6.2.	Socijalna skrb	50
5.	SWOT ANALIZA	52
6.	VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI	58
7.	PRIORITETI I MJERE.....	59
7.1	Prikaz međusobne povezanosti ciljeva, prioriteta i mjera	59
8.	PROVEDBA STRATEGIJE: INSTITUCIONALNI I FINACIJSKI OKVIR	71
8.1.	Organizacijska struktura za provedbu Strategije.....	71
8.2.	Financijski okvir (izvori financiranja)	73
8.3.	Usklađenost Strategije s nacionalnim i regionalnim politikama	85
9.	IZVJEŠTAVANJE I PRAĆENJE	87
9.1.	Praćenje.....	87
9.2.	Evaluacija	88
10.	POPIS PRILOGA	90
11.	POPIS TABLICA	90
12.	POPIS SLIKA	90
13.	POPIS GRAFIKONA	90

1 PREDGOVOR GRADONA ELNICE

2 UVOD

2.1 Razlozi za izradu Strategije razvoja Grada Vodica

Strategija razvoja Grada Vodica predstavlja ključni strateški dokument kojim se definira smjer ukupnog gospodarskog i društvenog razvoja na administrativnom području Grada Vodica u razdoblju od 2014. do 2020.

Strategija je nastala kroz snažan participativni proces donositelja odluka na lokalnoj razini te predstavnika civilnog i privatnog sektora. Ovim su dokumentom obuhvaćeni svi oni procesi koji izravno doprinose razvoju Grada kroz nekoliko ključnih područja: razvoj turizma, poljoprivrede, poduzetništva, društveno-kulturni razvoj i razvoj društvene infrastrukture, kao i razvoj komunalne i ekološke infrastrukture.

Strategija predstavlja srednjoročni strateški dokument koji definira ciljeve i prioritete razvoja Grada za razdoblje od 7 godina. Ovakvo planiranje predstavlja primjer dobre prakse s obzirom na činjenicu da se preklapa s glavnim programsko-planskim razdobljem na razini države Europske unije, kao i s glavnim strateškim dokumentima na razini Republike Hrvatske, prije svega s Operativnim programima za pojedina područja.

Sama izrada Strategije razvoja Grada Vodica ima sljedeće ciljeve:

- odrediti dugoročnu viziju razvoja Grada
- kreirati razvojne prioritete koji vode k ostvarenju vizije
- definirati na koji način će se postizati ostvarenje prioriteta, uz koja sredstva, te uz koju odgovornost
- definirati listu prioritetnih projekata i osigurati provedbu osigurati provođenje zacrtanih mjera
- razviti i podržati organizacijsku/provedbenu strukturu
- optimizirati postojeće resurse.

Važno je naglasiti kako je Strategija u vlasništvu lokalnih dionika koji su je izradili i usvojili te kao takva predstavlja konsenzus u utvrđivanju željenog smjera gospodarskog i društvenog razvoja. Njezino provođenje ili neprovođenje direktno ovisi o poduzetim naporima i zajedničkom zalaganju dionika javnog, privatnog i civilnog sektora.

Struktura dokumenta Strategije jasno je podijeljena u sljedeće 3 cjeline:

- 1) analiza postojećeg stanja koja je potrebna kao polazišna točka za daljnju razradu ciljeva, prioriteta i mjera
- 2) strateški dio koji uspostavlja vertikalnu intervencijsku logiku u smislu definiranja vizije razvoja Grada do 2020. te pripadajućih ciljeva, prioriteta i mjera
- 3) provedbena struktura koja transparentno i održivo navodi model provedbe Strategije, koji je također razvijen u komunikaciji s lokalnim dionicima te uz uvažavanje materijalnih i ljudskih kapaciteta Grada.

Kako je riječ o strategiji lokalnog značaja, ona je u svom sadržaju nužno kompatibilna kako s razvojnom strategijom Šibensko-kninske županije¹, tako i sa širim strateškim okvirom i politikama na EU i nacionalnoj razini, osiguravajući i na taj način vertikalnu povezanost strateških dokumenata.

¹ S obzirom na činjenicu da je u vrijeme izrade ovog dokumenta Strategija razvoja Šibensko-kninske županije za razdoblje 2014-2020 tek u nastajanju, ovaj dokument usklađen je s trenutno važećom Strategijom razvoja Šibensko-kninske županije 2011-2013, čije je važenje, sukladno uputi Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije od rujna 2013., produljeno do kraja 2014. godine.

3 METODOLOGIJA I SUDIONICI

Iako za strateške dokumente lokalnog značaja ne postoje zadani pravilnici o njihovom sadržaju i strukturi, ova razvojna Strategija izrađena je na način da poštuje odredbe Pravilnika o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (NN 53/10), a koji je propisalo Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU (MRRFEU). Razlog za takvu odluku leži u činjenici da takav pristup bitno olakšava provedbu i praćenje provedbe Strategije, kao i njezinu usklađenost i komplementarnost sa strateškim dokumentima na svim razinama.

Osnovnu ulogu u definiranju strateškog dijela ovog dokumenta (definiranje prioriteta i mjera) imala je radna skupina koju je okupio Grad Vodice, odnosno, gđa Tina Bosotin kao koordinatorica ispred Grada Vodica. Radna skupina sastojala se od ukupno 20-ak predstavnika javnog, civilnog i privatnog sektora. Popis članova radne skupine prema tematskim područjima naveden je u Aneksu 1. Podrška radnoj skupini u smislu facilitiranja i moderiranja rasprava, utvrđivanja stanja i analize kapaciteta, bili su vanjski stručnjaci angažirani kao tehnički pomoćnici.

U nastavku je prikazan tijek procesa razvoja Strategije.

3.1 Korak 1: Izrada analize situacije

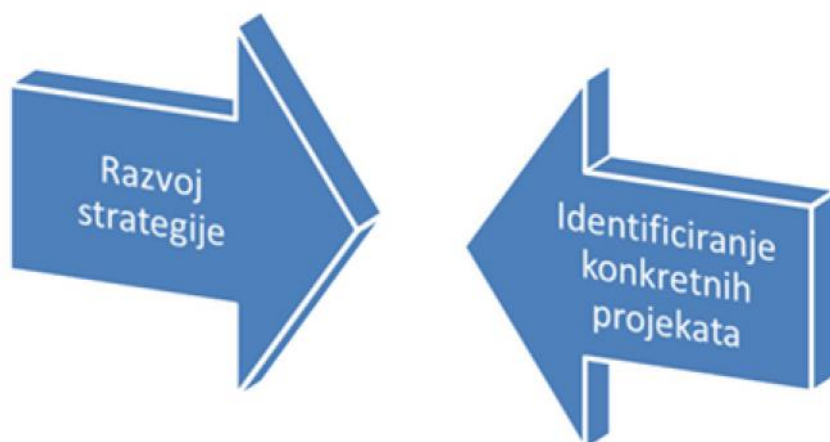
Projektni tim (vanjski stručnjaci za tehnički pomoćnik) uz podršku koordinatorice identificirao je izvore podataka koje je bilo potrebno prikupiti za izradu analize društveno-gospodarske situacije. Analiza stanja služi kao podloga, odnosno polazište potrebno za kreiranje razvojnih prioriteta. Popis dokumenata korištenih u analizi stanja popisan je u Aneksu 2.

3.2 Korak 2: Definicija vizije, ciljeva i prioriteta Strategije

Projektni tim organizirao je i moderirao radionicu za definiranje SWOT analize (analiza snaga, slabosti, prilika i prijetnji) te ciljeva i prioriteta Strategije. Razvoj SWOT analize i prioriteta i ciljeva temelji se na potrebama Grada Vodica koje proizlaze iz analize stanja te slijedi prioritete osi zacrtane operativnim programima za regionalnu konkurentnost i koheziju i razvoj ljudskih potencijala.

Za svaki cilj, odnosno prioritet, identificirane su mjere u Strategiji koje su opet popraćene konkretnim razvojnim projektima/aktivnostima. Svaku mjeru u praksi sačinjava jedan ili više razvojnih projekata ili projektnih ideja i aktivnosti koje je potrebno provoditi kako bi se provela sama mjera.

Slika 1: Prikaz paralelnog razvoja Strategije i identificiranja projekata

3.3 Korak 3: Definiranje modaliteta provedbe Strategija

Modaliteti provedbe uključuju definiranje okvira za provedbu, odnosno, uloga i odgovornosti dionika u provedbi i praćenju Strategije te identificiranje izvora financiranja. Radna skupina je, uz pomoć projektnog tima, utvrdila koje su institucije i organizacije nositelji prioriteta Strategije, odnosno, pojedinih mjera. Također je utvrđena i provedba i praćenje Strategije te izvještavanje o napretku provedbe. Sustav praćenja temeljen je na objektivno provjerljivim pokazateljima u skladu s ciljevima i prioritetima ove Strategije.

Između koraka 3 i 4 provedene su konzultacije sa širom grupom dionika te su građani upoznati s nacrtom Strategije.

3.4 Korak 4: Izrada Akcijskog plana provedbe Strategije

Nakon procesa konzultacija, projektni tim je izradio strukturu projektnog portfelja i zajedno s radnom skupinom identificirao projekte i projektne ideje. Definiran je Akcijski plan za provedbu Strategije. Stručnjaci su izradili multikriterijsku analizu zrelosti projekata koja omogućuje objektivnu ocjenu projekata koji ulaze u Akcijski plan. Određeni su prioritetni projekti, definirani ciljevi Akcijskog plana te identificirani financijski izvori. Akcijski plan pokriva razdoblje od 2 godine i sadržava sljedeće podatke:

- ciljeve;
- predviđene aktivnosti;
- razdoblje provedbe plana i pojedinih aktivnosti;
- izvršitelje aktivnosti;
- međusobnu povezanost aktivnosti;
- prioritetne aktivnosti;

Strategija razvoja Grada Vodica 2014. – 2020.

- troškove provedbe pojedinih aktivnosti;
- izvore financiranja aktivnosti;
- na ine i indikatore pra enje ostvarivanja plana;
- kontrolu provedbe plana.

Posljednju fazu u razvoju strategije ozna io je sastanak Radne skupine na kojem je Strategija službeno usvojena te je izra en plan komuniciranja sa širom javnosti.

4 ANALIZA DRUŠTVENO-EKONOMSKE SITUACIJE NA PODRUČJU GRADA

4.1 Geoprostorna obilježja

4.1.1 Fizičko-geografske značajke

Grad Vodice nalazi se u Šibensko – kninskoj županiji u Jadranskoj regiji, na jugu Hrvatske. Smješten je 13 km zapadno od sjedišta županije Šibenika, na obali širokog zaljeva. Županija na sjeveru graniči sa Zadarskom županijom, na jugu sa Splitsko – dalmatinskom županijom, a na istoku s Bosnom i Hercegovinom. Prostire se na 2.984 km², od čega Grad Vodice zauzima 94 km². Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. g. Županija ima 109.375 stanovnika, a Grad Vodice 8.875.

Grad Vodice se sastoji od tri glavna područja: zaleđa, obale, i otoka - tri veća i nekoliko manjih otoka. Geografski položaj Grada izrazito je povoljan s obzirom na blizinu županijskog središta, Šibenika, te prometnu povezanost s ostalim dijelovima županije i južne Hrvatske.

Slika 2: Položaj Šibensko-kninske županije – označen crvenom crtom

Izvor: vlastita obrada

Prema geološkom značaju, osnovni vapnenački reljef koji je grebenast s humovima i brdima, a onaj na dolomitima i laporima udolinski s poljicima. Smjer pružanja grebena i udolina je paralelan s obalom, a određen je odgovarajućim tektonskim silnicama. Najviša kota terena od 202 m n/m je vrh Završje jugozapadno od Grabovca na granici s općinom Tisno. U geološkom pogledu područje je Grada u smjeru paralelnom s obalom naizmjenično presijecaju vapnenački geološki stupovi i to: mikrokristalnog vapnenca, svijetlosivog dobro uslojenog vapnenca s rijetkim ulošcima dolomita, izmjene svijetlosivih vapnenaca s dolomitima i plodastim vapnencima, te u obalnom dijelu Vodica i na otocima Prviću i Lupcu sivih srednjezrnatih dobro uslojenih dolomita sa sporadičnim ulošcima dolomitnih brečva. Na području između iste Male na sjeveru, te Grabovca na jugu i Gačeleza na istoku

prostire se sloj crvenice, a južno od njega sloj šljunka i pijeska. Na području Grada najrasprostranjenija mineralna sirovina je arhitektonsko-graevinski kamen.

U seizmološkom pogledu zaobalni dio grada Vodica nalazi se u VI., najveći dio priobalja i otok Prvi u VII., a ostali otoci u VIII. potresnoj zoni MCS.

U pedološkom pogledu kako na području Županije, tako i na području Grada Vodica najveći dio tala su marginalno pogodna ili potpuno nepovoljna za poljoprivredu. Tek manji dio može se klasificirati kao srednje pogodno tlo uz veća ograničenja, a unutar tih cjelina su manja područja osobito vrijednih obradivih tla. Na otocima i u priobalju prevladava "ljuti" krš, pa je to područje deficitno plodnim tlima. Tla na otocima i primorskom kršu su tipične nelesivirane i koluvijske crvenice, te dijelom terasirana tla na vapnencu i dolomitu (Prvi). Prema klimatskim i pedološkim značajkama otkriva se da se na području grada Vodica može organizirati mediteranska poljoprivreda. Klimatske pogodnosti pružaju osnovu za intenzivni uzgoj masline kao tipične mediteranske kulture, kao i proizvodnju ostalih ratarskih kultura mediteranske poljoprivrede. Gotovo cijeli otok Prvi je pokriven pjeskovitom glinom koja nastaje raspadanjem dolomita. Zemljište sadrži više od 50% pijeska. Ova vrsta tla je osobito dobra za vinograde i masline.

U biljnogeografskom pogledu na području Grada razlikuju se dva pojasa; polusredozemni (submediteranski) i sredozemni (eumediteranski). Osnovna obilježja polusredozemnog pojasa su fenomen krša, maritimni klimat, jaki antropogeni utjecaji i degradiran sav vegetacijski pokrov. Krške listopadne panjeve, različito sklopljene šikare i šibljaci u mozaiku s livadama, pašnjacima i prostranim submediteranskim kamenjarama, niske su proizvodne vrijednosti i zahtijevaju rekonstrukcije i pošumljavanje. Sredozemni pojas je sličan polusredozemnom po utjecajnosti, degradaciji vegetacije i tla, te ostalim oznakama krša. U ovom izrazitom maritimnom bioklimatu, s najduljim vegetacijskim periodom, proizvodne su sastojine termofilnih borova (alepski). Isto opožarene panjeve i crnike, makije i šibljaci niske su gospodarske vrijednosti. Poljodjelske površine najvećim dijelom su ekstenzivni pašnjaci (mediteranske kamenjare i sl.), rjeđe vinogradi, maslinici i voćnjaci i ostale mediteranske kulture.

Vodoravna i okomita raširenost vapnena s podzemnom šupljikavošću u uzrok su pomanjkanja stalnih izvora vode i površinskih tekućica. Jedini površinski tokovi su rijeke Gudača i Bribišnica, te bujice i povremeni tokovi (Bristeg, Bristovac, Zarovo i dr.). Ovisno o geološko-petrografskom sastavu podloge, režimu i načinu protjecanja, podzemne vode se javljaju u različitim odnosima. Plitke podzemne vode koje se nalaze oko Vodice mogu se koristiti kopanjem bunara, ali zbog blizine mora su manje ili više bovate. Slična je situacija s bunarima na Otoku Prvi u kojima je voda također bovata.

4.1.2 Naselja i naseljenost

Prva naselja razvila su se u zaleđu Vodice još u pretpovijesno doba. Rakitnica, Mrdakovica, Pišća, Kamena i Okit, danas su imena plodnih imanja težaka, a nekada su bili stanovi i sela u kojima se radilo i živjelo. Brojni materijalni dokazi svjedoče o kontinuiranom životu u ovim poljima još od željeznog doba.

Kroz Vodice, preko Nadina do Zatona, prolazio je važan rimski trgovački put duž kojega su iznikla mnoga naselja. O tome svjedoče arheološka istraživanja u Dragiši ima i istraženi lokalitet u Velikoj Mrdakovici gdje su nađeni ostaci predrimskog naselja i liburnske nekropole iz 4. st. prije Krista. Bogati nalazi staklenih posuda, a vjeruje se da se radi o najvrjednijoj zbirci te naravi na području itavog rimskog carstva, govori da se radi o značajnom naselju koji će mnogi poistovjetiti s Arauzonom o kojoj piše Plinije. U podnožju nalazišta nalazi se rimska ograđenica, prirodna kaptaza, koja je koristila za sakupljanje kišnice i opskrbljivala stanovništvo pitkom vodom. Godinama, ta su se naselja širila, dolazili su novi stanovnici, i nastajale su nove kulture.

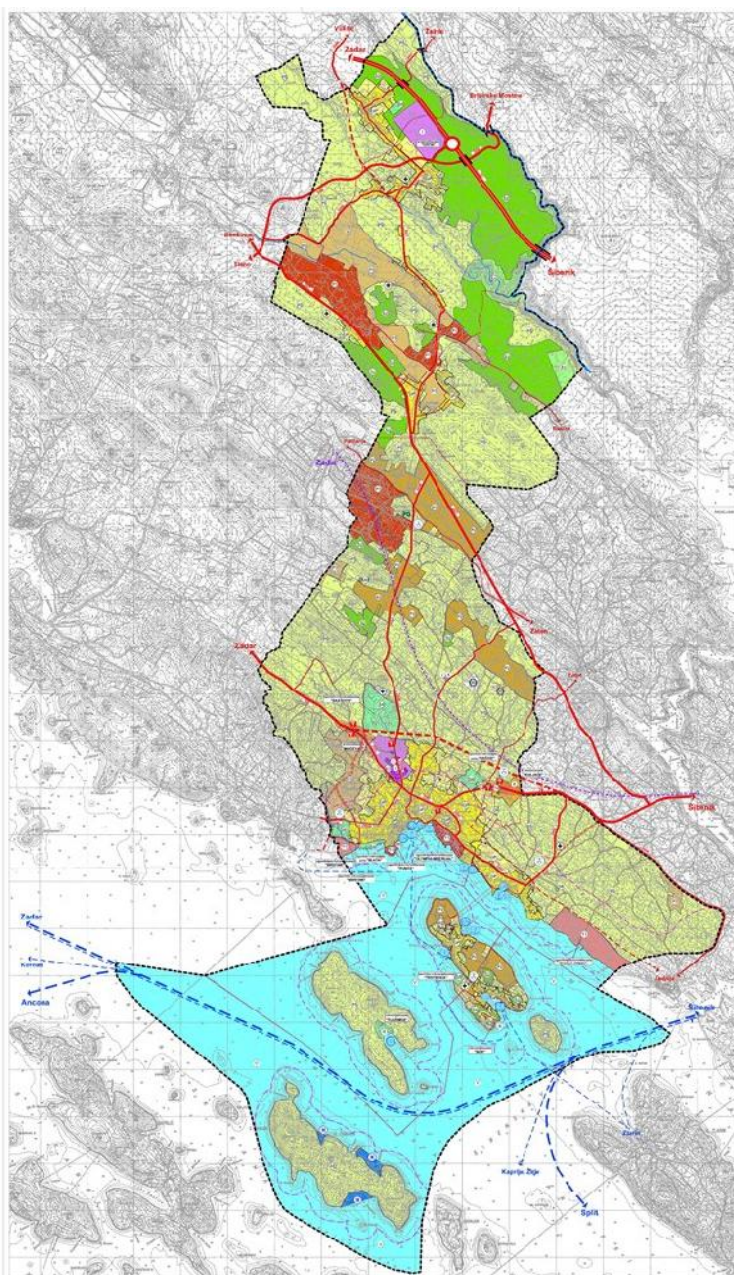
Stanovnici su uzgajali masline i vinovu lozu, te višnje maraske. Danas u poljima još ima vidljivih ostataka stanova u kojima se obitavalo, sačuvani su bunari i lokve na kojima se napajala stoka. U zelenilu obradenih polja stoje gromače, veliki kameni zidovi građeni u suhozidu, koji dijele vlasnika od vlasnika. Odolijevaju vremenu i stare tradicionalne graevine, bunje, koje su nekad služile kao

pastirski stanovi, kao siguran zaklon od lošeg vremena ili samo kao odlagalište za alat.

U 15. stolje u Osmansko se carstvo po inje širiti i na podru ja Hrvatske. Oko 1646. godine, Turci su snažno napali Srimu i Vodice. Srimari su nakon iscrpljuju ih borbi pobjegli na Prvi , a turske snage utaborile su se u njihovom naselju. Kroz 15. i 16. stolje e oko mjesta se u nekoliko navrata gradio visoki obrambeni zid s trima kulama koje su štitele stanovništvo i omogu avale kontrolu putnika koji su ulazili u naselje. Nakon kona nog odlaska Turaka, selo prosperira, gradi se sve više ku a i izvan gradskih zidina, a stanovništvo naglo broj ano raste.

Vodice postaju samostalna op ina 1891. godine. Sastoji se od naselja: ista Mala, ista Velika, Ga elezi, Grabovci, Prvi Luka, Prvi Šepurine, Srima i Vodice. Op ina Vodice kao upravna jedinica u suverenoj Republici Hrvatskoj osnovana je 1993. godine. Vodice dobivaju status Grada 24. srpnja 1997. godine. Godine 2006. naselje Tribunj izdvaja se iz Grada Vodica i postaje op ina.

Slika 3: Obuhvat Grada Vodica

Izvor: Prostorni plan Grada Vodica

U Šibensko-kninskoj županiji 5 je gradova i 14 općina. Gradovi u Županiji su: Šibenik kao središte županije i upravni centar, te Drniš, Knin, Skradin i Vodice. Općine u Županiji su: Bilice, Biskupija, Cijljanje, Ervenik, Kijevo, Kistanje, Murter, Pirovac, Primošten, Promina, Rogoznica, Ružić, Tisno i Unešić. Grad Vodice okarakteriziran je kao lokalno urbano središte u razvoju.

Grad Vodice obuhvaća tri prostorne funkcionalne cjeline: zaobalje, priobalje i otoka. Zaobalni dio je prostorno najveći, a najrjeđe naseljen. U zaobalju su smještena četiri naselja – ista Mala, ista Velika, Gaćevo i Grabovci. Priobalje je najrazvijeniji i najnaseljeniji prostorni dio u kojem se nalazi samo gradsko središte Vodice te naselje Srima. Otoka se sastoji od tri veća i nekoliko manjih otoka, od kojih je jedino otok Prvi naseljen i na kojem se nalaze naselja Prvi Luka i Prvi Šepurine. Od manjih otoka pod Grad Vodice spadaju Tijat i Zmajan te otoci i Lupac, Kamenica i Galebinjak.

Tablica 1: Gustoća naseljenosti

Naselje	Površina km ²	Stanovništvo 2011.	Gustoća naseljenosti st./km ²
Ukupno Grad Vodice	94	8.875	94,41
Ukupno Šibensko- kninska županija	2.984	109.375	36,65
Ukupno Republika Hrvatska	56.594	4.284.889	75,71

Izvor: DZS

Prema podacima iz tablice 1, može se zaključiti da je Grad Vodice gusto naseljen grad, odnosno ima 94 stanovnika na km². Gustoća naseljenosti Grada Vodica viša je od prosjeka Republike Hrvatske te dva i pol puta veća od prosjeka Šibensko – kninske županije.

4.1.3 Klimatske značajke

Obzirom na svoj položaj, područje Grada Vodica ima mediteransku klimu koju obilježava blaga zima i suho ljeto. Ljeto ima dva kišovita razdoblja, u ranom proljeću ili ljetu i kasnoj jeseni. Srednja godišnja temperatura zraka priobalja i zaobalja iznosi 15,70 °C, a otoka stupanj više. Najhladniji kalendarski mjesec u godini je siječanj kada srednja mjesečna temperatura zraka u priobalju i zaobalju iznosi 7,30°C, a otoka 8,40°C. Najtopliji mjesec je srpanj sa srednjom mjesečnom temperaturom u priobalnom i zaobalnom dijelu od 24,90°C, te na otocima od 24,40°C.

Prepoznatljivi vjetrovi su bura - sjeveroistočni vjetar koji donosi hladnoću, maestral koji je znak lijepog vremena i obično puha oko 11 sati i jugo, vlažan vjetar koji puše s jugoistoka.

S obzirom na veličinu i odličan geografski položaj Grada Vodica, svakako treba staviti naglasak na daljnji razvoj Grada Vodica kao lokalnog urbanog središta koje bi s vremenom trebalo postati urbano središte šireg područja po broju i kvaliteti društvenih i kulturnih događanja u Županiji i šire, posebno uzevši u obzir turistički značaj i posjetenost. Strateška ulaganja iz proračuna u razvoj poljoprivrede trebala bi ograničiti i ciljano usmjeriti na profitabilne projekte uzgajanja maslina i vinove loze. S obzirom na geografski položaj i odličnu klimu, turizam, dakako, ostaje prioritetna gospodarska grana, a ulaganje u daljnji razvoj turističkih sadržaja imperativ, pri čemu svakako treba razmotriti sve opcije potencijalno bolje iskoristivosti otoka i otoka koji Gradu gravitiraju, posebno naseljenog Prvi otok, prije svega kroz jednokratne turističke posjete i obilaske, eventualno i kroz višednevne aranžmane.

4.2 Infrastruktura i zaštita okoliša

4.2.1 Komunalna infrastruktura

Vodnogospodarski sustav

Koncepcija razvitka vodoopskrbe utvrđena je Srednjoročnim programom opskrbe pitkom vodom Šibensko – kninske županije koji je prihvaćen 1996. godine. Sukladno tome planirana je vodoopskrba zaobalnih naselja Grada Vodica (Čista Mala, Čista Velika, Grabovci i Gajelezi) koja bi bila povezana na vodoopskrbni sustav Županije preko područja općine Pirovac, odnosno Grada Skradina. Također je predviđena i vodoopskrba otoka Prvičana putem cjevovoda položenog od crpne stanice u Srimipa preko Prvičana, Tijata i Zmajana do Kaprija i Žirja. Na Tijatu je predviđena nova vodosprema.

Vodice i Srma imaju izgrađenu vodoopskrbnu mrežu koja je povezana na vodoopskrbni sustav Županije. Srma se snabdijeva pitkom vodom iz vodospreme „Most“ putem cjevovoda Ø 450 mm, Vodice iz vodospreme „Le“ putem cjevovoda Ø 250 mm, a sjeverozapadni i zapadni dio Vodica iz vodospreme „Most“ putem cjevovoda Ø 500 mm koji je položen duž trase magistralnog cjevovoda Šibenik-Biograd, te se od njega odvaja kod ceste za Okit i dalje nastavlja cestom br. Ž- 6086 prema Tribunju.

Ispust otpadnih voda

Sustavom odvodnje otpadnih voda obuhvaćen je samo uži dio Vodica (gradska jezgra), a stanje sustava je vrlo loše zbog dotrajalosti instalacija. U Srimipa ne postoji kanalizacijska mreža.

Za Grad Vodice predviđeno je formiranje jedinstvenog sustava odvodnje s centralnim uređajem za pročišćavanje otpadnih voda, smještenog na području Seline, i ispuštanjem pročišćenih otpadnih voda podmorskim ispustom u Zmajanski kanal. Ovakva koncepcija usklađena je sa Studijom utjecaja na okoliš i Rješenjem Ministarstva zaštite okoliša o prihvaćanju Studije te je potvrđena Prostornim planom Šibensko – kninske županije ("Službeni vjesnik Šibensko – kninske županije" brojevi 11/2002, 10/2005, 03/2006, 05/2008, 06/2012, 09/2012, 04/2013, 02/2014), Prostornim planom uređenja Grada Vodice ("Službeni vjesnik Šibensko – kninske županije" broj 14/06 i 02/13), i Studijom zaštite voda Šibensko – kninske županije (Hidroing d.o.o. Osijek i Hidroprojekt-ing d.o.o. Zagreb, 2000 g.). Usvajena je varijanta kojom se zadržava cjelokupna novoizgrađena ili projektirana kanalizacijska mreža u centru Vodica, te su date temeljne odrednice dugoročnog rješenja zajedničkog kanalizacijskog sustava Vodice – Tribunj – Srma:

- kanalizacijski sustav je razdjelnog tipa;
- predviđen je jedan zajednički uređaj za pročišćavanje, konačnog kapaciteta 44.000 ES;
- predviđen je jedan zajednički podmorski ispust, profila Ø500mm, duljine L=2.006 m;
- kanalizacijska mreža Tribunja je samostalna i ima pet crpnih stanica;
- kanalizacijska mreža Vodica dijeli se na dva dijela:
 - gornja zona: glavni transportni objekti su u koridoru JTC i ceste Vodice-Tribunj, s dvije crpne stanice i
 - donja zona: glavni transportni objekti su u obali, sa četiri crpne stanice;
- kanalizacijska mreža Srme, koja ima četiri crpne stanice, veže se na osnovne objekte gornje zone Vodica;
- otpadne vode otoka Prvičana, opterećena 3.500 ES, prihvaćaju se na zajednički sustav u Vodicama (u CS "Vodice 2") i dalje glavnim transportnim objektima transportiraju na uređaj za pročišćavanje (izvor: Zaštita voda; Projekt: Vodice-Tribun-Srma; Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda Vodice-Tribunj-Srma prosinac 2011., http://puo.mzoip.hr/UserDocsImages/Zahtjev_13_09_2012_3.pdf, datum pristupa: 12.5.2014.)

Prva faza izgradnje kanalizacijskog sustava Srima-Vodice-Tribunj koja obuhvaća izgradnju biološkog pro ista a s ispustom te pripadaju im crpnim stanicama i dovodnim kanalima aplicirana je za sredstva fondova EU. Za drugu fazu koja se odnosi na izgradnju preostalog kanalizacijskog sustava, odnosno, na izgradnju sekundarne mreže, trenutno je u pripremi projektna dokumentacija kako bi se i ovaj projekt kandidirao za bespovratna sredstva fondova EU.

Krajnji korisnici usluga su stanovnici ovog područja i druge fizičke i pravne osobe koji su priključeni ili će biti priključeni na javnu odvodnju ili kanalizacijsku mrežu, ili koriste ili će koristiti sustav prikupljanja, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda mobilnim uklanjanjem. Ove usluge isporučuje i naplaćuje TD-o „Vodovod i odvodnja“ d.o.o. iz Šibenika, koje je u suvlasništvu i Grada Vodica (pokupubi nom metru pitke vode), a koncesionar direktno naplaćuje samo usluge mobilnog zbrinjavanja.

Postupanje s otpadom

Komunalnu djelatnost na području Grada Vodica obavlja gradsko TD-o Le d.o.o. Način odvoza smeća je pojednostavljen, sva domaćinstva imaju iste kante za smeće, a za održavanje ulica koristi se istilica i kolica za pometanje. Le d.o.o. u obavljanju svojih djelatnosti prati razvoj Vodica i potrebe stanovništva te ulaže u unaprijeđenje poslovanja kako bi pratili europske standarde u organizaciji odvoza smeća i zbrinjavanja otpada na ekološki prihvatljiv način.

Od svibnja 2013. godine, u sklopu projekta „Ouvajmo Vodice“, građani Vodica su potaknuti na odvojeno sakupljanje komunalnog i korisnog otpada, odnosno otpada koji se može reciklirati te ponovo koristiti, i to na području naselja Vodice, te od 2014. godine u naseljima ista Velika, Grabovci, Ga elezi i ista Mala. Svi korisnici koji posjeduju posudu za komunalni otpad dobili su dodatnu posudu ili, u slučaju da ne mogu smjestiti još jednu posudu, PVC vrećice u koje mogu odvojeno sakupljati papir i PET ambalažu.

Komunalni otpad se redovito sakuplja, i to:

- minimalno jednom tjedno u razdoblju od listopada do travnja, odnosno minimalno dva puta tjedno u razdoblju od svibnja do rujna na području grada Vodica i naselja Srima;
- jednom tjedno tijekom cijele godine te dva puta tjedno tijekom srpnja i kolovoza s područja naselja Grabovci;
- jednom tjedno tijekom cijele godine s područja naselja Ga elezi, ista Mala i ista Velika.

Za vrijeme turističke sezone, odnosno od svibnja do rujna, komunalni otpad iz centra Vodica, Srima, kao i otpad s plaža i iz marina, restorana i velikih hotelskih kompleksa sakuplja se i odvozi svaki dan.

Odvoz komunalnog otpada s otoka Prvića ugovoren je s brodom koncesionara "Katina" koji vrši prijevoz otpada s otoka.

Korisni otpad odvozi se jednom mjesečno. Akcija odvoza glomaznog otpada iz kućanstava organizira se dva puta godišnje i to prije i poslije ljetne sezone, prema utvrđenom rasporedu koji svake godine određuje Le d.o.o. Stanovnici na području Grada Vodica obavještavaju se putem medija (radio, novine) i putem plakata koji su postavljeni na određenim mjestima, a na kojima se utvrđuje raspored postavljanja kontejnera za glomazni otpad. Odvoz glomaznog otpada odvija se po određenim zonama na kojima se nalaze kontejneri za glomazni otpad.

Na području Grada Vodica u 2013. godini bilo je ukupno 7.020 korisnika usluga skupljanja i odvoza otpada. Od toga su 6.584 kućanstva te 436 privrednih subjekata (od čega 240 redovnih i 196 sezonskih korisnika).

Otpad iz Grada Vodica i Općine Tribunj odlazi se na odlagalište „Le“. Odlagalište „Le“ je u funkciji kao divlje odlagalište još od 1980. godine, a od 1988. godine kao registrirano odlagalište Grada Vodica. Odlagalištem upravlja koncesionarska tvrtka „Bumba“ obrt iz Vodica. Odlagalište „Le“ već ima status odlagališta u zatvaranju. Naime, planirano je da za područje Županije jedini deponij ostane Bikarac, a sva ostala će se sanirati. Potrebno je na odlagalištu „Le“ maksimalno organizirati prihvat

sekundarnih sirovina za daljnju reciklažu. Tako bi se tek manji dio odvezio na Bikarac (Šibenik), a ostatak bi se reciklirao. U centru za gospodarenje otpadom na lokaciji Bikarac osigurana je obrada i odlaganje komunalnog i tehnološki neopasnog otpada, odnosno, kompletno zbrinjavanje, što uključuje sortirnice, kompostane i odlagališta za neiskorišteni ostatak otpada. Na istoj lokaciji osigurano je prikupljanje i skladištenje opasnog otpada za cijelu Županiju.

Na zemljištu oko gradskog deponija Vodice formiran je protupožarni put oko „tijela“ odlagališta i protupožarni pojas širok pedeset metara.

Selekcijom otpada na mjestu nastanka smanjuje se i količina komunalnog otpada koji se dovodi na odlagalište. Primjerice, u 2013. godini prikupljeno je i obrađeno 104 t korisnog otpada: 30,48 t papira i kartona te 74,01 t PET ambalaže.

U sklopu deponija funkcionira reciklažno dvorište krupnog otpada. Odvajaju se školjke starih automobila, željezo, bijela tehnika, gume, razna plastika, gajbe, staklo, drvo, obojeni metali i akumulatori. Odlagalište se rasterećuje prodajom i odvozom recikliranog materijala. Danas čak 95% tog otpada dolazi na deponij i jako mala količina otpada završava po poljskim putovima i privatnim parcelama.

Na području Grada moguće je organizirati reciklažna dvorišta izvan područja planiranih odlagališta otpada.

4.2.2 Energetski sustav

Naselja Vodice i Srma napajaju se električnom energijom preko trafostanice 30/10 kV "Vodice" koja je smještena u sjevernom dijelu Vodica na lokaciji Mliječevac. Snaga trafostanice je 2x8 MVA. Putem 30 kV dalekovoda spojena je s TS 220/110/30 kV "Bilice", ime je povezana na županijski i državni elektroenergetski sustav. Drugim 30 kV dalekovodom spojena je s TS "Tisno". Elektrooprskrbnu mrežu područja Tribunj- Vodice-Srma čini mreža 10/0,4 kV trafostanica koje su međusobno i s TS "Vodice" povezane 10 kV dalekovodima, odnosno kabelima. Na području Vodica izgrađeno je 20 i na području Srime 2 trafostanice.

Uz postojeće elektroenergetske objekte planira se izgradnja novih dalekovoda i transformatorskih postrojenja kojima bi se upotpunila postojeća elektroenergetska mreža. Planovi za Grad Vodice su sljedeći:

- Izgradnja trafostanice TS 110/20(10) kV VODICE – izgradnja ove trafostanice je planirana u periodu od 2016. – 2018. Zahtjev za lokacijskom dozvolom je predan u 2013., a lokacijska dozvola još nije izdana. Izgradnjom ove TS dobit će se na pouzdanosti napajanja grada Vodice te će se stvoriti preduvjeti za priključenje novih turističkih zona koje su planirane na predjelu Srime i Vodica.
- Prijelaz područja Vodica na naponsku razinu 20 kV – ovo ulaganje je započelo 2014. godine, a podrazumijeva puno manjih ulaganja u zamjenu opreme, starih kabelskih vodova, kabliranja dalekovoda 10 kV i sl. Svrha ovog ulaganja je pripremiti svu opremu koja sada radi na 10 kV da ima mogućnost raditi i na 20 kV. Završetak ovog ulaganja dobiva puni smisao izgradnjom gore navedene TS 110/20(10) kV VODICE. Samo u 2014. godini Elektra Šibenik će uložiti 1.000.000 kn u zamjenu opreme u malim TS 10(20)/0,4 kV, a narednih godina iznosi ulaganja će biti i veći.

Cijevni transport plina

Sukladno predloženoj eventualnoj plinifikaciji Šibensko – kninske županije, namjera je i plinificirati i područje Grada Vodica. Da bi se predložena plinifikacija ekonomski opravdala potrebno je imati velike potrošače plina, odnosno industriju kojoj je potrebna velika količina toplinske energije. Sama potrošnja u kućanstvu ili za grijanje objekata (škole, bolnice, hoteli) ne bi bila dostatna za ekonomsku opravdanost projekta plinifikacije. Stoga plinifikacija područja Grada Vodice (trasa lokalnog plinovoda) ostaje upitna.

4.2.3 Prometna infrastruktura

Cestovni promet

Osnovu cestovne mreže Grada Vodice čine državne i županijske ceste na dvama pravcima. Glavnu dužobalnu poveznicu čini državna cesta, br. D8 (jadranska turistička cesta), a glavni poprečni vezni pravac čine županijske ceste, br. 6086 (Tribunj-Vodice-Ga elezi) i 6071 (Ga elezi- ista Mala), te dalje državna cesta, br. 59 (Pirovac-Bribirske Mostine). Sjecište ovih dvaju pravaca je gradsko središte, Vodice. Dijagonalno na ova dva pravca položena je državna cesta, br. 27 (D8/Šibenski most – Ga elezi-Stankovci). Stratešku okosnicu cestovnog sustava čini autocesta A1 Zagreb – Split na koju se preko vora kod iste Male veže prometna mreža Grada Vodica. Trasa autoceste prolazi krajnjim sjevernim dijelom Grada Vodice. Kako će preko ceste D59 biti povezana cestovna mreža ne samo Grada Vodica, već zapadnog dijela Šibensko – kninske i istočnog dijela Zadarske županije predložena je korekcija njene trase na dionici kod iste Male, tako da bi zaobišla grad evinsko područje tog naselja. U nastavku je predviđeno podno Pešća a glave uređuje kritične dionice trase te ceste kako bi se omogućila veća brzina i sigurnost prometovanja. S obzirom na planirano izmještanje trase ceste D59 izvan naselja ista Mala, planirano je i produženje ceste Ž6071, tako da tvori novo vorište s D59 izvan naselja. Tako bi prometnice unutar naselja ista Mala (Ž6069 i Ž6071) bile razvrstane u niži rang, u lokalne ceste. Također je predviđena korekcija ceste D8 na dionici kod Vodica, tako da tvori obilaznicu Vodica. Time bi sve državne ceste na području Grada Vodice bile položene izvan grad evinskih područja, čime bi se omogućio sigurniji i brži tranzitni promet. Stoga je predviđeno onemogućavanje direktnih priključaka s pojedinih grad evinskih cestica (grad evinska područja naselja ista Mala, Grabovci, Ga elezi i Vodice) na državne ceste.

Na području naselja Vodica predviđena je korekcija trase ceste Ž8086 njenim izmicanjem na rubni dio grad evinskih područja. Nastavno na novu dionicu trase ceste Ž8086 predviđeno je razvrstavanje lokalnih cesta, br. 65032 (dio) i 65033 u viši rang – županijsku cestu. Dio postojeće trase ceste Ž6086 postaje gradska prometnica te se predlaže njezino razvrstavanje u niži rang, u lokalnu cestu.

Uz postojeće predviđena je i nova županijska cesta koja bi povezivala Srimu i Jadriju preko planirane ugostiteljsko-turističke zone D. Srima.

Centar Grada Vodica prometno nije kvalitetno riješen, nedostaju parkirna mjesta i javne garaže. Neriješena zaobilaznica i koridor do Punte predstavljaju problem osobito u turističkoj sezoni.

Željeznički promet

Paralelno s autocestom planirana je i dužobalna magistralna pomoćna željeznička pruga Šibenik-Zadar koja presijeca područje Grada Vodice sjeverno od Vodica, te južno od Grabovaca. To je pruga velike propusnosti i, odnosno velikih brzina (do 250km/sat kao krajnje rješenje u daljoj budućnosti) meunarodnog značaja, obzirom da povezuje jadranski (Italija, Slovenija, Hrvatska, Crna Gora, Albanija) s egejskim prostorom (Grčka).

Pomorski promet

U sustavu pomorskog prometa na području Grada Vodica postoji morska luka otvorena za javni promet od županijskog značaja te luke od lokalnog značaja. Pomorska luka od županijskog značaja je luka Vodice (koljenasti pristanišni gat – Veliki lukobran). Prvi Šepurine (središnji i novi pristanišni gat) i Prvi Luka (pristanišno operativni pristan) razvrstane su u luke lokalnog značaja. Osim ovih, planirane su i sljedeće luke lokalnog značaja: Vodice (uvala Velike Vrulje), Srima (uvala Lovetovo i Vrulje), Prvi Šepurina (uvala Perulin Gat).

Daljnji razvoj pomorskog prometa najviše im djelomično ovisi o gospodarskim prilikama i kvaliteti ponude lukovnih sustava da zadovolje prometnu potražnju. Stoga je potrebno u lukama osposobiti postojeće gatove ili izgraditi nove za sigurno pristajanje kako postojećih brodova, tako i brzih brodova nove generacije.

Akvatorij Grada Vodica izme u otoka Zmajana i Tijata presijeca me unarodni plovni put Šibenik-Ancona, odnosno Šibenik – Zadar – Ancona. Priobalno i oto no (Prvi) podru je Grada Vodica povezano je sa županijskim središtem plovnim putem županijskog zna aja na liniji Šibenik – Zlarin – Prvi Luka – Prvi Šepurine – Vodice.

S obzirom na potrebe stanovništva, a poglavito polaznika osnovne škole (V.-VIII. razrednih odjeljenja), s otoka Prvi a bilo bi neophodno poja ati pomorski javni putni ki promet na potezu Prvi - Vodice.

Uz morske luke za javni promet, na podru ju Grada Vodica nalaze se i sljede e morske luke posebnih djelatnosti:

- luka nauti kog turizma u Vodicama (LN)
- športska luka u Srimi (LS),

a u planu su još i:

- luka nauti kog turizma Srima (LN)
- luka nauti kog turizma perulin Gat (LN)
- športska luka na dijelu akvatorija Vodice (LS)
- športska luka Lovetovo Srima (LS)
- športska luka Prvi Luka (LS)
- športska luka Perulin gat (LS)

Na postoje im lokacijama ovih luka predvi eno je kompletiranje novim sadržajima, tako da se ne potiskuju osnovne funkcije luke. Unutar akvatorija ugostiteljsko-turisti kih zona Bristak, Punta, Vrulje i Donja Srima predvi ena je mogu nost smještaja gra evina za prihvat izletni kih, rekreacijskih i športskih plovila. Izgradnju novih luka nauti kog turizma mogu e je ostvariti samo temeljem Studije i Programске osnove nauti kog turizma, ija je izrada predvi ena Programom prostornog ure enja Republike Hrvatske, te temeljem Programa razvoja turizma na podru ju Šibensko–kninske županije. Za Grad Vodice izra ena je Maritimna studija kompletne obale i otoka.

Uz ove luke odre ene su i luke posebne namjene, marine u Vodicama i Srimi s dopuštenim kapacitetima, zatim športske luke u akvatorijima obalnih i otocnih naselja, te sidrište u uvali Tijašnica.

Zra ni promet

U mreži zra nog prometa u skladu s koncepcijom boljeg povezivanja udaljenih otoka kao i pove anja turisti ke ponude i sigurnosti života na otocima potrebno je rezervirati prostor za heliodrom na Prvi u.

Javni prijevoz Grada Vodica

Javni prijevoz Grada Vodica odnosi se na autobusne i brodske linije.

Tablica 2: Autobusne linije

Županijske linije	Me užupanijske linije
Vodice – Srima – Šibenik	Vodice – Šibenik – Primošten – Trogir - Split
Vodice – Šibenik	Vodice – Makarska - Plo e
Vodice – Tribunj – Sovlje	Vodice - Dubrovnik
Vodice – Tisno – Murter	Vodice – Zadar

Vodice – Pirovac – Kašić – Banovci	Vodice – Karlobag – Senj – Crikvenica - Rijeka
Vodice – ista Velika	Vodice – Zagreb
Vodice – Vukšić – Lišani	Međunarodne i državne linije
Vodice – Krkovi	
Vodice – Bilostanovi	Vodice - Ljubljana

Izvor: http://www.grad-vodice.hr/autobusne_linije.htm

Tablica 3: Brodska linija

Brodska linija
Vodice – Otok Prvi – Otok Zlarin - Šibenik

Izvor: http://www.grad-vodice.hr/brodske_linije.htm

4.2.4 Zaštita okoliša

Pod pojmom zaštita okoliša podrazumijeva se cjelovito osiguranje kvalitete okoliša, osiguranje prirodnih zajednica te racionalno korištenje prirodnih izvora i energije. Vodstvo Grada Vodica vidi koncept uravnoteženog odnosa zaštite okoliša i gospodarskog razvoja, te saniranja već ugroženih dijelova okoliša kao osnovni uvjet zdravog i održivog razvoja. Potrebno je osigurati razvojni potencijal Vodica, a to je moguće samo tako da se prostor/okoliš koristi planirano i racionalno, te da se na području Vodica osigura kvalitetan život i gospodarski razvoj.

Prostornim planom uređenja Grada Vodica utvrđeni su ciljevi i interesi koji se na području Vodica trebaju ostvariti, imajući na umu činjenicu da korištenje prostora treba osigurati sanaciju, zaštitu i unapređenje stanja u kojem se okoliš nalazi. Grad Vodice ima jasno definirane aktivnosti potrebne za osiguranje okoliša. Naročito pažnja posvećuje se hortikulturnom uređenju mjesta. Iz godine u godinu projektiraju se nove zelene površine koje se pomno njeguju i održavaju. U suradnji s gradskim komunalnim poduzetom Le d.o.o., na širem području grada provode se organizirane akcije čišćenja plaža i skupljanja krupnog otpada. Isto tako, uz pomoć lokalnih klubova organiziraju se akcije čišćenja priobalnog podmorja. U zaštiti i promicanju istog okoliša sudjeluju i Turistička zajednica Grada i Planinarsko društvo „Klen“ koji organiziraju mnogobrojne akcije osiguranja okoliša (čišćenje tla, podmorja, pošumljavanje sušom i požarima uništenih površina...).

S obzirom na gustu naseljenost Grada Vodica i na brojne goste u ljetnim mjesecima, potrebno je voditi računa o izgradnji javnih garaža i parkinga putem koncepta javno – privatnog partnerstva, izgradnji novih i obnovi postojećih gatova te boljoj povezanosti otoka Prvi s mjestom. Prioritet u ovom području svakako je potrebno staviti na izgradnju sustava vodoopskrbe i sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda korištenjem sredstava iz EU fondova.

4.3 Demografske značajke

Suprotno negativnim trendovima na razini Republike Hrvatske i Šibensko – kninske županije, Grad Vodice bilježi rast stanovništva (Tablica 4). Prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011.g., Grad Vodice ima 8.875 stanovnika. Podaci na razini naselja pokazuju pad broja stanovnika u zaobalnom području i na otocima, dok naselja Vodice i Srma na priobalnom području imaju kontinuirani rast stanovništva.

Tablica 4: Broj stanovnika po naseljima i godinama

Godina	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.
ista Mala	760	663	577	596	80	119
ista Velika	536	521	540	533	487	472
Ga elezi	421	418	379	399	206	216
Grabovci	112	102	91	81	76	87
Prvi Luka	612	404	238	229	191	164
Prvi Šepurine	955	623	397	315	262	239
Srima	160	184	199	331	599	823
Vodice	2.872	3.257	4.160	5.050	6.116	6.755
GRAD VODICE	6.428	6.172	6.581	7.534	8.017	8.875
Šibensko – kninska županija	164.757	161.199	152.128	152.477	112.891	109.375
Republika Hrvatska	4.159.696	4.426.221	4.601.469	4.784.265	4.437.460	4.284.889

Izvor: DZS

Prema podacima sa zadnjeg popisa stanovništva 2011., u Vodicama je 5.227 ljudi koji su se doselili u Grad, što čini 59,46% stanovništva. Najviše ih je doselilo iz nekog drugog grada/općine s prostora RH (3.336), dok ih je 1.941 doselilo iz inozemstva. Prostorno kretanje stanovništva, odnosno migracija, pridonijela je rastu stanovništva više nego prirodno kretanje stanovništva (Tablica 5). Za promatrano razdoblje, prirodni prirast je bio pozitivan, osim za 2012. godinu.

Tablica 5: Prirodno kretanje stanovništva

Godina	Živorodeni	Mrtvorodeni	Umrli	Umrli dojenčad		Prirodni prirast	Brakovi		Vitalni indeks
				Ukupno	0 - 6 dana				
2012.	89	-	95	-	-	-6	45	5	93,7
2011.	84	-	78	-	-	6	35	12	107,7
2010.	96	1	88	1	1	8	43	7	109,1
2009.	99	-	73	-	-	26	48	4	135,6

Izvor: DZS

Struktura stanovništva prema spolu, u tablici 6, pokazuje da je na razini Grada veći broj žena (4.506) nego muškaraca (4.369). Razlika između udjela muškaraca i žena izraženija je kod starije populacije nego kod mlađe. Navedeni pokazatelj odnosi se na cijelu Županiju, kao i na RH. Radno sposobno stanovništvo čini 64,56% ukupnog stanovništva Grada Vodica, što je u skladu i s podacima na razini Županije, dok je ispod prosjeka RH koji iznosi 67,07%. Prosječna starost stanovništva Grada Vodica je 43 godine, što je ispod prosjeka Županije, i nešto više od prosjeka RH koji iznosi 42 godine. Podaci na svim razinama pokazuju da je prosječna starost žena veća nego kod muškaraca. Indeks starenja za Grad Vodice, odnosno udio populacije 60+ u odnosu na broj osoba starih 0 - 19 godina je 136,3%, što znači da se populacija nalazi u procesu starenja. Indeks starenja još je veći na razini Županije i iznosi 146,1%, dok je na razini RH 115%. Koeficijent starosti, mjera koja pokazuje udio osoba u dobi 60+ u ukupnom stanovništvu je 28,1%, dok je na razini županije 29%, a na razini RH 24,1%.

Tablica 6: Kontingenti stanovništva Grada Vodica za 2011. godinu

	Spol	Ukupno	0-19 godina	Žene u fertilnoj dobi		Radno sposobno stanovništvo (15-64)	60 i više godina starosti	65 i više godina starosti	Prosječna starost
				15-49 godina	20-29 godina				
Vodice	sv.	8.875	1.828	-	-	5.730	2.491	1.799	43

Strategija razvoja Grada Vodica 2014. – 2020.

	Spol	Ukupno	0-19 godina	Žene u fertilnoj dobi		Radno sposobno stanovništvo (15-64)	60 i više godina starosti	65 i više godina starosti	Prosje na starost
				15-49 godina	20 –29 godina				
	m	4.369	945	-	-	2.837	1.155	832	42
	ž	4.506	883	1.867	520	2.893	1.336	967	44
Šibensko - kninska županija	sv.	109.375	21.695	-	-	70.048	31.699	23.877	44
	m	53.596	11.084	-	-	35.819	13.699	9.837	43
	ž	55.779	10.611	22.385	6.135	34.229	18.000	14.040	46
Republika Hrvatska	sv.	4.284.889	896.605	-	-	2.873.828	1.031.373	758.633	42
	m	2.066.335	459.643	-	-	1.435.402	424.059	296.208	40
	ž	2.218.554	436.962	972.948	269.853	1.438.426	607.314	462.425	43

Izvor: DZS

Prema popisu stanovništva iz 2011., 94,3% stanovnika Grada Vodica izjašnjavaju se prema narodnosti kao Hrvati, 2,59% kao Srbi, dok ostali ine 3,11%. Prema vjeri, 89,55% stanovnika Grada izjašnjavaju se kao katolici, 2,82% pravoslavci, 3,77% nisu vjernici ili su ateisti, dok ostali ine 3,86%.

O igledno je da se višegodišnji porast broja stanovnika Grada Vodica temelji prije svega na prostornom kretanju stanovništva, odnosno na doseljavanju ljudi iz drugih, naj eš e okolnih podru ja, a manje na prirodnom prirastu stanovništva, koji je tako er pozitivan. Razlog doseljavanja ljudi nije snažno gospodarstvo niti veliki broj novih radnih mjesta u Gradu Vodice (iako se ne smije zanemariti dostupnost velikog broja sezonskih poslova), ve prvenstveno njegov položaj i pozicija lokalnog urbanog mjesta koji nudi višu kvalitetu života. U tom kontekstu nije preporuka ionako ograni ena sredstva lokalnog prora una ulagati u demografske projekte i poticanje prirodnog prirasta, ve zna ajni naglasak stavljati na razvoj Vodica kao društvenog i kulturnog središta koje, poslije Šibenika, nudi brojne sadržaje i ve e mogu nosti, a što bi trebalo dovesti do daljnjeg kontinuiteta porasta broja stanovnika. Rast broj stanovnika, posebno ako se on nastavi, svakako treba marketinški naglašavati i bolje iskoristiti u svrhu privla enja investitora, posebice iz gra evinskog sektora, pri emu i lokalna uprava treba pomo i brojnim olakšicama i pogodnostima.

4.4 Gospodarstvo

4.4.1 Osnovni pokazatelji

Indeks razvijenosti Grada Vodica iznosi 99,54%, ime se Vodice nalaze u III skupini razvijenosti jedinica lokalne samouprave, a iji je vrijednosni indeks razvijenosti izme u 75% i 100% prosjeka RH. Šibensko – kninska županija spada u II skupinu jedinica podru ne (regionalne) samouprave ija je vrijednost indeksa razvijenosti tako er izme u 75% i 100% prosjeka RH (NN 158/13).

Tablica 7: Pokazatelji razvijenosti Grada Vodica

Pokazatelj (2010. - 2012.)	Grad Vodice	Šibensko – kninska županija	Republika Hrvatska
Prosje ni dohodak per capita	19.539	24.562	28.759
Prosje ni izvorni prihodi per capita	3.358	2.623	2.969
Prosje na stopa nezaposlenosti	19,2%	17,3%	16%
Kretanje stanovništva	135,8	99,5	99,4
Udio obrazovnog stanovništva u stanovništvu 16 - 65	81,22%	78,96%	77,4%
Indeks razvijenosti	99,5%	80,93	n/p
Skupina	III	II	n/p

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Indeks razvijenosti

Grad Vodice ima bolje pokazatelje od prosjeka Županije i RH u kretanju stanovništva i obrazovnoj strukturi, te izvornom prihodu per capita, odnosno prora unskom prihodu per capita Grada. Negativniji pokazatelji Grada Vodica u odnosu na Županiju i RH su dohodak per capita i stopa nezaposlenosti.

4.4.2 Industrijske zone

Prostornim planom Županije odre ene su dvije ve e proizvodne zone na podru ju Grada Vodica: industrijska zona ista te proizvodna zona Mli evac.

Industrijska zona ista (64,0 ha)

Industrijska zona ista nalazi se u sjevernom dijelu podru ja Grada neposredno uz jugozapadnu stranu autoputa A1 (Zagreb – Split) kod Pirovca. Industrijska zona posjeduje niz prirodnih pogodnosti i komparativnih prednosti za smještaj gospodarskih sadržaja od kojih se posebno istie blizina autoputa A1 (Zagreb-Split) i blizina državne ceste D59 te državne ceste D8 (Jadranska magistrala). Blizina Grada Vodica kao i dva županijska središta Šibenika i Zadra uz navedene prometnice zna ajan su faktor mogu nosti razvoja ovog podru ja. Zona je trenutno nenastanjena.

Planirane gospodarske djelatnosti u zoni su:

- industrije i druge proizvodne djelatnosti
- servisne i uslužne djelatnosti
- skladišta
- benzinske postaje
- prodajni prostori (prodajni saloni, robne ku e, diskonti i sli ni sadržaji)
- uredski i drugi poslovni prostori
- ugostiteljstva
- komunalne gra evine i ure aji
- stambene namjene za potrebe tvrtki (domari, zaštitarska služba i sl.)
- drugi sadržaji koji upotpunjuju sadržaj gospodarskih zona.

Proizvodna zona Mli evac (56,5 ha)

Prema prostornom planu ukupna površina zone zauzima velik prostor, no velik dio površina su privatne površine. Otkup površina nije zapo eo, a zona je djelomi no infrastrukturno opremljena. U jednom dijelu zone predvi ena je lokacija za reciklažno dvorište.

S obzirom na lokaciju zone neposredno uz naselje Vodice, kao i na injenicu da se Grad Vodice prostorno širi, prijedlog je da se sama zona ne širi dalje i ustupa mjesto poslovnoj zoni.

Poslovna zona Kulja e (7,8, ha)

Ova zona smještena je u sjeveroisto nom dijelu naselja Vodice, a predvi ena namjena je smještaj uslužnih, trgova kih i komunalno-servisnih sadržaja.

Za daljnje upravljanje zonama i donošenje odluka o smjeru razvoja pojedine zone potrebno je napraviti analizu ulaganja u pojedine zone.

4.4.3 Poduzetništvo

Prema registru poslovnih subjekata, prema glavnoj djelatnosti u Gradu Vodicama 2012. godine poslovalo je 249 poslovnih subjekata, što je 2,7% manje u odnosu na prethodnu godinu. Najve e smanjenje broja poslovnih subjekata zabilježeno je u sektoru informacije i komunikacije te u sektoru poslovanja nekretninama. Porast broja poslovnih subjekata zabilježen je u sektorima: administrativne i pomo ne uslužne djelatnosti, prijevoz i skladištenje te djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane. Sektori u kojima posluje najve i broj subjekata su:

1. Trgovina na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikla
2. Gra evinarstvo
3. Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane

Tablica 8: Poslovni subjekti Grada Vodica prema NKD-u

Djelatnosti NKD - a	BROJ PODUZETNIKA					INDEX 2012./2011.
	2011.	%	2012.	%		
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	1	0,4	1	0,4	100	
C PRERA IVA KA INDUSTRIJA	16	6,3	14	5,6	87,5	
D OPSKRBA ELEKTRI NOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	0	0	2	0,8	0	
E OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1	0,4	1	0,4	100	
F GRA EVINARSTVO	47	18,4	47	18,9	100	
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKLA	70	27,3	65	26,1	92,9	
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	12	4,7	14	5,6	116,7	
I DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	25	9,8	29	11,6	116	
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	8	3,1	6	2,4	75	
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	30	11,7	23	9,2	76,7	
M STRU NE, ZNANSTVENE I TEHNI KE DJELATNOSTI	19	7,4	17	6,8	89,5	
N ADMINISTRATIVNE I POMO NE USLUŽNE DJELATNOSTI	16	6,3	20	8	125	
P OBRAZOVANJE	2	0,8	2	0,8	100	

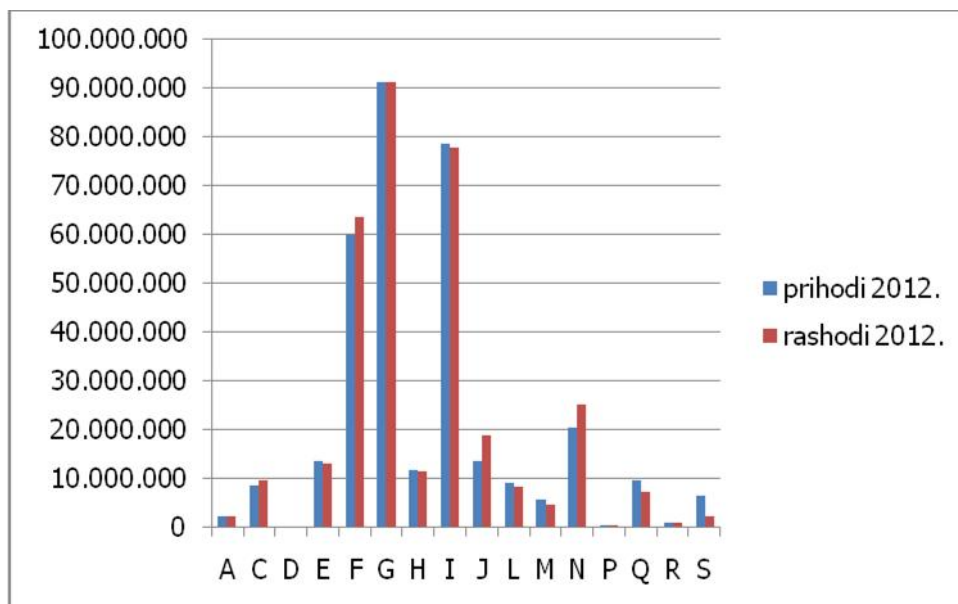
	Djelatnosti NKD - a	BROJ PODUZETNIKA				INDEX 2012./2011.
		2011.	%	2012.	%	
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	4	1,6	4	1,6	100
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	2	0,8	2	0,8	100
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	3	1,2	2	0,8	66,7
	UKUPNO	256	100	249	100	97,3

IZVOR: FINA, Obrada: HGK-ŽK Šibenik

Iako je broj poslovnih subjekata u promatranom razdoblju manji, ukupan prihod poduzetnika je porastao - za 2012. godinu je iznosio 330.486.312 kn, odnosno porastao je za 3,7%. Najve e prihode ostvarili su poduzetnici iz djelatnosti trgovine na veliko i malo u iznosu od 91.236.379 kn, što je 2,6% manje u odnosu na prethodnu 2011. godinu, a ostvarila je udio od 27,6% od ukupno ostvarenih prihoda poslovnih subjekata Grada Vodica. Slijedi djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u kojem su poduzetnici ostvarili 78.718.091 kn, što je za 16,7% više u odnosu na prethodnu 2011. godinu, a ostvarili su udio od 23,8% od ukupno ostvarenih prihoda poslovnih subjekata Grada Vodica. Slijede a djelatnost s najviše ostvarenih prihoda je gra evinarstvo s ostvarenih 60.027.854 kn prihoda, što je 7,6% manje nego 2011. godine. Udio gra evinarstva u ukupnim prihodima poslovnih subjekata Grada Vodica iznosi 18,2%. Sektor koji je zabilježio najve e smanjenje prihoda je prera iva ka industrija (indeks 2012./2011: 76,4), dok je sektor koji je zabilježio najve i porast prihoda informacije i komunikacije (indeks 2012./2011.: 951,5).

Poslovni subjekti grada Vodica u 2012. godini ostvarili su 336.362.626 kn rashoda, što je za 1,1% više u odnosu na prethodnu godinu. Najve e rashode ostvarili su poduzetnici iz djelatnosti trgovine na veliko i malo u iznosu od 91.218.826 kn, što je za 2% manje u odnosu prethodnu, 2011. godinu. Slijede djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, u kojoj su poduzetnici ostvarili 77.947.426 kn rashoda, što je 1,7% manje u odnosu na prethodnu 2011. godinu.

Grafikon 1 : Prihodi i rashodi po djelatnostima poslovnih subjekata Grada Vodica, 2012.g

Izvor: FINA; Obrada: HGK-ŽK Šibenik

U poslovnim subjektima Grada Vodica u 2012. godini prosje no je bilo zaposleno 793 ljudi što je za 7,6% više u odnosu na prethodnu godinu. Najviše djelatnika bilo je zaposleno u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, 199 djelatnika, odnosno 25,1% od ukupnog prosje nog broja zaposlenih u poslovnim subjektima Grada. Slijede djelatnosti trgovine na veliko i malo gdje je

bilo prosje no zaposleno 157 ljudi, što je 20,8% više u odnosu na prethodnu godinu, a zauzima udio od 19,8% u ukupno prosje nom broju zaposlenih u poslovnim subjektima Grada. Najve e smanjenje prosje nog broja zaposlenih bilježi prera iva ka industrija, 56%. Najve i porast prosje no zaposlenih bilježi djelatnost informacije i komunikacije, gdje je u 2012. godini bilo zaposleno 46 ljudi, u odnosu na prethodnu godinu kad je bilo zaposleno samo 4 djelatnika.

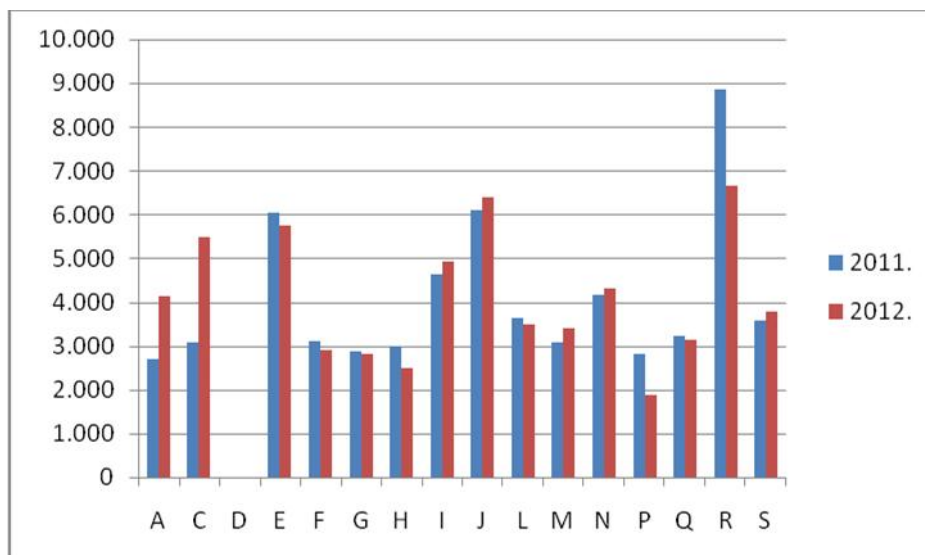
Tablica 9: Prosječan broj zaposlenih kod poslovnih subjekata u Gradu Vodice prema djelatnostima

Djelatnosti NKD - a		PROSJE AN BROJ ZAPOSLENIH				
		2011.	%	2012.	%	INDEX 2012./2011
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	6	0,8	4	0,5	66,7
C	PRERA IVA KA INDUSTRIJA	66	9	29	3,7	43,9
D	OPSKRBA ELEKTRI NOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	0	0	0	0	0
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	45	6,1	49	6,2	108,9
F	GRA EVINARSTVO	150	20,4	149	18,8	99,3
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIM VOZILA I MOTOCIKLA	130	17,6	157	19,8	120,8
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	26	3,5	31	3,9	119,2
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	196	26,6	199	25,1	101,5
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	4	0,5	46	5,8	1150
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	20	2,7	27	3,4	135
M	STRU NE, ZNANSTVENE I TEHNI KE DJELATNOSTI	20	2,7	23	2,9	115
N	ADMINISTRATIVNE I POMO NE USLUŽNE DJELATNOSTI	31	4,2	30	3,8	96,8
P	OBRAZOVANJE	3	0,4	4	0,5	133,3
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	31	4,2	35	4,4	112,9
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	2	0,3	2	0,3	100
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	7	0,9	8	1	114,3
UKUPNO		737	100	793	100	107,6

Izvor: FINA; Obrada: HGK-ŽK Šibenik

Prosje na mjese na neto pla a u poslovnim subjektima Grada Vodica u 2012. godini iznosila je 3.970 kn, što je za 6,1% više u odnosu na prethodnu godinu. Najve a prosje na mjese na neto pla a ostvarena je u djelatnosti umjetnost, zabava i rekreacija koja je iznosila 6.650 kn, što je za 24,8% manje u odnosu na prethodnu godinu. Najve e pove anje pla e zabilježeno je u prera iva koj industriji za 78,8% a najve e smanjenje od 33,3% u djelatnosti obrazovanja.

Grafikon 2: Prosječne mjesečne neto plaće u poslovnim subjektima Grada Vodica prema NKD-u

Izvor: FINA; Obrada: HGK-ŽK Šibenik

Prema obrtnom registru u Vodicama registrirano je 520 obrta, od toga 25 ih je u privremenoj obustavi, mirovanju ili još nije po elo poslovati. Prema broju poduze a najzastupljenije su uslužne, trgovinske, gra evinske i proizvodne djelatnosti.

Tablica 10: Registrirani obrti Grada Vodica

	Naziv djelatnosti	Broj obrta
1	BILJNA I STO ARSKA PROIZVODNJA, LOVSTVO I USLUŽNE DJELATNOSTI POVEZANE S NJIMA	2
3	RIBARSTVO	36
10	PROIZVODNJA PREHRAMBENIH PROIZVODA	5
11	PROIZVODNJA PI A	1
13	PROIZVODNJA TEKSTILA	1
18	TISKANJE I UMNOŽAVANJE SNIMLJENIH ZAPISA	1
20	PROIZVODNJA KEMIKALIJA I KEMIJSKIH PROIZVODA	1
22	PROIZVODNJA PROIZVODA OD GUME I PLASTIKE	1
23	PROIZVODNJA OSTALIH NEMETALNIH MINERALNIH PROIZVODA	12
25	PROIZVODNJA GOTOVIH METALNIH PROIZVODA, OSIM STROJEVA I OPREME	4
30	PROIZVODNJA OSTALIH PRIJEVOZNIH SREDSTAVA	2
31	PROIZVODNJA NAMJEŠTAJA	3
32	OSTALA PRERA IVA KA INDUSTRIJA	7
33	POPRAVAK I INSTALIRANJE STROJEVA I OPREME	3
38	SKUPLJANJE OTPADA, DJELATNOSTI OBRAD E I ZBRINJAVANJA OTPADA; OPORABA MATERIJALA	1
41	GRADNJA ZGRADA	11
42	GRADNJA GRA EVINA NISKOGRADNJE	6
43	SPECIJALIZIRANE GRA EVINSKE DJELATNOSTI	47
45	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO MOTORNIM VOZILIMA I MOTOCIKLIMA; POPRAVAK MOTORNIM VOZILA I MOTOCIKALA	8
46	TRGOVINA NA VELIKO, OSIM TRGOVINE MOTORNIM VOZILIMA I MOTOCIKLIMA	6
47	TRGOVINA NA MALO, OSIM TRGOVINE MOTORNIM VOZILIMA I MOTOCIKLIMA	69
49	KOPNENI PRIJEVOZ I CJEVOVODNI TRANSPORT	27

	Naziv djelatnosti	Broj obrta
50	VODENI PRIJEVOZ	6
52	SKLADIŠTENJE I PRATEĆE DJELATNOSTI U PRIJEVOZU	2
55	SMJEŠTAJ	11
56	DJELATNOSTI PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE I PIĆA	139
62	RAČUNALNO PROGRAMIRANJE, SAVJETOVANJE I DJELATNOSTI POVEZANE S NJIMA	3
63	INFORMACIJSKE USLUŽNE DJELATNOSTI	2
66	POMOĆNE DJELATNOSTI KOD FINANCIJSKIH USLUGA I DJELATNOSTI OSIGURANJA	4
68	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	11
73	PROMIDŽBA (REKLAMA I PROPAGANDA) I ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA	4
74	OSTALE STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	6
77	DJELATNOSTI IZNAJMLJIVANJA I DAVANJA U ZAKUP (LEASING)	30
79	PUTNIČKE AGENCIJE, ORGANIZATORI PUTOVANJA (TUOPERATORI) I OSTALE REZERVACIJSKE USLUGE TE DJELATNOSTI POVEZANE S NJIMA	7
81	USLUGE U VEZI S UPRAVLJANJEM I ODRŽAVANJEM ZGRADA TE DJELATNOSTI UREŠENJA I ODRŽAVANJA KRAJOLIKA	1
93	SPORTSKE DJELATNOSTI TE ZABAVNE I REKREACIJSKE DJELATNOSTI	2
95	POPRAVAK RAČUNALA I PREDMETA ZA OSOBNU UPORABU I KUĆANSTVO	5
96	OSTALE OSOBNE USLUŽNE DJELATNOSTI	33
	UKUPNO	520

Izvor: Obrtni registar Ministarstva poduzetništva i obrta, <http://or.minpo.hr/pretraga.htm>

Struktura djelatnosti sli na je i za poslovne subjekte i za obrte. Na području Grada Vodica djeluje Udruženje obrtnika Vodice radi promicanja i zastupanja interesa obrtnika s područja Grada.

Gradska poduzeća koja djeluju na području Vodica su:

- **Le d.o.o.:** Glavna djelatnost tvrtke je skupljanje i odvoz neopasnog otpada (3811). Tvrtka ima oko 45 stalno zaposlenih, kojima u ljetnim mjesecima ispomo pružaju sezonski zaposlenici. Najviše zaposlenih, njih 20, radi na poslovima odvoza i zbrinjavanja komunalnog otpada, 16 radnika održava javne površine, isti, mete i njeguje zelene površine; dva radnika zaposlena su na održavanju groblja i pružanju pogrebnih usluga; jedan zaposlenik zadužen je za održavanje tržnice. U upravi društva zaposleno je šest radnika.
- **Odvodnja Vodice d.o.o.** je trgovačko društvo koje je osnovao Grad Vodice i glavna djelatnost mu je održavanje i izgradnja odvodnje (u postupku prijenos prava i obveza ovoga Društva na „Vodovod i odvodnju“ d.o.o. Šibenik).
- **Gradsko poduzeće d.o.o.** osnovano je od Grada Vodica 2003. godine, s ciljem uspostave regulacije prometa u mirovanju u Gradu. Danas upravlja sa 600 parkirnih mjesta u sezoni i 200 parkirnih mjesta u zimskom periodu, vrši uslugu prihvata plovila na ukupno 45 nauti kih vezova, posjeduje dva autobusa za prijevoz putnika, te u sezoni zapošljava i do 40 radnika.

4.4.4 Turizam

Grad Vodice je prepoznatljiva sezonska destinacija poznata po živosti i bogatoj i raznolikoj turističkoj ponudi. Karakteristično za Grad Vodice su i veliki smještajni kapaciteti. Vodice kao turističko središte je najuspješnije kupališno odredište cijele županije.

Ciljane skupine turisti koje ponude Grada Vodica su oni koji su aktivni i traže doživljaje, mladi i mladi parovi iz cijelog svijeta, samci, obitelji s djecom, starije osobe koje traže mir, nautičari i ronitelji.

Turistička infrastruktura i kapaciteti koncentrirani su na obalnom području, dok je potencijal unutrašnjeg dijela Grada gotovo u potpunosti neiskorišten. Razvijen turizam na obali i neiskorišteni turistički potencijali zaleđa karakterističan je za cijelu županiju i Dalmaciju.

Vodice organiziraju razna događanja, festivale, koncerte, sportska događanja i sl., koja su većinom sezonskog karaktera i odvijaju se za vrijeme ljetnih mjeseci. Neki od događanja su sljedeći:

- Izložbe domaćih kipara i slikara
- Izložbe fotografija
- Koncerti (većeri klasične glazbe, večeri dalmatinskih klapa, Seaside Jazz Festival Vodice, CMC festival).

4.4.4.1 Kulturna i prirodna baština

Grad Vodice obiluje povijesnim znamenitostima, bogatom arheološkom, sakralnom, graditeljskom i etnološkom baštinom (Tablica).

Na području grada Vodica nailazi se na tradicionalnu gradnju – bunje. Bunje su stare nastambe, obično kružnog oblika, izgrađene tehnikom suhozida. Služile su za stanovanje, držanje stoke, a kasnije kao zaklon pastirima od nevremena. Danas su vrijedna materijalna kulturna baština koja može nadopuniti postojeću u turističku ponudu, kako kroz organizirane obilaske bunja, tako i kroz organiziranje radionica njihove obnove gdje se posjetitelji podučavaju tehnici gradnje suhozida.

Najpoznatija vodička bunja je Rašina bunja koja se smatra raritetom prema građevinskom rješenju i konstrukciji kamenih nastambi. Rašina bunja je sklop dviju velikih i dviju malih bunja koje povezuje unutarnji prolaz, čimer, koji vodi iz jedne prostorije u drugu. Dvije veće bunje služile su kao kuhinja i spavaća soba, dok se u dvije manje držala stoka. Rašina bunja uvrštena je u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske i proglašena kulturnim dobrom.

Poznato je da je Srima najbogatije područje suhozida i bunja te je to njeno najznačajnije obilježje. Najpoznatija bunja na Srimi je Rodina bunja, visoka 4,8 metara, a koja je prije urušavanja vrha bila visoka 5,5 metara. Ova bunja je pravo nacionalno bogatstvo i potječe s početka druge polovice 19. stoljeća. Rodina bunja se smatra najvišom bunjom u Dalmaciji.

Tablica 11: Arheološki lokaliteti i ostale kulturno - povijesne znamenitosti

Kulturna baština	Razdoblje	Mjesto
Gradina Dragiši	Pretpovijest, antički lokaliteti	Dragiši
Dragiši – Sv. Juraj	Pretpovijest, srednji vijek	Dragiši
Paljevine	Srednji vijek	Ista Velika
Ga eleze - Vinogradine	Srednji vijek	Ga eleze
Grabovci, Ivasovka	Srednji vijek	Grabovci
Kurjaci	Srednji vijek	Grabovci
Tijat	Antički lokaliteti	Otok Tijat
Prvi Luka	Srednji vijek, antički lokaliteti	Prvi Luka
Grobište Sv. Rok	Antički lokalitet	Prvi Luka

Kulturna baština	Razdoblje	Mjesto
Donja Banda	Srednji vijek	Prvi Luka
Obrambena kula	Srednji vijek	Prvi Luka
Gradelji	Pretpovijest	Vodice
Šabin brdo pe ina	Pretpovijest	Vodice
Piš a	Anti ki lokalitet	Vodice
Župna crkva Sv. Križa	Barok	Vodice
Crkvice Sv. Križa	Gotika	Vodice
ori a kula	17.st	Vodice
Bunari	-	Vodice
Brdo Okit sa crkvom Gospe od Karmela	Srednji vijek ²	Vodice
Rašina Bunja	19.st.	Vodice
Rakitnica	Arheološki lokalitet, 14.st	Vodice
Rakitnica – Tri lokve	Antika	Vodice
Crkva Sv. Ivana Krstitelja	15.st.	Vodice
Opekarska pe	Rimsko	Vodice
Velika Mrdakovica - Arauzona	Liburnsko-rimsko naselje s nekropolom	Vodice
Rimska kaptaža	Antika	vodice
Crkva Sv. Ilje proroka	13.st	Vodice
Prižba	6.st, kasnoanti ka bazilika	Srima
Ljetnikovac F. Vran i a	16.st	Otok Prvi
Crkva Sv. Jurja	Srednji vijek	Dragiš a, ista Mala
Crkva Sv. Marije	15.st	Prvi Luka
Crkva Sv. Ante	15.st.	Ga elezi
Crkva Gospina poro enja	15.st	Prvi Luka
Crkva Sv. Roka ili Sv. Jelene	17.st	Šepurina
Crkva Velike Gospe	18.st	Šepurine
Povijesna jezgra Vodica	Zašti ena /registrirana povijesna graditeljska cjelina	Vodice
Povijesna jezgra Prvi a	Zašti ena /registrirana povijesna graditeljska cjelina	Prvi

Izvor: Prostorni plan Šibensko – kninske županije; TZ Vodice

Nematerijalna kulturna baština su vodi ka nošnja i žudije. Posebnost proslave Uskrsa u Vodicama ine vodi ki žudije. Oni na osobit na in sudjeluju u uskrsnom bogoslužju od Velikog etvrtka do Velike subote. Žudije zapo inju svoju službu na Veliki etvrtak, obu eni u rimske vojnike s buzdovanom i sulicama pristupaju oltaru i nastavljaju uvati Isusov grob sve do uskrsnu a. Na Veliki petak prisustvuju u procesiji kroz mjesto prate i Isusa koji nosi teški križ. Kraj njihova službovanja je na Veliku subotu, kada na misi padaju i bježe, a dvoje an ela najavljuju Isusovo uskrsnu e.

Osobito vrijedni dijelovi prirodne baštine na podru ju Grada Vodica su sljede i:

- Zna ajni krajobraz Prokljanskog jezera (samo manji dio spada u podru je Grada Vodica)
- Zna ajni krajobraz uvale Tijašnica
- Posebni zoološki rezervat Gudu a

Plaže u Vodicama su: Plava plaža, plaža ispred hotela Olympia, plaža ispred hotela Imperial, plaža Srima.

U blizini Vodica nalaze se dva nacionalna parka – Kornati i Krka, te Park prirode Vransko jezero.

² Danas ne postoje nikakvi dokazi o tome, postoji samo Bašičeva crkva.

4.4.4.2 Selektivni oblici turizma u Gradu Vodice

Pustolovno – sportski turizam

Cikloturizam

Prema Strategiji razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine potražnja za ovim tipom turizma je u porastu, što je trend podržan sve izraženijim potrebama potrošača a za aktivnim i zdravim te okolišno odgovornim odmorom. U Vodicama postoji vrlo dobro razvijena rekreacijska infrastruktura s naglaskom na sport a osobito biciklizam i brdski biciklizam. Kilometri raznolikih biciklističkih staza, različitih vrsta i različitog stupnja zahtjevnosti vrlo su dobro označeni biciklističkom signalizacijom. Iznimka je otok Prvi na kojem ne postoje biciklističke staze.

Očekuje se daljnja diverzifikacija proizvoda te će se razvijati 'kombinirani' proizvodi koji povezuju, primjerice, pustolovno-sportski turizam s gastronomijom, kulturom ili nekom drugom tematikom u sklopu 'putovanja sa značajem'.

Nautički, ribolovni i ronilački turizam

ACI Marina Vodice smještena je u sjeveroistočnom dijelu luke Vodice (uvala Vrulje), zaštićena s dva lukobrana. Marina je dobitnik prestižne nagrade "Europska plava zastava", nagrada za zaštitu okoliša koja se dodjeljuje zajednicama koje ulažu posebne napore u održavanje svojih plaža i marina brinu se o okolišu i štite ga (još dvije vodice plaže imaju plavu zastavu). Sadržaji u marini: recepcija, mjenjačnica, supermarket, kaffe bar, restoran, sanitarni prostor (tuševi i WC), praonica rublja, radionica, kran 10t, travel lift 40 t, parkiralište, priključak za struju i vodu, suhi vezovi, benzinska crpka (na vanjskoj strani lukobrana koji štiti marinu od južnih vjetrova).

Grad Vodice poznat je po legendarnoj i najmasovnijoj odobalnoj regati u Hrvatskoj. Riječ je o regati Jabuka koja vodi jedriličare 110 milja dugim kursom Vodice - Jabuka - Vodice. Regata je poznata po noćnom startu i mističnoj Jabuci, a karakterizira je jak vjetar te iscrpljujuće i dugotrajno jedrenje. Grad Vodice domaćin je i Uskršnje regate, najdugovječe regate u Hrvatskoj.

Ronilački centri omogućuju rekonstrukciju povijesti rone i na arheološkim lokalitetima i podmorjima novijih brodova, muzejima u dubini. Omogućuju također doživljaj ljepote podmorskih vrtova jednog od najdivljijih podmorja svijeta.

Za turiste je u ponudi i organizirani rekreacijski ribolov na najatraktivnijim lokacijama Jadrana na velike (tz. Big Game Fishing), srednje i male vrste riba, najčešće u obliku jednodnevnih izleta.

Ostale aktivnosti na raspolaganju posjetiteljima Grada Vodica su: jedrenje, kajaking, tenis, bobanje, nogometno igralište, rukometno igralište, odbojka na pijesku, vodeni tobogan, jet-ski, amci za zabavu, banane, tube, padobrani.

Zdravstveni turizam

Zdravstveni turizam na globalnoj razini ostvaruje velike prihode, što je u skladu s trendom starenja populacije, ali i rastu omjera orijentacijom prema 'zdravom životu' i zdravstvenoj prevenciji. Isto tako očekuje se da će zdravstveni turizam biti jedan od glavnih motiva putovanja u budućnosti. Važnost zdravstvenog turizma je i ta što nije sezonskog karaktera. U Gradu Vodicama nudi se wellness i dentalni turizam. U skladu s novim trendovima Hotel Olympia i Hotel Punta nude wellness odmora za sva godišnja doba uključujući i vrhunske detox, antistres i aroma terapije.

Zadnjih godina osim aktivnog odmora, zabave i relaksacije, Vodice su postale atraktivne i kao odredište dentalnog turizma. Visoko kvalitetne, specijalizirane stomatološke usluge uz korištenje

najnovije tehnologije, u Vodicama nude stomatološke ordinacije su: Dental centar Dubravica, Matel Dental Centar.

Poslovni turizam

Nedavna globalna ekonomska kriza utjecala je negativno na poslovni turizam, no prognoze ukazuju na oporavak te se može očekivati rast broja poslovnih događanja i rast potrošnje. Istovremeno, industrijski promatra i ukazuju da tržište sastanaka, konferencija i događanja ulazi u novo doba 'kulturne štednje' te da se preferiraju bliže destinacije, nastavlja se trend smanjivanja broja sudionika i trajanje događanja, razvijaju se tehnologija video-prijenosa uživo i korištenja društvenih mreža. Ekološka odgovornost destinacija i ponuda usluga pozitivno će utjecati na odluku o odabiru.

Vodice su novo i zanimljivo turističko odredište za organizaciju kongresa, seminara i teambuilding programa. Lako dostupne, u prekrasnom okruženju dva nacionalna parka i parka prirode, Vodice nude i posebne sadržaje koji će uz poslovni dio upotpuniti doživljaj sudionika. Mogućnost održavanja kongresa i seminara imaju: Hotel Olympia, Hotel Punta, Hotel Imperial, Kulturni centar Vodice.

Agroturizam

Na području grada Vodica samo je jedno seosko domaćinstvo –Kameni brod. U bližoj okolini još je nekoliko seoskih domaćinstava (Roca, Kalpić, Dabar), iako ona teritorijalno ne pripadaju gradu Vodicama. Ovaj oblik turizma nije doživio veći razvoj do sada, no područje grada Vodica ima velik potencijal za razvoj tog oblika turizma.

Kako bi se upotrijebile i omogućila gore navedena turistička ponuda Grad Vodice nudi brojne restorane, konobe, pizzerije, kaffe barove, klubove, agencije koje organiziraju izlete, pustolovno-sportske aktivnosti kao i najam potrebne opreme. U gradu se nalaze i mnogi trgovski centri kao i dućani robom, auto opremom i dijelovima, suvenirnice, galerije, cvjećarnice, dućani specijalizirani za kompjutere i multimediju, slastice, prehranu. Turistički uredi u Gradu su: Turistička zajednica Grada Vodica, Turističko društvo Srma, Turističko društvo Prvi Luka.

4.4.4.3 Smještajni kapaciteti, dolasci i noćenja turista

Grad Vodice raspolaže velikim smještajnim kapacitetima, od hotelskog smještaja pa do onog u kampovima i privatnim apartmanima. Na području Grada ne postoji hotelski smještaj najviše kategorizacije (5 zvjezdica).

Tablica 12: Turistički smještaji u Gradu Vodice

Hotel **** zvjezdice	Kamp *** zvjezdice
Hotel Miramare, Vodice	Kamp Imperial, Vodice
Hotel Punta, Vodice	Kamp * zvjezdica
Hotel Olympia, Vodice	Anka Mijat, Srma
Hotel Villa Radin, Vodice	Ante Srdarev, Vodice
Hotel Duje, Srma	Kamp Ivona, Vodice
Hotel *** zvjezdice	Kamp Dom, Srma
Hotel Imperial, Vodice	Kamp Grubeli, Srma
Hotel Orion, Vodice	Rutke, Vodice
Hotel Maestral, Prvi	Phoenix, Srma
Hotel Nikola, Vodice	Kamp Oliva, Vodice
Ville Matilde, Vodice	Roko, Srma
Hotel Jadran Plavi, Vodice	Ostalo
Hotel ** zvjezdice	Hostel Vodice Inn, Vodice

Hotel Dalmatino, Vodice	Hostel Peski, Prvi Luka
Hotel Kristina, Vodice	Odmaralište Požega

Izvor: <http://www.vodice.hr/hr/smjestaj/hoteli.htm>

Na području Grada Vodica je u lipnju 2014. godine bilo registrirano ukupno 1.567 subjekata koji iznajmljuju sobe i apartmane u doma instvima. Najveći broj njih registriran je u samom naselju Vodice.

Tablica 13: Privatni iznajmljivači na području Grada Vodica

Naselje	Broj privatnih iznajmljivača
Vodice	1.192
Srima	305
Prvi Luka	30
Šepurina	38
ista Velika	1
ista Mala	1
UKUPNO	1.567

Izvor: TZ grada Vodica

Na otoku Prvi u je planirana izgradnja osnovnih turističkih kapaciteta (hoteli, moteli, apartmanska naselja) u izdvojenoj zoni unutar granica građevinskih područja naselja – adaptacija u starim jezgrama. Komplementarni kapaciteti (autokampovi, kampovi, apartmani u obiteljskim građevinama) su također planirani unutar građevinskih područja na Prvi u, a za potrebe turizma omogućuje se aktiviranje uvale Tijašnica na Tijatu kao rekreacijskog područja bez izgradnje turističkih kapaciteta.

Prema podacima TZ grada Vodica, u 2013. godini smještajni kapaciteti iznosili su 15.077 ležajeva, a u 2014. godini 15.480 ležajeva. U naselju Vodice nalazi se veći broj smještajnih kapaciteta, 12.187; u Srimi se nalazi 2.616, u Prvi Luci 468, u Šepurinama 201, u istoj Velikoj 6, a u istoj Maloj 2 ležaja (podaci za 2014. godinu). ACI Marina ima 290 vezova na moru i 60 vezova na kopnu.

Tablica 14: Smještajni kapaciteti Grada Vodica po vrsti, 2013. i 2014. godina

Kat.	Naziv	2013.	2014.
HOTELI			
****	PUNTA + depandanse	630	630
****	OLYMPIA	535	535
***	IMPERIAL + depandanse	900	900
	Ukupno	2.065	2.065
APARTMANSKO NASELJE			
***	VILLE MATILDE	308	308
MALI HOTELI			
****	MIRAMARE	126	126
****	VILLA RADIN	28	28
****	DUJE	52	52
***	JADRAN PLAVI	50	50
***	ORION	90	90
***	NIKOLA	60	60
***	MAESTRAL	24	24
**	KRISTINA	60	60
**	DALMATINO	36	36
	Ukupno	526	526

Kat.	Naziv	2013.	2014.
KAMPOVI			
	IMPERIAL	400	400
	MALI KAMPOVI - VODICE	105	105
	MALI KAMPOVI - SRIMA	147	147
	Ukupno	652	652
SOBE I APARTMANI			
	VODICE	8.567	8.787
	SRIMA	2.268	2.417
	PRVI LUKA	410	404
	ŠEPURINE	169	201
	ISTA VELIKA	0	6
	ISTA MALA	0	2
	Ukupno	11.414	11.817
OSTALO			
	HOSTEL VODICE INN	72	72
	HOSTEL PESKI	40	40
	Ukupno	112	112

Izvor: TZ grada Vodica

Tablica 15: Smještajni kapaciteti u Gradu Vodicama po naseljima, 2013. i 2014. godina

Broj ležajeva po naseljima	2013.	2014.
UKUPNI KAPACITET	15.077	15.480
Ukupno Vodice	11.967	12.187
Ukupno Srma	2.467	2.616
Ukupno Prvi Luka	474	468
Ukupno Šepurine	169	201
Ukupno ista Velika		6
Ukupno ista Mala		2

Izvor: TZ grada Vodica

U odnosu na prethodnu godinu, u 2014. godini ukupan broj raspoloživih turističkih ležajeva porastao je ukupno za 2,67%. Sam porast uzrokovan je isključivo povećanjem broja ležajeva u sobama i apartmanima privatnih iznajmljivača. Najveći se porast od 18,93% vidi u naselju Šepurine, dok je u Prvi Luci došlo do smanjenja broja ležajeva od 1,46%. Od ove godine nudi se i smještaj u naseljima ista Velika i ista Mala. Međutim, u usporedbi s 2012. godinom, ukupan broj ležajeva se smanjio za 158 ili 1,01%, i to najviše u Srmi (za 81 ležaj ili 3%), pa nakon toga u naselju Vodice (za 168 ležajeva ili 1,36%), dok je u Prvi Luci i Šepurinama došlo do povećanja broja ležajeva (ukupno 83 ležaja).

Prema podacima iz tablice 16, u 2013. g. 180.623 turista je posjetilo Vodice, što je 4,15% više nego prethodne godine. Ostvareno je 1.064.883 noćenja, odnosno 3,27% više nego 2012.g. U prosjeku svaki turist je noćio 5,9 dana u 2013.g.

Grad Vodice ostvaruje 21,95% dolazaka, te 19,82% noćenja cijele Šibensko – kninske županije. U 2013.g. jedino je Grad Šibenik ostvario više dolazaka turista (202.129) od Vodica, iako su imali manje noćenja (1.033.322).

Tablica 16: Dolasci i noćenja turista u Gradu Vodice u usporedbi sa Šibensko – kninskom županijom

Godina	2013.		2012.		Indeks 2013/2012	
	dolasci	no enja	dolasci	no enja	dolasci	no enja
Vodice	180.623	1.064.883	173.432	1.031.142	104,15	103,27
Šibensko - kninska županija	822.772	5.373.390	769.205	5.013.540	106,96	107,18

Izvor: HGK, ŽK Šibenik

Prema podacima Turističke zajednice Vodice, u 2013.g. 81,3% svih turista su inozemni strani turisti, dok 18,7% turista su domaći i turisti. U prosjeku, strani turist je bio 6,2 dana, a domaći 4,6 dana. Najviše stranih turista dolazi iz Njemačke, slijede Slovačka, Češka i Poljska.

Tablica 17: Turisti prema zemlji dolaska, 2013.g

Zemlja	Dolasci	No enja	% dolazaka	% no enja
Ukupno	180.623	1.064.883	100	100
Domaći	33.779	154.314	18,7	14,5
Strani	146.844	910.569	81,3	85,5
Njemačka	19.396	145.595	10,7	13,7
Slovačka	18.539	127.132	10,3	11,9
Češka	15.061	108.086	8,3	10,2
Poljska	14.771	107.391	8,2	10,1
Slovenija	13.566	84.846	7,5	8,0
Austrija	9.981	58.072	5,5	5,5
Švedska	6.118	41.012	3,4	3,9
Mađarska	6.691	40.492	3,7	3,8
Bosna i Hercegovina	6.642	36.068	3,7	3,4
Italija	4.081	19.104	2,3	1,8
Nizozemska	2.809	16.848	1,6	1,6
Norveška	2.046	15.282	1,1	1,4
Rusija	1.181	13.736	0,7	1,3
Francuska	3.302	13.624	1,8	1,3
Srbija	1.339	12.125	0,7	1,1

Izvor: TZ Vodice, Statistika izveštaje za 2013. godinu

Prema vrsti smještajnog objekta, najveći broj dolazaka, kao i noćenja zabilježen je u kućanstvima/sobama, apartmanima, kućama, a slijede hoteli i kampovi. Najveći porast dolazaka zabilježen je u kućanstvima/sobama, apartmanima i kućama, a najveći porast noćenja bilježe hosteli. Najduža prosječna duljina boravka je u kućanstvima/kampovima (8,4 noćenja), a najkraća u hotelima (3,8).

Tablica 18: Dolasci i noćenja prema vrsti smještajnog objekta, 2013.g.

Vrsta smještajnog objekta	2013		2012		indeks dolasci	indeks noćenja	prosječna duljina boravka
	dolasci	noćenja	dolasci	noćenja			
hoteli	71.906	276.098	74.341	301.054	97	92	3,8
apartmanska naselja	3.044	21.701	2.832	20.868	107	104	7,1
kampovi	6.531	28.146	6.475	30.219	101	93	4,3
hosteli	556	2.229	535	1.953	104	114	4,0

ku anstva/sobe, apartmani, ku e	97.564	728.079	88.230	667.879	111	109	7,5	
ku anstva kampovi	-	1.022	8.630	1.019	9.169	100	94	8,4
UKUPNO	180.623	1.064.883	173.432	1.031.142	104	103	5,9	

Izvor: TZ Vodice, Statisti ko izvješ e za 2013. godinu

Najviše turista, kao i no enja zabilježilo je naselje Vodice, a najmanji broj turista i no enja Šepurine, iako je prosje na duljina boravka 2013.g. bila najduža u Šepurinama i iznosila je 9,7 dana, a najmanja u Vodicama (5,6 dana). Prvi Luka bilježi rast broja dolazaka i no enja, dok Šepurine bilježe pad dolazaka i no enja.

Tablica 19:Dolasci i noćenja prema naseljima u Gradu

Naselje	2013		2012		Indeks dolasci	Indeks no enja	Prosje. duljina boravka 2013.
Vodice	154.544	864.345	149.850	841.978	103	103	5,6
Srima	23.190	176.887	21.128	165.303	110	107	7,6
Prvi Luka	2.344	18.350	1.901	17.225	123	107	7,8
Šepurine	545	5.301	553	6.636	99	80	9,7
UKUPNO	180.623	1.064.883	165.056	1.031.142	104	103	5,9

Izvor: TZ Vodice, Statisti ko izvješ e za 2013. godinu

Najve i problem u pogledu turizma s kojima se Vodice susre u je kratko a ljetne sezone. Posljedica toga je da prihodi od turizma nisu dovoljni da bi se rentabilno isplatile investicije. Za produžetak sezone potrebno je izgraditi razli ite oblike ponude. S tim ciljem ve je po eo razvoj programa za planinarenje i vožnju biciklima. U ovom podru ju ponude popularnih i s prirodom vezanih aktivnosti leži jedan od klju eva uspjeha.

Kriti na emisija buke predstavlja tako er jedan od problema koji je potrebno riješiti. Buka koja ometa odmaranje ljudi može brzo postati velikim optere enjem lokalnog turisti kog gospodarstva.

4.4.5 Poljoprivreda, sto arstvo i ribarstvo

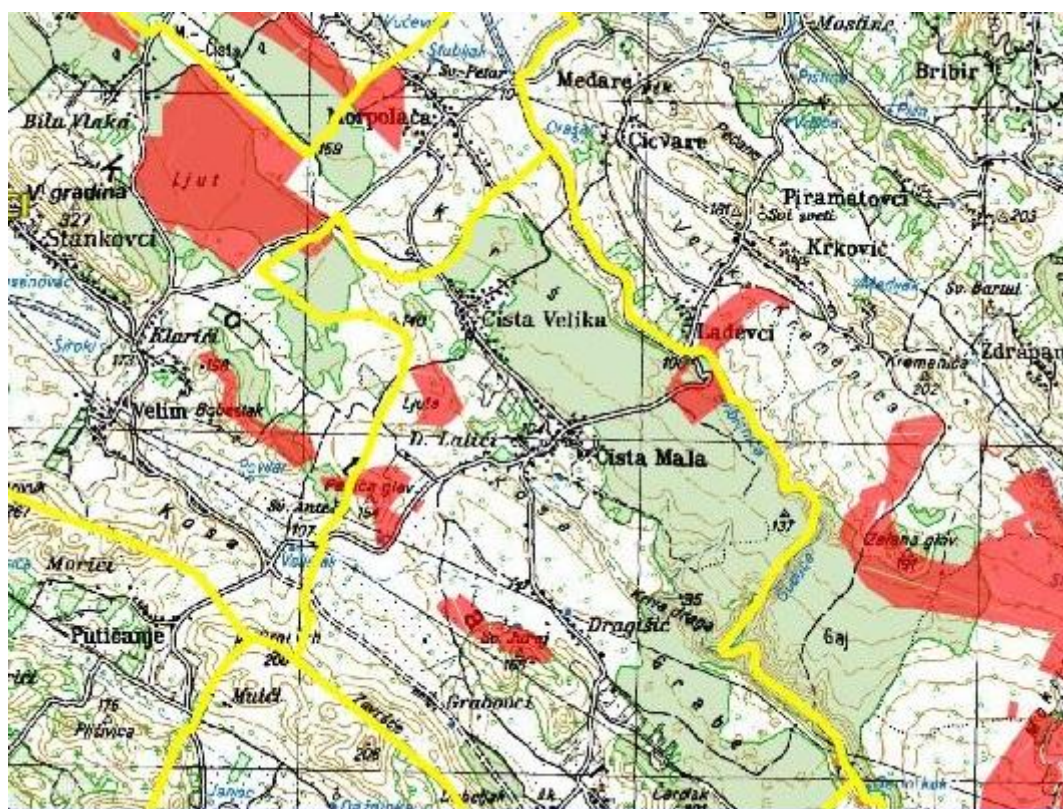
Poljoprivreda

Tlo na području Grada Vodica je pogodno prvenstveno za mediteransku poljoprivredu, poput uzgoja maslina i ostalih ratarskih kultura mediteranske poljoprivrede. Najznačajnije poljoprivredne površine na području Grada nalaze se u zaobalju, koje je najviše stradalo tijekom Domovinskog rata.

Najveći dio poljoprivrednih površina nalazi se unutar polja zaobalnog područja Grada Vodica, a manji dio u neposrednoj zaleđi u priobalnim naseljima (Mrzanci-Vitrenice) i na otoku Prvi u. Ove površine su predviđene za korištenje isključivo u poljodjelske svrhe, te su podijeljene prema vrijednosti tla na osobito vrijedne, vrijedne i ostale. Na njima je predviđena samo izgradnja neophodnih infrastrukturnih linijskih objekata od značaja za državu i županiju.

Tijekom Domovinskog rata u zaobalnom dijelu Grada Vodica prolazila je crta bojišnice. Područje razdvajanja obuhvaćalo je područje naselja Cista Mala i Cista Velika. Cjelokupno ovo područje naznačeno je kao minski sumnjive površine. Procjena je da na području Grada postoji još otprilike 1,5 km² minski sumnjivog područja.

Slika 6: Minski sumnjive površine na području Grada Vodica – osjenčane crvenim

Izvor: <https://misportal.hcr.hr/HCRweb/faces/simple/Map.jspx>

Sukladno podacima iz Prostornog plana Grada Vodica (Obrazloženje 1. Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Grada Vodica), ukupno je na području Grada Vodica 1367,92 ha poljoprivredne površine. Kao osobito vrijedno obradivo tlo navodi se 372,02 ha poljoprivredne površine, a još je 503,65 ha vrijednog obradivog tla te 492,25 ha tla okarakteriziranog kao ostala obradiva tla.

U 2014. godini ukupna površina korištenog poljoprivrednog zemljišta iznosi 276,17ha. Po zadnjem službenom Popisu poljoprivrede provedenom 2003. godine, ukupna površina korištenog zemljišta

iznosila je 326,91 ha, što znači da je u proteklih 11 godina došlo do smanjenja površine korištenog poljoprivrednog zemljišta za 15,52%.

Promatrajući i svrhu u koju se poljoprivredno zemljište koristi, danas su najbrojniji maslinici (55,46%), zatim oranice (13,23%), mješoviti trajni nasadi (10,68%) i vinogradi (10,28%). Ostali na ini korištenja zemljišta su u manjem, zanemarivom obimu.

Tablica 20: Ukupna površina korištenog poljoprivrednog zemljišta i vrsta uporabe na području Grada Vodica, 2014. godina

Vrsta uporabe	Površina (ha)	%
Oranica	36,55	13,23%
Staklenik na oranici	0,11	0,04%
Livada	14,33	5,19%
Krški pašnjak	6,74	2,44%
Vinograd	28,38	10,28%
Maslinik	153,16	55,46%
Vo ne vrste	5,30	1,92%
Orašaste drvenaste kulture	1,62	0,58%
Mješoviti trajni nasadi	29,48	10,68%
Ostalo zemljište	0,50	0,18%
UKUPNO	276,17	100,00%

Izvor: Agencija za planiranje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Na području Grada Vodica u 2014. godini ukupno je registrirano 312 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava. Od toga je najveći broj registriran u naselju Vodice (171 obiteljsko gospodarstvo), a nakon toga u istoj Velikoj (48 obiteljskih gospodarstava). Uzevši u obzir ukupnu površinu obrađenog poljoprivrednog zemljišta, svako obiteljsko gospodarstvo prosječno obrađuje 0,89 ha zemlje.

Tablica 21: Broj OPG-a na području Grada Vodica po naseljima, 2014. godina

GO/Naselje	OBITELJSKO GOSPODARSTVO	%
ista Mala	16	5,13%
ista Velika	48	15,38%
Ga elezi	20	6,41%
Grabovci	18	5,77%
Prvi Luka	3	0,96%
Prvi Šepurine	15	4,81%
Srima	21	6,73%
Vodice	171	54,81%
Ukupno	312	100,00%

Izvor: Agencija za planiranje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Najveći broj registriranih poljoprivrednih gospodarstava bave se poljoprivredom kao dodatnom djelatnošću u ili su njihovi nositelji umirovljenici (svaka od tih skupina čini po 37,82%). Samo 7,05% gospodarstava bavi se isključivo poljoprivredom, a za 12,82% njih poljoprivreda je pretežita djelatnost. Iz ovih podataka se može zaključiti da na području Grada Vodica poljoprivreda nije značajan izvor zapošljavanja.

Tablica 22: Broj OPG-a na području Grada Vodice prema radnoj aktivnosti nositelja OPG-a, 2014. godina

GO/ Naselja	Radna aktivnost					
	Isključivo poljoprivreda	Poljoprivreda dodatna djelatnost	Poljoprivreda pretežita djelatnost	Umirovljenik	Nepoznata radna aktivnost	
ista Mala	2	5	5	2	2	16
ista Velika	4	16	6	21	1	48
Ga elezi	1	3	5	11	-	20
Grabovci	-	6	5	7	-	18
Prvi Luka	-	3	-	-	-	3
Prvi Šepurine	-	6	2	6	1	15
Srima	1	8	1	10	1	21
Vodice	14	71	16	61	9	171
Ukupno	22	118	40	118	14	312

Izvor: Agencija za planiranje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Postojeće poljoprivredne površine potrebno je sa uvati za budu u kvalitativnu (zbog oskudnosti površine ne može se govoriti o kvantitativnoj) usmjerenu poljoprivrednu proizvodnju (proizvodnja zdrave hrane), naročito sprječavanjem prenamjene uslijed širenja građevinskih područja i prodiranja infrastrukture.

Stočarstvo

Tablica 23 pokazuje zastupljenost uzgoja pojedinih životinja u stočnoj proizvodnji po naseljima u Gradu Vodicama. Na razini Grada Vodica najzastupljenije je ovčarstvo, i po broju grla stoke (74,88% svih grla) i po broju farmi (50% svih farmi). Po broju grla (komada) stoke nakon slijede kokoši, goveda i koze, dok je po broju farmi nakon ovčarstva najzastupljenije govedarstvo s 10 farmi.

Stočarske farme su najzastupljenije u naseljima ista Mala i ista Velika (farme ovaca, goveda i koza) pa zatim Ga elezi (farme ovaca i goveda), dok je najveći broj grla stoke u naseljima ista Mala, Grabovci i ista Velika.

Tablica 23: Broj farmi i grla stoke po naseljima u Gradu Vodice, 2014. godina

Naselje	GOVEDA		KONJI		KOZE		MAGARCI		OVCE		KOKOŠI		Uk. br. farmi	Uk. br. grla
	Br. farmi	Br. grla	Br. farmi	Br. grla	Br. farmi	Br. grla	Br. farmi	Br. grla	Br. farmi	Br. grla	Br. farmi	Br. grla		
ISTA MALA	3	66			1	32	1	1	6	785			11	884
ISTA VELIKA	3	8			3	35	1	2	4	129			11	174
GA ELEZI	2	17							7	106			9	123
GRABOVCI	2	13			2	29			1	1	1	160	6	203
SRIMA			1	1									1	1
VODICE									2	64			2	64
Sveukupno	10	104	1	1	6	96	2	3	20	1.085	1	160	40	1.449

Izvor: Hrvatska poljoprivredna agencija

Ribarstvo

U tablici 24 navedene su povoljne zone za uzgoj ribe i školjaka kao inicijalna mjesta razvoja marikulture koje je mogu e planirati u prostornom planu.

Tablica 24:Povoljne zone za potrebe razvoja uzgoja ribe i školjaka

Lokacija	Maksimalna površina (ha)
Otok Zmajan – uvala Smetnja	10
Otok Zmajan – uvala Zaklošica	10
Otok Zmajan – uvala Bok	5

Izvor: Prostorni plan Šibensko-kninske županije

Na području Grada Vodica vrlo malo je zastupljeno ribarstvo. Prema podacima Ministarstva poljoprivrede, Uprave ribarstva, trenutno je 47 plovila u ribolovnoj floti na području Grada Vodica. Za obavljanje gospodarskog ribolova izdano je 15 povlastica. Koli ninski najviše se izlovljava tune, gofova i luceva, vrsta koje su atraktivne za Big game fishing, zbog ega je ova vrsta ribolova stavljena i u turisti ku ponudu u Gradu Vodicama.

Grad Vodice je lan LAG-a „More 249“. Na području Grada djeluju i 4 zadruge koje se bave poljoprivredom (više u poglavlju Civilni sektor na području Grada Vodica).

4.4.6 Tržište rada

Prema podacima HZZ-a u 2013.g. na području Vodica bilo je ukupno registrirano 795 nezaposlenih, 374 muškarci i 421 žena. U promatranom razdoblju broj registriranih nezaposlenih osoba se smanjivao do 2008.g., nakon toga slijedi rast broja nezaposlenih, kako muškaraca, tako i žena. Najve i broj nezaposlenih je u dobnoj skupini od 25 – 34 godine starosti, navedeni pokazatelj pogotovo je izražen poslije 2008.g., odnosno nakon globalne financijske krize. Kroz cijelo promatrano razdoblje bilo je više nezaposlenih žena nego muškaraca, za 2013.g. taj udio je bio 52,96% žena naspram 47,04% muškaraca. Navedeni podaci odnose se na broj nezaposlenih na dan 31.12., s obzirom na to da su Vodice turisti ko mjesto sezonskog karaktera, te je broj nezaposlenih u ljetnim mjesecima manji. Prema Mjese nom statisti kom biltenu HZZ PU Šibenik, najniži broj nezaposlenih, odnosno 669 zabilježen je u srpnju 2013..

Tablica 25:Registrirana nezaposlenost u Gradu Vodicama prema spolu, dobnim skupinama i godinama

Godina	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
MUŠKARCI	331	313	302	265	247	291	319	320	338	374
do 24	66	56	47	38	36	49	58	57	70	76
25-34	65	62	53	52	49	63	79	82	80	92
35-44	67	70	61	44	35	50	54	57	58	66
45-54	86	77	74	64	63	66	63	55	62	67
55 i više	47	47	66	67	64	63	66	69	69	74
ŽENE	421	388	325	305	294	346	386	385	391	421
do 24	59	51	40	35	34	45	52	55	53	54
25-34	116	105	88	86	85	97	114	108	107	118
35-44	125	115	84	78	76	88	98	90	94	102
45-54	103	93	86	79	70	82	92	100	100	101
55 i više	18	24	27	28	29	34	31	33	37	45
UKUPNO	752	701	627	570	541	637	705	705	730	795

Izvor: HZZ

Prema trajanju registrirane nezaposlenosti, kroz cijelo promatrano razdoblje, najveći broj nezaposlenih je do 3 mjeseca nezaposleno, a najmanje je onih koji su nezaposleni 8 i više godina. U strukturi trajanja registrirane nezaposlenosti, dugotrajno nezaposleni (nezaposlenost duža od 12 mjeseci) imaju manji udio. Godine 2013. bilo je evidentirano 273 dugotrajno nezaposlenih, odnosno 34,34%, dok je nezaposlenih do 12 mjeseci bilo 522, odnosno 65,66%.

Tablica 26: Trajanje registrirane nezaposlenosti

Godina	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
0 - 3 mj.	133	135	127	136	125	176	190	209	207	225
3 - 6 mj.	99	100	90	105	97	124	129	139	148	156
6 - 9 mj.	64	58	57	55	55	69	81	77	91	91
9 - 12 mj.	45	32	35	27	36	40	46	42	58	50
1 - 2 g.	92	93	70	62	69	78	109	93	107	130
2 - 3 g.	66	48	50	28	24	37	41	58	45	61
3 - 5 g.	99	80	59	50	41	26	35	38	42	50
5 - 8 g.	107	92	73	50	34	35	30	23	13	13
8 g. i više	46	65	65	58	61	52	44	27	20	20
Ukupno	752	701	627	570	541	637	705	705	730	795

Izvor: HZZ

Prema završenom stupnju obrazovanja, najviše je nezaposlenih kroz cijelo promatrano razdoblje sa srednjom školom, slijede nezaposleni sa završenom osnovnom školom. Za 2013.g., udio nezaposlenih sa završenom srednjom školom je bio 73,21%, sa završenom osnovnom školom 16,23%, udio nezaposlenih sa završenim fakultetom je bio 9,81, dok je nezaposlenih bez škole i nezavršene osnovne škole bilo 0,63%.

Tablica 27: Registrirana nezaposlenost prema razini obrazovanja

Godina	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
(0) Bez škole i nezavršena osnovna škola	34	30	19	14	12	8	5	4	5	5
(1) Završena osnovna škola	147	152	131	114	111	122	129	121	121	129
(2) Srednja škola	531	480	437	404	385	462	519	519	533	582
(3) Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	22	19	18	20	14	22	27	29	31	39
(4) Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	19	21	22	19	20	22	26	33	40	39
Ukupno	752	701	627	570	541	637	705	705	730	795

Izvor: HZZ

Kroz cijelo promatrano razdoblje od 2004. do 2013. godine, najviše je registriranih nezaposlenih u rodu uslužnih i trgovačkih zanimanja. Podaci za 2013.g. pokazuju da je udio nezaposlenih u uslužnim i trgovačkim zanimanjima bio 28,43%, slijede zanimanja u obrtu i pojedina najproizvodniji s 21,64%.

Tablica 28: Registrirani nezaposleni prema zanimanju – rodu

Godina	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
(0) Vojna zanimanja					0	0	0	0	0	0

(1) Zakonodavci, dužnosnici i direktori	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
(2) Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	38	35	26	25	27	33	37	46	53	57
(3) Tehničari i stručni suradnici	67	69	58	63	58	72	94	97	103	116
(4) Administrativni službenici	80	78	62	68	81	105	88	87	96	95
(5) Uslužna i trgovačka zanimanja	212	184	188	170	146	166	206	203	217	226
(6) Poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci	5	4	3	4	4	4	2	1	0	0
(7) Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	149	135	127	94	89	108	149	146	147	172
(8) Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	40	39	22	29	25	29	30	30	32	33
(9) Jednostavna zanimanja	160	157	140	116	111	120	98	95	84	95
Ukupno	752	701	627	570	541	637	705	705	730	795

Izvor: HZZ

Ekonomski i gospodarski pokazatelji za Grad Vodice, (izuzev indeksa razvijenosti koji je 99,5% državnog prosjeka), su prilično nepovoljni: nizak je dohodak per capita, stopa nezaposlenosti, posebno mladih, je visoka te veća od prosjeka države i županije, mali je broj poslovnih subjekata i zaposlenih te je niska prosječna plaća, također znatno niža od državnog prosjeka. Uz turizam i ulaganje u razvoj turističkih djelatnosti i sadržaja, nedvojbeno se treba okrenuti snažnom (u okviru proračunskih mogućnosti Grada) poticanju razvoja poduzetništva, a problem nezaposlenosti kratkoročno rješavati, prije svega, putem prekvalifikacije radne snage, pogotovo one sa srednjom stručnom spremom gdje je i najveća nezaposlenost. Ozbiljno treba razmotriti svako daljnje ulaganje u postojeće poslovne zone, posebice iz proračunskih sredstava Grada, kao i poticanje poljoprivredne aktivnosti, osim u maslinike i vinograde te korištenje tipične mediteranske proizvodnje za razvijanje dodatne turističke ponude u unutrašnjosti Grada koja nema izlaz na more (ruralni turizam). Od države i državnih tijela svakako je potrebno lobirati za financiranje uklanjanja preostalih minskih sumnjivih površina. Kada je u pitanju razvoj turizma kao glavne gospodarske grane, trebalo bi raditi na profiliranju željenih gostiju na kojima se planira daljnji rast turističke potrošnje i zadržavanja statusa Grada Vodica kao najuspješnijeg kupališnog mjesta Županije i šire, pri čemu je iz sadržaja turističke ponude u Gradu, prirodnih bogatstava koja postoje i raznolikosti okoliša, ali i svjetskih turističkih trendova, o čemu da se Grad Vodice treba okrenuti privlačenju turista koji su aktivni i traže doživljaje i aktivni odmor te na mlade i mlade parove iz cijelog svijeta. Svakako je potrebno osmisliti jasnu strategiju razvoja turizma Grada Vodica te u daljnjem razvoju turističke ponude kao jedan od izvora financiranja koristiti EU fondove.

4.5. Odgoj, obrazovanje, kultura i šport

4.5.1. Odgoj i obrazovanje

Obrazovna struktura stanovništva Grada Vodica je povoljnija od one na cjelokupnoj županijskoj razini. Više od polovice stanovništva ima završenu srednju školu (57,82% u Gradu Vodicama u usporedbi s 53,65% u Šibensko – kninskoj županiji). Po brojnosti nakon toga slijede osobe sa završenom osnovnom školom iji udio u ukupnom stanovništvu grada iznosi 16,58% (za 1,11 postotnih bodova manje od stanovništva u županiji). Nakon toga slijedi stanovništvo s nekim od oblika visoke stru ne sprema, iji udio u stanovništvu grada iznosi 13,87% (više nego na razini županije, gdje je taj udio 13,21%). Najmanja skupina je ona bez škole ili s nezavršenom osnovnom školom, koja u stanovništvu Grada zauzima ukupno 11,56% (naspram županijskog udjela od 15,34%). Me u osobama bez škole ili s nezavršenom osnovnom školom dominantne su žene (75,40% u Gradu Vodicama naspram 73,80% na razini Županije).

Tablica 29: Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi, starosti i spolu, 2011.

	Spol	Ukupno	Bez škole	1 - 3 razreda osnovne škole	4 - 7 razreda osnovne škole	Osnovna škola	Srednja škola	Visoko obrazovanje				Nepoznato
								Svega	Stru ni studij	Sveu iliš ni studij	Doktor at znanos ti	
Šibensko-kninska županija	sv.	93.925	3.730	1.980	8.707	16.617	50.387	12.405	5.683	6.638	84	99
	m	45.656	587	341	2.849	7.390	28.422	6.013	2.798	3.159	56	54
	ž	48.269	3.143	1.639	5.858	9.227	21.965	6.392	2.885	3.479	28	45
Grad Vodice	sv.	7.529	170	148	552	1.249	4.353	1.045	529	513	3	12
	m	3.669	22	26	166	524	2.424	504	242	261	1	3
	ž	3.860	148	122	386	725	1.929	541	287	252	2	9

Izvor: DZS

U Gradu Vodicama djeluju sljede e obrazovne institucije:

- Predškolski odgoj (gradski dje ji vrti i jaslice 'Tamaris', Vodice)
- Osnovnoškolski odgoj (OŠ 'Vodice' i OŠ ' ista Velika')
- Visokoškolsko obrazovanje (Veleu ilište u Šibeniku – Nastavno središte Vodice, Upravno – pravni studij)
- Pu ko otvoreno u ilište Vodice s programima obrazovanja odraslih.

Predškolski odgoj

Dje ji vrti „Tamaris“ Vodice obavlja djelatnost predškolskog odgoja i naobrazbe. Osniva i vlasnik Dje jeg vrti a je Grad Vodice. Sjedište vrti a je u Vodicama na adresi Fra Pija Fržopa 2.

Vrti je uvršten u mrežu predškolskih ustanova Šibensko-kninske županije. Program odgojno-obrazovnog rada Dje jeg vrti a „Tamaris“ zasnovan je na Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece. Vrti održava osam cjelodnevnih programa i pet poludnevni programa. Prostorni kapaciteti u kojima se odvija odgojno-obrazovni rad razmješteni su na 4 lokacije do kojih su dvije u najmu. Lokacije na kojima se nalaze vrti :

- Dje ji vrti Tamaris, Fra PijaFržopa 2

- Područni objekt "Plaža", Ivela 3a
- Područni objekt "Okit", Bribirskih knezova 18 b
- Područni objekt "Ista Velika", Ista Velika I 23

U 2014.g. u matičnom vrtiću boravilo je 132 djece, u p.o. "Plaža" 50, p.o. "Okit" 79 i u p.o. "Ista Velika" 18 djece. Infrastrukturna opremljenost vrtića je loša, postoje i objekti su derutni. Objekti koji su u najmu ne odgovaraju Državnom pedagoškom standardu jer nemaju dvorište i popratne prostorije. Sobe dnevnog boravka u iznajmljivim prostorima su površine 40 – 45 m² što je dostatno za 15 djece, dok je prosjek skupine 21 dijete.

Osnovnoškolski odgoj

Na području Grada Vodica djeluju dvije osnovne škole: OŠ Vodice i OŠ Ista Velika.

Osnovna škola „Vodice“ obavlja potpuno osmogodišnje obrazovanje (1. do 8. razred) te svojom djelatnošću u pokriva područje Grada Vodice u naseljima Srma i Vodice i područje Općine Tribunj. U Vodicama djeluje matična škola s 27 odjela, a u Tribunju područna škola s 4 odjela, po jedan od 1.– 4. razreda. Matična škola u Vodicama je u uporabi od školske 1982./83. god., a područna škola u Tribunju od školske 1970./71. godine. Školska zgrada u Vodicama ima 28 učionica ukupne veličine 2.020 m², a zgrada u Tribunju dvije učionice ukupne veličine 120 m². Obje zgrade imaju i potrebne prateće prostore. Školska zgrada u Vodicama ima knjižnicu, informatičku učionicu, školsku kuhinju, zbornicu, kancelarije i ostale prostore ukupne veličine 1.330 m², a zgrada u Tribunju zbornicu, školsku kuhinju i polivalentni prostor veličine 70 m².

U školi radi 17 učitelja razredne nastave, 29 učitelja predmetne nastave, 3 stručna suradnika, 13 ostalih djelatnika i ravnatelj.

OŠ „Vodice“ u školskoj godini 2013./2014. pohađala ukupno 674 učenika u ukupno 31 odjelu, i to 344 u razrednoj nastavi (17 odjela) i 330 u predmetnoj nastavi (14 odjela). Broj razrednih odjela predmetne nastave se smanjio za jedan (školske godine 2012./2013. bilo je u predmetnoj nastavi 357 učenika), a razredne nastave ostao je isti kao i prethodne godine (u školskoj godini 2012./2013. broj učenika u razrednoj nastavi iznosio je 335).

U matičnu školu dolaze učenici iz Vodica i Srme te područna Općine Tribunj. Mjesta iz kojih djeca dolaze u školu u Vodice povezana su adekvatnim prometnicama, kojima prometuju lokalni autobusi. Dio učenika, posebno za lijepa vremena, pješači do škole, jer udaljenost nije velika. Udaljenost Srme od matične škole je 3,5 km, a Tribunja 2 km (zaseoka Sovje 3,5 km). Autobusno stajalište je u neposrednoj blizini školske zgrade. U matičnu školu dnevno putuje 91 učenik (iz Tribunja 48, Srme 40 i iz Sovja 3). Udaljenost tih mjesta od škole ne predstavlja veću teškoću u polaznju nastave, tim više što na spomenutim relacijama prometuje autobus koji vozi učenike iz tih mjesta do škole i natrag – uz pokaznu kartu.

Za učenike razredne nastave (1. – 4. razred) rad se odvija u dvije smjene: prva od 8:00, a druga od 14:00 sati. U jednoj smjeni su razredni odjeli prvog i trećeg razreda, a u drugoj su u istim prostorima razredni odjeli drugog i četvrtog razreda. Smjene se tjedno izmjenjuju. Ovakva organizacija smjena istovjetna je u matičnoj i područnoj školi.

Za učenike predmetne nastave (5. – 8. razred) nastava se odvija samo u jednoj - prijepodnevnoj smjeni s početkom u 8:00 sati.

Osnovna škola „Ista Velika“ također obavlja osnovnoškolsko obrazovanje od 1. do 8. razreda. Svoju djelatnost škola obavlja u naseljima: Ista Velika, Ista Mala, Ga eleze, Dragiši i, Grabovci, Laveci, Krkovi, Piramatovci, Gali i, Bilostanovi. Matična škola u Istoj Velikoj ima 8 odjela. Odgojno-obrazovnu djelatnost škola obavlja u novoj školskoj zgradi: matičnoj školi u Istoj Velikoj (svečano otvorenoj 17. rujna 2001. godine). Školska zgrada u Istoj Velikoj ima 9 učionica ukupne veličine 506,20 m². Škola ima i potrebne prateće prostore: knjižnicu, 5 kabineta, školsku kuhinju, zbornicu, urede, 4 učionice WC-a, holi i hodnike, prostoriju za stručne suradnike, prostoriju za kućnog majstora, prostoriju za prvu pomoć i ostale prostore ukupne veličine 349,85 m². Do kraja školske godine 2013./2014. otkriveno je otvaranje dvorane. U tijeku je unutarnje uređenje.

U školi je zaposleno 4 u itelja razredne nastave, 13 u itelja predmetne nastave, 1 stru ni djelatnik, 7 ostalih djelatnika i ravnatelj.

Školske godine 2013./2014. škola ima 96 u enika svrstanih u 8 razrednih odjela (4 razredne i 4 predmetne nastave). U prvi razred upisano je 9 u enika. U razrednim odjelima I. – IV. razreda ima 35 u enika (prethodne školske godine 39), a u razrednim odjelima V. – VIII. razreda 61 u enik (prethodne godine 59).

U školi ima 58 u enika putnika koji putuju iz Ga eleza, Dragiši a, iste Male, Grabovaca, Krkovi a, La evaca i Piramatovaca i Bilostanova. Mjesta iz kojih djeca dolaze u školu u istu Veliku povezana su adekvatnim prometnicama, a istima prometuju lokalni autobusi i posebni a ki autobusi. Autobusno stajalište je ispred školske zgrade. Lišane Transturist d.o.o. iz Lišana Ostrovi kih zaduženi su za prijevoz u enika škole. Prijašnjih godina u enike su vozila dva autobusa za ta dva pravca, dok od školske godine 2013./2014. zbog racionalizacije troškova prijevoza u enike vozi samo jedan autobus.

Za sve u enike od I. do VIII. razreda rad se odvija u jednoj smjeni - prijepodne.

Uz osnovno školstvo kao jedan od problema koje je potrebno hitno riješiti navodi se nedostatak cjelodnevnog boravka, prije svega za u enike nižih razreda osnovne škole.

Visokoškolsko obrazovanje

Visokoškolsko obrazovanje na podru ju Grada Vodica obavlja Veleu ilište u Šibeniku - Nastavno središte Vodice. Na lokaciji u Vodicama nalaze se 4 nastavni ka kabineta za nastavno osoblje, 4 predavaonice, jedan prostor za dekanat i jedan za studentske poslove, što ukupno sa zajedni kim prostorijama ini 493,80 m². S Pu kim u ilištem koje je vlasnik prostora, Veleu ilište je 04. velja e 2009. godine potpisalo sporazum o osiguranju prostora za funkcioniranje Upravnog studija u Vodicama.

Stru ni studij sastoji se od šest semestara. Prve dvije godine (etiri semestra) obuhva aju temeljno upravnopravno obrazovanje, u petom semestru izvode se specijalisti ki predmeti, dok se u šestom semestru obavlja semestralna stru na praksa i završni rad. Nakon položenih svih upisanih nastavnih predmeta i obranjenog završnog rada stje e se titula stru ni/a prvostupnik/ca (baccalaureus/a) javne uprave (bacc. admin. publ.).

Nastavu na Upravnom studiju izvodi 17 nastavnika (9 stalno zaposlenih i 8 vanjskih suradnika).

U akademskoj godini 2013./2014. na stru ni upravni studij bilo je upisano sveukupno 369 studenata (135 redovnih i 234 izvanrednih).

Obrazovanje odraslih

Pu ko otvoreno u ilište Vodice je kulturna, prosvjetna, informativna i uslužna javna ustanova osnovana odlukom Gradskog vije a Grada Vodica 23. prosinca 2005. godine. Pu ko otvoreno u ilište Vodice obavlja svoje djelatnosti u Kulturnom centru Vodice, prostorijama bivše Stare škole i u Memorijalnom centru Faust Vran i u Prvi Luci.

Djelatnosti Pu kog otvorenog u ilišta Vodice:

- osnovnoškolska i srednjoškolska naobrazba odraslih,
- djelatnost glazbenih i srodnih škola izvan redovitog školskog sustava,
- djelatnost javnog prikazivanja filmova,
- kazališna djelatnost (pripremanjem i organiziranjem te javnim izvo enjem glazbeno-scenskih, lutkarskih i drugih scenskih djela),
- poticanje i razvijanje kulturnog amaterizma i organizacija male scene,
- održavanje umjetni kih radionica,
- održavanje predavanja, seminara, promocija,
- novinsko-nakladni ke djelatnosti,
- radijske i televizijske djelatnosti,

- izložbena djelatnost.

Uz svoje aktivnosti u domeni kulture, Pu ko otvoreno u ilište organizira programe obrazovanja odraslih poput te ajeva stranih jezika i ljetnih intenzivnih glazbenih te ajeva. U provedbi je nekoliko različitih programa:

- programi osposobljavanja (jednostavni poslovi u zanimanju kuhar/ica, slastičar/ka, jednostavni poslovi u zanimanju konobar/ica, barmen/ica, priprematelj/ica koktela, njegovatelj/ica, dadilja, gerontodomaćin/ica, pomoćnik/ica u nastavi u radu s učenicima s teškoćama, programi iz agro-područja (vinogradar, vinar, maslinar, poljelar)
- programi prekvalifikacije i doškoloavanja za stjecanje srednje stručne spremene: kuhar/ica, konobar/ica, slastičar/ka, pekar/ica, hotelijersko-turistički tehničar/ka, upravni-referent/ica, poslovni tajnik/ica, te
- programi usavršavanja: programi iz područja turizma i ugostiteljstva (brodski kuhar, kuhar specijalist, konobar specijalist, voditelj suvremene ugostiteljske kuhinje).

4.5.2. Kultura

Kulturni centar Vodice

U Gradu djeluje Kulturni centar Vodice u sklopu Pu ko otvorenog u ilišta Vodice. Nekada popularan stari Zadružni dom, nakon trideset godina, preuređen je 2005. godine u moderan i ugodan prostor za održavanje kazališnih, glazbenih i kino predstava, promocije i prezentacije knjiga, simpozije i kongrese. Kapacitet Centra iznosi 262 sjedećih mjesta. Sve prostorije Kulturnog centra imaju klimatizaciju, odnosno grijanje i hlađenje, a dvorana s pozornicom i predvorjem ima i ventilacijski sustav prozračivanja. Predvorje ima mogućnost korištenja kao izložbeno-galerijski prostor ili prostor za svečane domjenke i druženja prigodom posebnih svečanosti.

U sklopu Kulturnog centra djeluje i kino s redovnim programom projekcija u digitalnoj DCI tehnici.

Dramska amaterska družina Kulturnog centra Vodice osnovana je u proljeće 2008. godine s idejom da se mladi igraju i u estetskom pokretu i govoru, izražavanju i ponašanju na sceni. Amaterska družina djeluje u dva pravca:

- radionice, vježbama, igrama, tehnikama dramskog odgoja za djecu i mladež (od drugog razreda OŠ do trećeg razreda SŠ, odrasli)
- kazališnim predstavama u produkciji POU.

Članovi družine pripremaju i izvode za građane Vodica i ostalu javnost drame, kratke komedije, pantomime, lutkarske bajke i ostale kazališne predstave koje se izvode u Kulturnom centru Vodice.

Memorijalni centar Faust Vranjina

U Prvi Lucići smješten je Memorijalni centar Faust Vranjina u kojem posjetitelji mogu upoznati život i djelo ovog genija, razgledati zbirku modela njegovih izuma od kojih su neki u pravoj veličini, te njegova najznačajnija pisana djela. Na multimedijalnim displejima nalaze se i edukativne igre namijenjene najmlađima. Memorijalni centar daje zanimljiv interaktivan multimedijalni pristup s genijalnošću u ovog velikog renesansnog znanstvenika i diplomata.

Akvarij i muzej pomorske tradicije

Akvarij i muzej pomorske tradicije u Vodicama koji ima 16 akvarija s florom i faunom Srednjeg Jadrana, makete brodova – Gajeta Falkuša, Sv. Jeronim najstariji prikaz broda na Mediteranu, dragocjeni tereti brodoloma od razdoblja Ilirskih plemena do srednjeg vijeka, tradicija ronilačkih zanata u znaku otoka Krapnja – otoka spužvara i Zlarina – otoka koraljara.

Gradska knjižnica Vodice

Grad Vodice je osniva Gradske knjižnice Vodice, narodne knjižnice koja djeluje na području Grada Vodica kao informacijsko, obrazovno i kulturno središte. Od kraja Domovinskog rata do 2013. godine, Knjižnica je djelovala u prostoru koji je s vremenom postao neprikladan za potrebe i interes njenih korisnika, te je 2013. godine preseljena u obnovljeni prostor stare škole.

Knjižni na djelatnost obuhvaća osobito:

- nabavu knjižne građe,
- stručnu obradu, čuvanje i zaštitu knjižne građe, te provođenje mjera zaštite knjižne građe koja je kulturno dobro,
- izradu biltena, kataloga, bibliografija i drugih informacijskih pomagala,
- sudjelovanje u izradi skupnih kataloga i baza podataka,
- omogućavanje pristupa knjižni građi i informacija korisnicima prema njihovim potrebama i zahtjevima,
- osiguravanje korištenja i posudbe knjižne građe, te protoka informacija,
- poticanje i pomoć korisnicima pri izboru i korištenju knjižne građe, informacijskih pomagala i izvora,
- vođenje dokumentacije o građi i korisnicima,
- izdavanje knjiga, brošura, prospekata i sličnih publikacija,
- izdavanje časopisa i periodičnih publikacija,
- djelatnost organizatora znanstvenih skupova, kongresa, izložbi, predavanja, tribina i ostalih oblika populariziranja knjiga i čitanja.

Gradska knjižnica danas je suvremeno opremljen prostor na 240 m², s odjelom za djecu i mlade, narodnim i znanstvenim odjelom za odrasle, etno-zbirnicom i multimedijalnom dvoranom s kapacitetom od pedesetak mjesta. U prostorijama knjižnice korisnicima su na raspolaganju računala za pretraživanje kataloga, zatim osobna računala s pristupom na Internet i instaliranim raznim programima, a djeca se mogu koristiti i igranim konzolama PlayStation. Multimedijalna dvorana je opremljena za prezentacije, sastanke, predavanja i slično prijenosnim računalom, projektorom i platnom. Knjižni fond Gradske knjižnice Vodice obuhvaća preko 13.500 bibliografskih jedinica, knjiga, časopisa, audio i video zapisa, edukativnih igara i ostale neknjižne građe.

Osim osnovne, knjižniarske djelatnosti, Gradska knjižnica provodi projekte, programe i aktivnosti namijenjene djeci, mladima i odraslim osobama. Primjeri takvih programa su besplatne poduke iz matematike, prirodnice za djecu popraćene likovnim radionicama, Klub čitatelja, informatičke radionice za osobe starije od 50 godina, pouke iz znakovnog jezika, razvijanje socijalne inteligencije u suradnji sa Gimnazijom Antuna Vrana i Šibenik, dostava knjiga starim i nemoćnim osobama te invalidnim osobama kroz projekt od Librona od portuna do portuna, kao i sudjelovanje u svim programima namijenjenim djeci na području lokalne uprave.

Etno-zbirka Frani

Na otoku Prviću, u mjestu Šepurine, u obiteljskoj kući u Frani smještena je zavičajna etno-zbirka s više od 1000 eksponata.

4.5.3. Šport

U naselju Vodice, u sportsko - rekreacijskoj zoni Račice, izgrađeno je suvremeno nogometno igralište s umjetnom travom, a tu se nalazi i dvorana za borilačke sportove.

U Vodicama je i natkriveno igralište kod osnovne škole u kojem se odvijaju rad i natjecanje svih vodi kih klubova u ekipnim dvoranskim sportovima. U dvorani osnovne škole tako er se odvijaju rad i natjecanja nekih klubova. Postoje 3 teniska kompleksa, 3 vanjska igrališta za košarku, vanjsko rukometno igralište te 2 terena za odbojku na pijesku.

U Gradu Vodicama sportski sadržaji i rekreacijski centri postoje i u sklopu hotelskih kompleksa. Na tim mjestima stanovnici i turisti mogu se baviti sportovima na vodi uz najam potrebnih rekvizita. U Gradu nedostaje bazen kao i bo alište.

U naselju ista Velika izgra ena je polivalentna sportska dvorana uz koju su postoje e bo alište i vanjsko malonogometno igralište.

U naseljima Ga eleze i Grabovci postoje vanjska malonogometna igrališta, a u naselju Srima vanjsko košarkaško igralište.

Uz sportsko - rekreacijske sadržaje unutar gra evinskih područja naselja i ugostiteljsko - turisti kih zona predvi ene su i izdvojene sportsko - rekreacijske zone; Bristak, Blata, Glavi ine, Trstevica, Ra ice i Rastovci, te rekreacijske zone: Zaglava i Tijašnica. Sportsko rekreacijske zone predvi ene su za: smještaj sportskih gra evina, rekreacijskih sadržaja i kupališta. S obzirom da se ve i dio ovih površina (kupališta i sl.) nalazi unutar pomorskog dobra, detaljnija namjena i uvjeti korištenja istih odre ivat e se detaljnijim dokumentima prostornog ure enja. Zona Tijašnica i Zaglava mogu se koristiti isklju ivo kao rekreacijske površine bez izgradnje sportskih gra evina.

4.5.4. Civilni sektor na području Grada Vodica

U Gradu Vodicama registriran je velik broj organizacija civilnog društva koje aktivno sudjeluju u društvenom razvoju.

U Gradu djeluje 13 kulturnih udruga: "Baština" Prvi , klapa "Godimenti", klapa "Parone", "Vodiške perlice", kulturno-glazbena udruga "Longplejka", likovna udruga "More", mješoviti pjeva ki zbor "Lira", muška klapa "Bunari", plesna udruga "Bollywood", Vodiške mažoretkinje, Vodi ka glazba, Šepurinske žudije, ženska klapa "Oršulice".

Osim kulturnih, u Gradu djeluje i 20 humanitarnih, braniteljskih i drugih udruga: Centar za hagioterapiju Vodice, Društvo ratnih veterana "Hrvatski domobran", Humanitarna udruga "Daj 5 od srca", HVIDR-a Vodice, Klub dobrovoljnih darivatelja krvi ista Velika, Klub dragovoljnih davatelja krvi – Vodice, Klub navija a Torcida Vodice, Klub potroša a Vodice, Lova ko društvo "Sokol", Matica umirovljenika – Vodice, Motociklisti ki klub Okit, Sportsko ribolovni klub Mali porat, Udruga gluhih i nagluhih osoba Grada Vodica, Udruga maslinara i uljara Traulik, Udruga roditelja i djece Zlatna ribica, Udruga za promicanje kreativnog i zdravog života "Otok", UHBDDR-a – Vodice, UHDDR-a – Vodice, Zajednica Hrvata Bosne i Hercegovine Vodice, Caritas Vodice.

Radi razvitka i promicanja sporta na području Grada Vodica 18 sportskih udruga okupilo se u Zajednicu sportova Grada Vodica. Zajednicu ine sljede e organizacije: brdsko biciklisti ki klub „Orlov krug“, bo arski klub „ ista Velika“, bo arski klub „Vodice“, Jedrili arski klub „Tijat“, košarkaški klub invalida „Vodice“, Karate klub „Okit“, malonogometni klub „ ista Velika“, malonogometni klub „Heroji 2007“, nogometni klub „Oluja - ista Velika“, nogometni klub „Vodice“, ženski odbojkaški klub „Vodice“, pikado klub „Meta“, rukometni klub „Olimpija“, stolnoteniski klub „Vodice“, sportsko društvo borila kih vještina „Hrvatski branitelj dragovoljac“, twirling klub „Vodice“, atletski klub „Okit - Vodice“ te ženski košarkaški klub „Vodice“.

Grad Vodice je lan LAG-a „More 249“ koji pokriva područja op ina Pirovac, Tribunj, Tisno, Murter-Kornati, Primošten i Rogoznice, grada Vodica te naselja Grada Šibenika: Grebašice, Žabori a, Jadrtovcica, Brodarice, Krapnja, Zlarina, Kaprija, Žirja, Zatona i Rasline (broj 249 ozna va broj otoka, oto i a i hridi registriranih na području LAG-a). LAG je osnovan 2013. godine i sjedište mu je u Vodicama. Cilj mu je donošenje i provedba Lokalne razvojne strategije na principu osnovnih na ela LEADER pristupa te partnerstvu javnog, privatnog i civilnog sektora. lanstvo u LAG-u prilika je i

poticaj Gradu Vodicama na iniciranje aktivnosti usmjerenih na ruralni razvoj, prvenstveno u području poljoprivrede i turizma.

Na području Grada Vodice djeluje i nekoliko poljoprivrednih zadruga. Riječ je o sljedećim zadrugama: Poljoprivredna zadruga Prvi Šepurine, Poljoprivredno turistička zadruga - Prvi luka, Poljoprivredno turistička zadruga Faust Vran i te Poljoprivredna zadruga braniteljja Vodice.

Kao što se iz analize može vidjeti, unatoč tome što je obrazovna struktura zadovoljavajuća, hitno se iz lokalnog proračuna i/ili uz pomoć države i/ili sustava javno – privatnog partnerstva i/ili EU fondova mora pronaći mogućnost adaptacije jaslica i vrtića te osiguravanja modernih i optimalnih uvjeta za odgoj i uzgoj djece kao osnovne pretpostavke za daljnje pozitivne demografske trendove i razvoj Grada. Organizacija osnovnoškolskog obrazovanja je prihvatljiva, po pitanju infrastrukture je potrebno unutarnje renoviranje OŠ Vodice. Srednjoškolsko obrazovanje u Gradu Vodicama ne postoji, a zbog pozitivnih demografskih trendova, kao i dostupnosti i kvalitete srednjoškolskog obrazovanja, preporuka je lobirati za otvaranje Srednje škole. Kod distanciranog studija Veleu ilišta u Šibeniku koji se održava u Gradu Vodice hitno treba s Veleu ilištem u Šibeniku preispitati treba li Gradu Vodicama upravni studij te posebno u postojećim kvotama (369 studenata koji su u tijeku studija), odnosno, postoji li potražnja i radni prostor za tolikim brojem studenata takve struke. U razgovoru s Veleu ilištem u Šibeniku, ali i drugim potencijalnim visokoškolskim partnerima ukoliko Veleu ilište u Šibeniku ne bude mogući, preporuka je ozbiljno razmotriti mogućnost otvaranja dislociranog studija u Gradu Vodice vezanog za turizam i turističku edukaciju, kao temeljnu granu i odrednicu razvoja Grada i šire okolice.

4.6. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB

4.6.1. Zdravstvo

U Gradu Vodicama nalazi se ambulanta opće medicine i više ljekarni, dok je najbliža bolnica Opća bolnica Šibenik. S obzirom na udaljenost Vodica od Šibenika koja iznosi manje od 12 km, u ambulanti u Vodicama nema noćnih dežurstava te se nakon završetka radnog vremena u službama primarne zdravstvene zaštite, stanovnici Vodica za medicinsku pomoć moraju obratiti u Dom Zdravlja Šibenik. Jedna od promjena u sustavu zdravstva Šibensko – kninske županije je i ukidanje laboratorija u Vodicama te preuzimanje poslova medicinskog laboratorija od strane Centralnog bolničkog laboratorija u Šibeniku. Ovo uvelike otežava poslove u zdravstvenoj zaštiti pacijenata jer je za obavljanje svih pretraga potreban odlazak u Šibenik.

U ambulanti Grada Vodica postoje sljedeće prostorije:

- prostor kartoteke sa četiri šaltera za sestre gdje se vrši prijam pacijenata i administrativni dio rada sestara (vađenje kartona, ispunjavanje recepata, uputnica, telefon...)
- 4 ordinacije opće medicine u kojima radi pet liječnika u dvije smjene
- 2 velike kabinice
- zajedničko previjalište
- prostorija sa sterilizatorom
- soba patronaže
- 2 stomatološke ordinacije u kojima rade 3 stomatologa
- sanitarni korovi za pacijente (u prizemlju i na katu)
- sanitarni kor za osoblje
- zajednička kuhinja.

U ambulanti ne postoji EKG, defibrilator i laboratorij za osnovne pretrage, što je neophodno s obzirom na udaljenost od Šibenika i specifičnost rada u ljetnim mjesecima.

Ambulanta radi svakodnevno od 7 do 20:30 sati (uključujući i subote, nedjelje i praznike). Rad subotom poslijepodne, nedjeljom i praznikom financira se iz proračuna Grada Vodica.

Ambulanta Vodice nema vlastiti vozni park za potrebe zdravstvene zaštite stanovništva. Hitne kućne posjete liječnici obavljaju vlastitim osobnim automobilom u pratnji sestara iz tima, a u slučajevima potrebe izvan radnog vremena ambulante zovu vozila iz voznog parka Doma Zdravlja Šibenik i pacijenti se javljaju u Hitnu službu u Šibeniku.

Osim ambulante u Gradu se nalaze i:

- 4 stomatološke ordinacije: Matell Dental Centar, Medident Adria, Dubravica, MA-dental studio
- Specijalističke ordinacije: Medident Adria, Tomić, Optika Deni, Ercegovići poliklinika i optika.

Poseban problem u pružanju zdravstvene zaštite javlja se u vrijeme turističke sezone kada se broj stanovnika u Gradu utrostru i (uz jednak broj zdravstvenih djelatnika).

Grad Vodice iz svog proračuna izdvaja sredstva za potrebe zdravstva, i to za:

- timove hitne medicinske pomoći u turističkoj sezoni
- primarnu zdravstvenu zaštitu
- turistički ljetni tim
- zdravstvenu zaštitu sportaša.

4.6.2. Socijalna skrb

Na području Šibensko – kninske županije djeluju tri centra za socijalnu skrb, a to su:

- CZSS Šibenik,
- CZSS Drniš i
- CZSS Knin.

Tablica 30 daje pregled broja korisnika i pomoći u socijalnoj skrbi u Šibensko – kninskoj županiji na dan 31.12.2012. U Šibensko-kninskoj županiji udio korisnika pomoći za uzdržavanje iz sustava socijalne skrbi u odnosu na ukupan broj stanovnika, najviši je u cijeloj Hrvatskoj.

Tablica 30: Broj korisnika i pomoći u socijalnoj skrbi

DRŽAVNA POMOĆ	CENTAR ZA SOCIJALNU SKRBI			UKUPNO ŽUPANIJA (1.-3.)
	1. Šibenik	2. Knin	3. Drniš	
PRAVO U SOCIJALNOJ SKRBI				
POMOĆ ZA UZDRŽAVANJE:	1.431	1.967	456	3.854
1. Ukupno pomoći (samaca i obitelji)				
2. Ukupno obuhvaćeni osoba	2.238	5.828	637	8.703
JEDNOKRATNA POMOĆ :	1.117	2.532	156	3.805
1. Ukupno pomoći u izvještajnoj godini				
- od toga za školovanje	252	1.668	2	1.922
- od toga za nabavku potrebne odjeće i obuće	237	536	-	773
- od toga za nabavku osnovnih predmeta u kućanstvu	67	904	-	971
- od toga za smrtelna obitelji	20	109	-	129
2. Različiti korisnici (samci i obitelji) kojima je jednom ili više puta odobrena pomoć u izvještajnoj godini	763	2.248	156	3.167
POTPORE ZA OBRAZOVANJE	183	568	32	783
OSOBNA INVALIDNINA	377	136	69	582
DOPLATAK ZA POMOĆ I NJEGU	2.210	1.546	679	4.435
STATUS RODITELJA NJEGOVATELJA	39	13	4	56
POMOĆ I NJEGA U KUĆI	-	50	-	50
Ukupno korisnika				
Ukupno usluga	-	89	-	89
USLUGA STRUČNE POMOĆI U OBITELJI (PATRONAŽA)	-	-	-	0
Ukupno korisnika				
USLUGA POMOĆI PRI UKLJUČIVANJU U PROGRAME ODGOJA I OBRAZOVANJA - Ukupno korisnika	-	9	2	11
SKRBI IZVAN VLASTITE OBITELJI				
SMJEŠTAJ U UDOMITELJSKU OBITELJ DJECE I ODRASLIH	21	15	2	38
SMJEŠTAJ U OBITELJSKI DOM DJECE I ODRASLIH	15	-	-	15

SMJEŠTAJ U DOM SOCIJALNE SKRBI ZA DJECU I ODRASLE	184	76	106	366
LOKALNA I REGIONALNA POMO				
POMO ZA STANOVANJE	341	1.967	3	2.311
POMO ZA TROŠKOVE OGRJEVA - u izvještajnoj godini	1.013	1.967	310	3.290

Izvor: Ministarstvo socijalne politike i mladih, stanje na dan 31.12.2012.

Kako bi se dodatno zaštitilo socijalno najugroženiji dio stanovništva, iz gradskog se proračuna provodi sufinanciranje socijalne skrbi. To sufinanciranje uključuje sljedeće:

- pomoć za pokrivanje troškova za ogrjevanje
- naknadu za novorođenu djecu
- subvenciju za autobusne karte učenika
- pomoć za podmirivanje troškova stanovanja
- pomoć u stambenom zbrinjavanju hrvatskih branitelja
- pomoć u plaćanju participacije u dječjim vrtićima
- subvenciju za autobusne karte umirovljenika
- pomoć teže bolesnim i invalidnim osobama
- pomoć u naravi kućanskih potrepština
- subvenciju za autobusne karte udovica, djece i roditelja poginulih hrvatskih branitelja.

Uz gore navedeno, sufinanciraju se i programi humanitarnih udruga koje djeluju na području grada na temelju natječaj koji se raspisuje svake godine.

U Gradu Vodici nalazi se i par privatnih domova za starije osobe.

Izvaninstitucionalni oblici skrbi za starije i nemoćne, djecu i mlade te osobe s posebnim potrebama slabije su razvijeni. Značajan iskorak predstavlja nedavno pokretanje Kluba za osobe s intelektualnim teškoćama kojeg je pokrenuo Centar za socijalnu inkluziju Šibenik u partnerstvu s Gradom Vodice. Cilj kluba je aktiviranje odraslih osoba s intelektualnim teškoćama koje žive na području Vodice kako bi ih se moglo osnažiti za uključivanje u sve redovne aktivnosti lokalne zajednice.

S obzirom na trenutne i posljednjih godina prisutne, izuzetne financijske i organizacijske probleme u hrvatskom zdravstvenom sustavu, preporuka je nastaviti s financiranjem iz lokalnog proračuna rada ambulante subotom popodne, nedjeljom i praznikom te čekati da se s državne razine uredi zdravstvena zaštita u turističkim mjestima u turističkoj sezoni. Kada je u pitanju Grad Vodice, to bi svakako značilo osiguravanje adekvatne hitne pomoći te noćnih intervencija u ljetnim mjesecima.

5. SWOT ANALIZA

Tablica 31:SWOT analiza

TURIZAM	
Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Postojanje velikog broja smještajnih kapaciteta • Dugogodišnja tradicija bavljenja turizmom i kadrovi koji rade u turizmu • Poznata destinacija • Velik broj turista i povećanje broja noćenja tijekom godina • Razvijenost turističkih sadržaja i raznolikost ponude u destinaciji u sezoni; dobra ponuda za mlade • Prometna dostupnost – blizina autoputa, blizina 2 aerodroma • Geografski položaj– blizina NP Krka i Kornati, Plitvice, Paklenica, blizina središta s bogatom kulturnom ponudom (Šibenik, Split, Trogir, Zadar, Dubrovnik) • Atraktivnost arhipelaga • Istočna mora, vode i zraka • Pogodna klima i prirodni resursi • U prostornom planu postoje zone za izgradnju hotelskih kapaciteta • Planica EU 	<ul style="list-style-type: none"> • Loša kvaliteta postojećih hotelskih kapaciteta i premali broj hotelskog kapaciteta visoke kvalitete • Nerazvijenost diverzificiranih kapaciteta – hosteli, nedostatak malih obiteljskih hotela • Rascjepkani privatni posjedi za izgradnju hotelskih kapaciteta • Jednolična ponuda ugostiteljskih objekata (restorana) • Velika sezonalnost ponude i nedostatak ponude za produženje sezone u hotelima i inama • Neorganiziranost i nedovoljna educiranost privatnih iznajmljivača • Nepostojanje Strategije razvoja turizma Grada Vodice • Nedostatak kvalitetnog kadra u turizmu • Neuređeni i nereprezentativni ulazi u Vodice, a posebno s autoputa • Neuređenost obalnog pojasa – plaže, sportske lučice, velik postotak betoniziranih plaža • Manjak vezova • Loša usluga zdravstva u ljetnim mjesecima • Nedefiniran brend turističke destinacije i nepostojanje destinacijskog menadžmenta • Nedovoljan angažman turističkih agencija u pogledu organizacije njihovih tura i ponude izleta (osim NP Krka i NP Kornati) • Birokracija gradskih službi • Slaba suradnja privatnog i javnog sektora u svim sferama (javne površine, uređenje plaža, eko akcije, volonterstvo) • Neiskorišteni resursi otoka • Buka • Nedostatak parkirnih mjesta u sezoni • Prolazak autobusa rivirom u suprotnom smjeru • Nepostojanje zaštite pješačkih zone na obali • Neuređen park na Poljani • Nezaštićen vanjski izgled prodavaonica • Premala ponuda autentičnih proizvoda

Prilike	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Korištenje EU fondova za daljnji razvoj turizma 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Nedostaci u regionalnoj i državnoj legislativi po pitanju pomorskog dobra, buke, izgradnje športskih luica
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Rast turisti kog tržišta 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Stalne promjene u zakonskoj regulativi (trošarine, PDV)
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Dosljednost ostvarivanja nacionalnih razvojnih strategija 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Nekoordiniranost inspeksijskih službi i jedinica lokalne samouprave
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Povećanje interesa poslovnih partnera (rezultat image-a) 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Nedostatak financijskih sredstava za razvoj turizma u gradskom proračunu
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Aktiviranje otoka – izmještanje plaža i zabavnih i ugostiteljskih objekata za mlade 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Neriješeni imovinsko-pravni odnosi
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Uređivanje postojećih i razvoj novih plaža 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Nekontrolirana gradnja apartmana
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Daljnje podizanje kvalitete smještajnih kapaciteta 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Izlaz s autoputa glasi Pirovac
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Aktiviranje zone Bristak (do ceste) u turističke svrhe 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Produbljivanje ekonomske krize
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Razvoj specifičnih turističkih proizvoda i ponude 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Neadekvatni uvjeti za investiranje
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Razvoj ruralnog turizma i eko-proizvodnja u turističke svrhe 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Smanjenje životnog standarda emitivnih država
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Produženje sezone kroz razvoj selektivnih oblika turizma koji to omogućuju (sportski, biciklistički, zdravstveni, agroturizam) 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Rast i razvoj konkurentskih destinacija u regiji i komparativne prednosti okolnih turističkih destinacija (manja gužva u sezoni, bolje plaže, festivali...)
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Podizanje kvalitete postojećih i izgradnja novih luka nautičkog turizma (Srima, Prvi, Tijat) 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Nepridržavanje uvjeta koncesije na plažama
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Obnavljanje pojedinih lokaliteta u starom dijelu Vodica u turističke svrhe 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Postojanje sive ekonomije u turizmu
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Subvencioniranje adaptacije fasada starih kuća u skladu s tradicijskom arhitekturom u starom dijelu grada Vodica 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Ekološke katastrofe (kanalizacija, naftne bušotine u Jadranu)
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Utvrđivanje izgleda ugostiteljskih i trgovačkih objekata 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Elementarne nepogode
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Formiranje klastera u turizmu radi plasiranja kvalitetnijih proizvoda 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Sukobi u bližoj okolini
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Razvoj novih proizvoda uz ciljan sustav poticaja za autohtone proizvode 	
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Mogućnost stvaranja LUNGA MARE od Sovlje do Jadrije 	

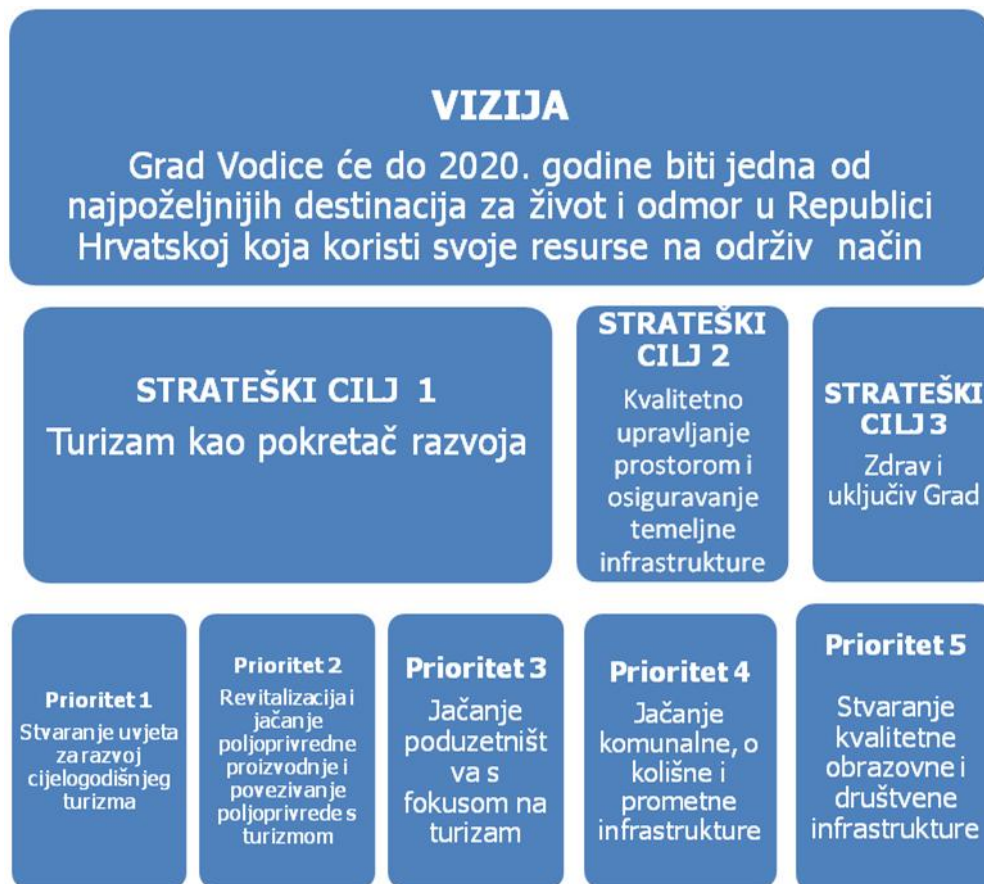
GOSPODARSTVO	
Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Radišni stanovnici Vodica Ñ Velik broj školovanih mladih ljudi (većina sa završenom min. SŠ) Ñ Velik demografski rast Ñ Velik broj aktivnih trgovačkih društava i obrta Ñ Tradicija zanatstva i obrtništva Ñ Zemljište u vlasništvu Grada (66 ha) rezervirano za industrijsku zonu Ñ Prostorno-planskom dokumentacijom predviđene 2 turističke zone Ñ Povoljan geografski položaj - dobra prometna povezanost, blizina autoputa i zračne luke Ñ Bogatstvo vode 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Pad broja obrta i trgovačkih poduzeća Ñ Neorganizirana i zapuštena poljoprivredna proizvodnja Ñ Problem navodnjavanja poljoprivrednih površina u zaleđu i na otoku i neiskorištenost istih Ñ Rascjepkanost i usitnjenost posjeda, neriješeni imovinsko-pravni odnosi Ñ Odlazak mladih ljudi zbog nemogućnosti zaposlenja Ñ Industrijska zona Mliječica bez adekvatno razvijene infrastrukture Ñ Nepostojanje infrastrukture u zoni Bristak i Donja Srima, ne postoji plan za zonu Srima (neriješeni imovinsko-pravni odnosi) Ñ Slaba razvijenost proizvodnih djelatnosti Ñ Nedostatak organizirane podrške i edukacije u gospodarstvu Ñ Ne postoji jasna slika o potrebama poduzetnika Ñ Nedostatni kapaciteti za razvoj gospodarstva u instituciji Grada Ñ Nedostaje industrijsko-obrtnička zona Ñ Nepostojanje poduzetničkog inkubatora Ñ Nepovezanost institucija
Prilike	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> Ñ Revitalizacija i razvoj poljoprivrede (maslinarstvo, pčelarstvo...) Ñ Edukacija stanovništva za sakupljanje i berbu ljekovitog samoniklog bilja Ñ Nastavak uređenja poljskih putova, održavanje agro-okolišnih mjera (suhozidi) Ñ Poticanje i razvoj ekološke poljoprivrede Ñ Ulaganje u obnovljive izvore energije Ñ Olakšice za ulaganje i proaktivan pristup Grada prema investitorima Ñ Razvitak komunalne infrastrukture otoka kao preduvjet za razvoj gospodarstva na otoku Prvič (turizam, poljoprivreda) Ñ Izgradnja hotela-stara koga doma na području Grada Vodice Ñ Zona u istoj (ulaz s autoputa Pirovac) – izgradnja infrastrukture Ñ EU fondovi i nacionalni poticaji za razvoj gospodarstva 	<ul style="list-style-type: none"> Ñ Promjenjiva porezna politika koja odvraća potencijalne investitore Ñ Nedostatak financijskih sredstava u proračunu za poticanje poljoprivredne proizvodnje Ñ Preslaba podrška obrtničke i gospodarske komore Ñ Birokratizacija (vodovod, HEP) i sporo rješavanje, tj. izgradnja infrastrukture Ñ Nesrećni imovinsko-pravni odnosi Ñ Izrazita ovisnost gospodarstva o turističkim rezultatima

KOMUNALNA I OKOLIŠNA INFRASTRUKTURA	
Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> Ń Postoje i Plan gospodarenja otpadom, Ekonomska studija isplativosti kanalizacijskog sustava (aplicirana I. faza izgradnje), Prostorni plan Ń Postoje i županijski regionalni centar za gospodarenje otpadom Bikarac Ń Županijski centar za građevinski otpad Ń Ekološka osviještenost mladih i interes javnosti za očuvanje okoliša Ń Očuvan okoliš Ń Brand - tradicija akcija očuvanja okoliša - podmorja; započeti projekti "Očuvaj okoliš" Ń Postoje i vodovodna i elektromreža (izuzev otoka Prvi otok) Ń Maritima studija kompletne obale (manji trošak za buduće investitore) Ń Započeta izrada projektne dokumentacije uređenja plaža 	<ul style="list-style-type: none"> Ń Nepostojanje a (Srima, otok Prvi) i samo djelomično izgrađena (Vodice 30%) kanalizacijska mreža Ń Nepostojanje infrastrukture za komunalni centar za obradu otpada Ń Dinamika odvoza otpada neprilagođena vikendašima Ń Nesanirana divlja odlagališta otpada Ń Neadekvatno uređenje i održavanje plaža Ń Nedovoljan kapacitet groblja (Vodice i Srima) Ń Nedostatak dječjih igrališta i vrtića Ń Neprovođenje studije prometa Ń Nekvalitetna prometna mreža, ulici i poljski putovi Ń Loše prometno riješen centar Grada, nedostatak parkirnih mjesta i javnih garaža Ń Neriješena zaobilaznica i koridor do H. Punte Ń Loša prometna povezanost s otokom i na otoku Ń Nedostatak vezova za turiste (u Šepurinama i za lokalno stanovništvo) Ń Nepostojanje biciklističkih staza i šetnice na otoku Prvi otok
Prilike	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> Ń razvijeno tržište otkupa sirovina (reciklaža) Ń EU fondovi i nacionalni izvori financiranja projekata okolišne i komunalne infrastrukture Ń započeti projekti primarne selekcije otpada Ń novi zakon o održivom gospodarenju otpadom Ń internet - dostupnost informacija Ń komunalna lučica Srima, stara škola Vodice i dr. Ń pripremljena idejna rješenja reciklažnog dvorišta i komunalnog centra te uzobalnog pojasa Srima Ń proširenje porta u luci na Prvi otok Ń Mogućnost za najveći LUNGO MARE na Jadranu od Sovlje do Jadrije sa svim sadržajima 	<ul style="list-style-type: none"> Ń Neriješeni imovinsko-pravni odnosi koje realizaciju projekata Ń Neadekvatna katastarska izmjera Ń Loša informiranost i edukacija stanovništva o zbrinjavanju otpada Ń Nepoštivanje propisa i zakona Ń Neke promjene propisa i zakona

DRUŠTVENI RAZVOJ	
Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> Ń Profesionalna ustrojenost i dobra funkcionalnost svih institucija Grada Vodica Ń Velik broj organizacija civilnog društva koje aktivno sudjeluju u društvenom razvoju Ń Razvijen je sustav pomoći i socijalno ugroženim kategorijama građana Ń Preko 90% djece predškolske dobi pohađaju gradski vrti Ń Ustrojeni su i djeluju JVP i DVD Ń Grad značajno podupire sport i rekreaciju građana Ń Postoje vrijedna, prepoznatljiva i poznata kulturna dobra svih kategorija Ń Suradnja s baštinskim ustanovama podiže kvalitetu kulturnog razvoja Ń Iskustvo s pripremom i provedbom EU projekata (HERA, Memorijalni centar Faust Vranjina) 	<ul style="list-style-type: none"> Ń Nedostatni vrti koji kapaciteti, nezadovoljavaju kvalitetu i neusklađenost s radnim vremenom roditelja Ń Nepostojanje opće srednje škole i glazbene škole Ń Nedostatak cjelodnevnog boravka za učenike nižih razreda osnovne škole Ń Nedostatak specijaliziranog kadra za školu i vrti (psiholog, logoped, defektolog, viša medic. sestra), te za kulturne ustanove Ń Malen broj visokoobrazovanih stanovnika Ń Nedostatak tima hitne pomoći tokom cijele godine Ń Nedostatak zdravstvenih usluga Ń Nepostojanje Gradskog društva Crvenog križa Ń Nedostatak kapaciteta u domovima za starije i nemoćne, nepostojanje organizirane dnevne ili poludnevne skrbi Ń Ne postoji sustav socijalnih usluga za odrasle osobe s različitim vrstama invaliditeta (psihosoc. podrška...) Ń Nedovoljan broj dječjih igrališta Ń Nedostatak sportskih sadržaja (bazen, bobalište) Ń Nedostatak stručnog kadra u određenim sportovima Ń Nedostatak prostora za prezentiranje kulturnih dobara i nedostatak revalorizacije istih (muzej, arhiv, g.) Ń Nepostojanje centra za prevenciju ovisnosti i rad s ovisnicima Ń Nedostatak odjela za društvene djelatnosti u Gradu (prostor i kadar) Ń Većina javnih prostora nije prilagođena osobama s invaliditetom Ń Prigradska naselja nemaju DVD
Prilike	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> Ń Postoje i prostorni kapaciteti OŠ mogu poslužiti za produženi boravak djece Ń Organizacija nacionalnih i međunarodnih sportskih natjecanja i kulturnih manifestacija Ń Sredstva EU fondova za razvoj društvenih sadržaja, kulturnih potencijala Ń Postojanje prostora na otoku Prviću u istoj Maloj koji bi mogao poslužiti u društvene svrhe 	<ul style="list-style-type: none"> Ń Restrikcija državnog proračuna u dijelu kojim je financirana aktivnost JLS-a Ń Nedoređenost, neusklađenost i nedosljednost propisa, što otežava rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i zaštitu lokalnih resursa Ń Postoje i zakon o zdravstvu onemogućuje uvođenje adekvatnije zdravstvene usluge Ń Preskupi i neadekvatno riješen sustav financiranja obrazovnog procesa

<ul style="list-style-type: none">Ń Daljnji razvoj sportskog, zdravstvenog, kongresnog, agroturizma, vjerskog, eno-gastro i kulturnog turizmaŃ Daljnje ja anje i djelovanje LAG-a	<ul style="list-style-type: none">Ń Sustav obrazovanja nije prilago en trendovima u sportu, kulturi, turizmu i zdravstvuŃ Nedovoljno planskog pristupa u urbanisti kom planiranjuŃ Devastacija kulturne baštine zbog nedovoljne svijesti ljudi
--	--

6. VIZIJA I STRATEŠKI CILJEVI

7. PRIORITETI I MJERE

7.1 Prikaz međusobne povezanosti ciljeva, prioriteta i mjera

CILJ 1. Turizam kao pokretač razvoja

PRIORITET 1. Stvaranje uvjeta za razvoj cijelogodišnjeg turizma

MJERE

- 1.1. Razvoj selektivnih oblika turizma
- 1.2. Podizanje kvalitete ponude, usluga i proizvoda u turističke svrhe

PRIORITET 2. Revitalizacija i jačanje poljoprivredne proizvodnje i povezivanje poljoprivrede s turizmom

MJERE

- 2.1. Stvaranje preduvjeta za poljoprivrednu proizvodnju
- 2.2. Edukacija u poljoprivredi (svih struktura) i osiguravanje podrške za poljoprivredne proizvođače s fokusom na ekološku i integriranu proizvodnju
- 2.3. Proizvodna organizacija u poljoprivredi radi lakšeg plasmana proizvoda, organiziranje uvjeta za lokalno stanovništvo

PRIORITET 3. Jačanje poduzetništva s fokusom na turizam

MJERE

- 3.1. Daljnji razvoj poduzetničke infrastrukture zona
- 3.2. Osiguravanje podrške za poduzetnike i obrte

CILJ 2. Kvalitetno upravljanje prostorom i osiguranje temeljne infrastrukture

PRIORITET 4. Jačanje komunalne, okolišne i prometne infrastrukture kao preduvjet razvoja gospodarstva i kvalitete života građana

MJERE

- 4.1. Uređenje plaža i jačanje lučke infrastrukture
- 4.2. Poboljšanje prometne infrastrukture
- 4.3. Uinkovito gospodarenje otpadom
- 4.4. Poboljšanje sustava vodoopskrbe, izgradnja kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje
- 4.5. Poboljšanje elektrifikacije
- 4.6. Poboljšanje ostale infrastrukture

CILJ 3. Zdrav i uključiv Grad

PRIORITET 5. Stvaranje kvalitetne obrazovne i društvene infrastrukture

MJERE

- 5.1. Ulaganje u poboljšanje kvalitete obrazovanja

- 5.2. Poboljšanje sadržaja namijenjenih djeci i mladima
- 5.3. Unaprije enje skrbi o starijima, osobama s invaliditetom, marginaliziranim skupinama
- 5.4. Vrednovanje i smještaj kulturnih dobara
- 5.5. Podizanje razine zdravstvene i civilne zaštite

PRIORITET 6. (horizontalni prioritet) Ja anje kapaciteta za upravljanje razvojem

MJERE

- 6.1. Stvaranje uvjeta za kvalitetno upravljanje prostorom
- 6.2. Ja anje kapaciteta gradskih službi

Razrada prioriteta i mjera

Mjera 1.1. Razvoj selektivnih oblika turizma

Aktivnosti/ projekti

- 1.1.1. Dovršetak prostorno-planske dokumentacije i definiranje prostora radi izgradnje isključivo hotela s minimalno 4 zvjezdice (zona Donja Srima i Bristak)
- 1.1.2. Ulaganja u integrirane i difuzne hotele u svim naseljima Grada Vodica
- 1.1.3. Ulaganja u tematske sportske rekreativne centre
- 1.1.4. Poboljšanje turističke ponude – centar za posjetitelje
- 1.1.5. Izgradnja i uređenje tematskih staza – 7 bunja, put maslina, vinski put
- 1.1.6. Izgradnja labirint parka (suhozidi) Srima – Jadrija
- 1.1.7. Ispitivanje tehničke dokumentacije i izgradnja šetnice oko otoka Prvičina
- 1.1.8. Izgradnja Arheološkog parka Velika Mrdakovica
- 1.1.9. Izgradnja vidikovaca (Križina)
- 1.1.10. Unaprjeđenje eno-gastro ponude
- 1.1.11. Ispitivanje dokumentacije za izgradnju javnih golf igrališta

Nositelj mjere:	Grad Vodice
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice, TZ Grada Vodice, POU Vodice, ŠKŽ
Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogući izvori financiranja:	EFRR, Program ruralnog razvoja, proračun Grada, proračun Županije, državni proračun (Ministarstvo kulture, Ministarstvo turizma)

Mjera 1.2. Podizanje kvalitete ponude, usluga i proizvoda u turističke svrhe

Aktivnosti/ projekti

- 1.2.1. Uspostava sustava kvalitete u privatnom smještaju i ugostiteljstvu
- 1.2.2. Osnivanje udruge privatnih iznajmljivača
- 1.2.3. Izgradnja mini-edukacijskog centra u turizmu koji bi nudio edukacije i informacije svim skupinama
- 1.2.4. Unaprjeđivanje kadrova za razvoj usluga u turizmu
- 1.2.5. Formiranje klastera u turizmu radi plasiranja kvalitetnijih proizvoda
- 1.2.6. Izrada Strategije razvoja turizma
- 1.2.7. Razvoj vizualnog identiteta Grada – brand Grada Vodica
- 1.2.8. Uređenje gradske jezgre – obnavljanje i utvrđivanje uređenja centra Grada

Nositelj mjere:	TZ Grada Vodica
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice, TZ Grada Vodice, POU Vodice

Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogući izvori financiranja:	EFRR, ESF, Program ruralnog razvoja, proračun Grada, proračun Županije, državni proračun (Ministarstvo kulture, Ministarstvo turizma)

Mjera 2.1. Stvaranje preduvjeta za poljoprivrednu proizvodnju

Aktivnosti/ projekti

- 2.1.1. Provedba katastarskih izmjera
- 2.1.2. Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i okrupnjavanje zemljišta
- 2.1.3. Projekt navodnjavanja poljoprivrednog zemljišta (provedba analiza opcija za sustav navodnjavanja poljoprivrednih zemljišta, planiranje zona koje će biti pokrivene hidrantskom mrežom, korištenje tehnike vode od površinskih izvora za navodnjavanje, stavljanje u funkciju prirodnog bogatstva vode kroz sustav bunara za male proizvođače)
- 2.1.4. Poticanje korištenja OIE za vlastitu uporabu

Nositelj mjere:	Grad Vodice
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice, OPG i drugi poljoprivredni subjekti
Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogući izvori financiranja:	EFRR, Program ruralnog razvoja, proračun Grada, proračun Županije, državni proračun (Ministarstvo poljoprivrede), Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost

Mjera 2.2. Edukacija u poljoprivredi (svih struktura) i osiguravanje podrške za poljoprivredne proizvođače s fokusom na ekološku i integriranu proizvodnju

Aktivnosti/ projekti

- 2.2.1. Ciljane edukacije za poljoprivredne proizvođače
- 2.2.2. Jačanje LAG-a kako bi povezivao proizvođače, odnosno, zaleđe i priobalje
- 2.2.3. Informiranje stanovništva o mogućnostima rada u poljoprivredi i bavljenju agroturizmom
- 2.2.4. Edukacija za potporne institucije u poljoprivredi (zadruga i slično)
- 2.2.5. Podrška subjektima u poljoprivredi u pripremi projekata
- 2.2.6. Ciljani poticaji za uzgoj određenih kultura kroz ekološku i integriranu proizvodnju
- 2.2.7. Subvencija poljoprivredne proizvodnje potporama male vrijednosti

Nositelj mjere:	LAG More 249
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice, Poljoprivredna zadruška Prvi Šepurine, Poljoprivredno turistička zadruška - Prvi luka, Poljoprivredno turistička zadruška Faust Vranitić, Poljoprivredna zadruška branitelja Vodice, LAG More 249

Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogući izvori financiranja:	Program ruralnog razvoja, proračun Grada, proračun Županije, državni proračun (Ministarstvo poljoprivrede), ESF

Mjera 2.3. Proizvodna organizacija u poljoprivredi radi lakšeg plasmana proizvoda, organiziranje uvjeta za lokalno stanovništvo

Aktivnosti/ projekti

- 2.3.1. Izgradnja i uređenje lokalnih tržnica s ciljem poticanja domaće proizvodnje
- 2.3.2. Osnivanje novih poljoprivrednih zadruga (maslinarstvo, vinogradarstvo, povrtlarstvo), njihovo umrežavanje i koordinacija s drugim potpornim institucijama
- 2.3.3. Izgradnja otkupne stanice za poljoprivredne proizvode
- 2.3.4. Izgradnja destilerija
- 2.3.5. Stvaranje prepoznatljivog brenda poljoprivrednih proizvoda

Nositelj mjere:	LAG More 249
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice, Poljoprivredna zadruška Prvi Šepurine, Poljoprivredno turistička zadruška - Prvi luka, Poljoprivredno turistička zadruška Faust Vran i te Poljoprivredna zadruška branitelja Vodice, LAG More 249, OPG i drugi poljoprivredni subjekti
Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogući izvori financiranja:	EFRR, Program ruralnog razvoja, proračun Grada, proračun Županije, državni proračun (Ministarstvo poljoprivrede)

Mjera 3.1. Daljnji razvoj poduzetničke infrastrukture

Aktivnosti/ projekti

- 3.3.1. Analiza opcija vezano uz daljnja ulaganja u poduzetničke zone i drugu vrstu poduzetničke infrastrukture
- 3.3.2. Nastavak izgradnje zone u istoj
- 3.3.3. Osnivanje poduzetničkog inkubatora u Vodicama

Nositelj mjere:	Grad Vodice
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice, ŠKŽ
Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogući izvori financiranja:	EFRR, Proračun Grada, proračun županije, državni proračun (Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije)

Mjera 3.2. Osiguravanje podrške za poduzeća i obrte

Aktivnosti/ projekti

- 3.2.1. Osmišljavanje sustava financijskih poticaja i olakšica te drugi poticajnih mjera za poduzeća i obrte (osobito s naglaskom na autentične proizvode)
- 3.2.2. Okupljanje poduzetnika i obrtnika u turistički klaster iznajmljivača, trgovaca i proizvođača
- 3.2.3. Jačanje koordinacije između poduzetničkih potpornih institucija i stvaranje one-stop-shop usluge za podršku poduzetnicima i obrtnicima
- 3.2.4. Podrška obrtnicima i poduzetnicima u pripremi i provedbi projekata
- 3.2.5. Poticanje edukacije poduzetnika i obrtnika
- 3.2.6. Poticanje razvoja socijalnog poduzetništva

Nositelj mjere:	Grad Vodice
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice, Udruženje obrtnika Vodica
Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogući izvori financiranja:	EFRR, ESF, Proraun Grada, proraun županije, državni proraun (Ministarstvo poduzetništva i obrta), Program za zapošljavanje i socijalne inovacije

Mjera 4.1. Uređenje plaža i jačanje lučke infrastrukture

Aktivnosti/ projekti

- 4.1.1. Završetak izrade projektne dokumentacije i izgradnja plažnog pojasa Punta-Blata-Bristak, koncesioniranje i upravljanje plažom
- 4.1.2. Izrada tehničke dokumentacije za izgradnju, uređenje plažnog pojasa Imperial – Vodena jama, koncesioniranje i upravljanje plažom
- 4.1.3. Projekt izgradnje luka i lukobrana (Izrada projektne dokumentacije luka, izgradnja luka i lukobrana)
- 4.1.4. Povećanje broja nautičkih vezova

Nositelj mjere:	Grad Vodice
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice, Gradsko poduzeće d.o.o., ŠKŽ, Lučka uprava ŠKŽ
Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogući izvori financiranja:	EFRR, Program ruralnog razvoja, proraun Grada, proraun Županije, državni proraun (Ministarstvo turizma, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije)

Mjera 4.2. Poboljšanje prometne infrastrukture

Aktivnosti/ projekti

- 4.2.1. Izmjera prometnica i osnivanje GIS evidencije
- 4.2.2. Rekonstrukcija magistrale D-8 na području od Ine do Zatonske ulice (3 križanja, pješačke staze, semaforizacija, rasvjeta, oborinska odvodnja)
- 4.2.3. Rekonstrukcija ul. Mišin Stanka – devijacija do P. Šubića, Nastavak izgradnje os 1 u industrijskoj zoni
- 4.2.4. Uvođenje poljskih putova korištenjem sirovine dobivene na ŽO za građevinski otpad
- 4.2.5. Izrada dokumentacije i izgradnja biciklističkih staza
- 4.2.6. Izrada Strategija izgradnje novih prometnica
- 4.2.7. Uvođenje lokalne linije Vodice – Prvi (raspis koncesije, utvrđivanje izvora financiranja)
- 4.2.8. Izgradnja autobusnog kolodvora
- 4.2.9. Edukacija i upoznavanje stanovništva s Prometnom studijom

Nositelj mjere:	Grad Vodice
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice, Gradsko poduzeće d.o.o.
Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogući izvori financiranja:	EFRR, Program ruralnog razvoja, proračun Grada, proračun Županije, državni proračun (Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo turizma, HBOR)

Mjera 4.3. Uinkovito gospodarenje otpadom

Aktivnosti/ projekti

- 4.3.1. Izgradnja centra za pretovar i razvrstavanje komunalnog otpada, formiranje odlagališta za potrebe Le d.o.o. (za pretovar otpada), Bumba (krupnog otpada), Juričev (građevinskog otpada), kupnja vozila za prijevoz otpada na Bikarac
- 4.3.2. Izrada nove dokumentacije za odlagalište Le
- 4.3.3. Izrada nove dokumentacije za odlagalište Baulja i Le d.o.o.
- 4.3.4. Postavljanje video-nadzora na odlagalištu Le
- 4.3.5. Reorganizacija skupljanja krupnog otpada
- 4.3.6. Sustavna provedba edukacija o načinu zbrinjavanja otpada, mogućnostima reciklaže etc. za vrtiće, škole i građanstvo
- 4.3.7. Strože sankcioniranje nelegalnog odlaganja otpada

Nositelj mjere:	GKP Le d.o.o.
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice, GKP Le d.o.o., ŠKŽ, škole i vrtići
Troškovi provedbe:	xxx kn

Mogu i izvori financiranja:

EFRR, prora un Grada, prora un Źupanije, drŹavni prora un (Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, HBOR), Fond za zaštitu okoliša i energetske u inkovitost

Mjera 4.4. Pobljšanje sustava vodoopskrbe, izgradnja kanalizacijskog sustava i sustava oborinske odvodnje

Aktivnosti/ projekti

- 4.4.1. Rekonstrukcija postoje e vodoopskrbne mreŹe kroz investiciju izgradnje kanalizacijskog sustava
- 4.4.2. Planiranje i izgradnja nove mreŹe iz naknade za razvoj putem Vodovoda i odvodnje Šibenik d.o.o.
- 4.4.3. Intenziviranje apliciranja 2. faze izgradnje kanalizacijskog sustava
- 4.4.4. Projekt izgradnje sekundarne kanalizacijske mreŹe za preostala podru ja putem kohezijskih fondova
- 4.4.5. Izrada projektne dokumentacije s analizom slivova do gra evinske dozvole, otkup zemljišta za konkretne buji ne tokove i izgradnja buji nih kanala

Nositelj mjere:	Vodovod i odvodnja d.o.o.
Potencijalni prijavitelji projekata:	Vodovod i odvodnja d.o.o., Grad Vodice
Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogu i izvori financiranja:	Kohezijski fond, Program ruralnog razvoja, prora un Źupanije, drŹavni prora un (Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Hrvatske vode, HBOR)

Mjera 4.5. Pobljšanje elektrifikacije

Aktivnosti/ projekti

- 4.5.1. Izgradnja trafostanice TS 110/20(10) kV VODICE
- 4.5.2. Prijelaz podru ja Vodica na naponsku razinu 20 kV
- 4.5.3. Kabliranje energetskog zra nog voda kroz industrijsku zonu Mli evac-Stanine (TS Vodice – Tisno)

Nositelj mjere:	Grad Vodice
Potencijalni prijavitelji projekata:	HEP – Elektra Šibenik
Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogu i izvori financiranja:	DrŹavni prora un (Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, HEP, HBOR), prora un Grada, prora un Źupanije

Mjera 4.6. Poboljšanje ostale infrastrukture

Aktivnosti/ projekti

- 4.6.1. Uvođenje širokopojasnog interneta na području Grada Vodice
- 4.6.2. Izrada detaljnog plana uređenja groblja
- 4.6.3. Izgradnja groblja Okit
- 4.6.4. Proširenje groblja Srima
- 4.6.5. Proširenje groblja Prvi
- 4.6.6. Proširenje groblja Grabovci
- 4.6.7. Uređenje parka na Poljani

Nositelj mjere:	Grad Vodice
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice, GKP Leonardo d.o.o.
Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogući izvori financiranja:	Program ruralnog razvoja, proračun Grada, proračun Županije, državni proračun (Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije)

Mjera 5.1. Ulaganje u poboljšanje kvalitete obrazovanja i cjeloživotnog učenja

Aktivnosti/ projekti

- 5.1.1. Izgradnja dječjih vrtića odgovarajućeg kapaciteta Vodice
- 5.1.2. Izgradnja dječjih vrtića odgovarajućeg kapaciteta Srima
- 5.1.3. Opremanje postojećih dječjih vrtića
- 5.1.4. Uređenje OŠ Vodice (kompletno unutarnje renoviranje)
- 5.1.5. Osiguranje cjelodnevnog boravka za učenike nižih razreda u OŠ Vodice i OŠ Velika
- 5.1.6. Izgradnja i otvaranje Srednje škole
- 5.1.7. Ciljano stipendiranje prema deficitarnim zanimanjima za djecu i mlade
- 5.1.8. Osiguravanje stručnih timova (defektolog, logoped) u OŠ i vrtićima
- 5.1.9. Uvođenje cjeloživotnog obrazovanja u POU Vodice

Nositelj mjere:	Grad Vodice
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice, OŠ Vodice, POU Vodice, Gradska knjižnica Vodice, DV Tamaris
Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogući izvori	EFRR, Program ruralnog razvoja, ESF, proračun Grada, proračun Županije, državni proračun (Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije,

financiranja: HBOR), Erasmus +

Mjera 5.2. Poboljšanje sadržaja namijenjenih djeci i mladima

Aktivnosti/ projekti

- 5.2.1. Izgradnja dječjih igrališta i malih sportskih terena
- 5.2.2. Osnivanje Centra za mlade (stariji osnovnoškolci i srednjoškolci)
- 5.2.3. Edukacija stručnog sportskog kadra
- 5.2.4. Provođenje projekata društvene aktivacije i uključivanja mladih (prevencija nasilja, zaštita djece i mladih s problemima u ponašanju, zaštita zdravlja, zdravstveni odgoj, grad bez ovisnosti, animiranje demokracije, oživljavanje okoliša)

Nositelj mjere:	Grad Vodice
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice, OŠ Vodice, vrtići, Zajednica sportova, OCD, Gradska knjižnica, POU Vodice, LAG More 249
Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogući izvori financiranja:	ESF, Program ruralnog razvoja, proračun Grada, proračun Županije, državni proračun (Ministarstvo socijalne politike i mladih, Ministarstvo zdravlja), Erasmus +, Europa za građane

Mjera 5.3. Unaprijeđenje skrbi o starijima, osobama s invaliditetom, marginaliziranim skupinama

Aktivnosti/ projekti

- 5.3.1. Izgradnja doma za starije i nemoćne uz popratnu uslugu dnevnog i poludnevnog boravka te uslugu pružanja pomoći u kući
- 5.3.2. Osnivanje Gradskog društva Crvenog križa Vodice
- 5.3.3. Prilagodba pristupa invalidnim osobama u javnim ustanovama (PP, HZZO, HZMO)
- 5.3.4. Osnivanje Centra za prevenciju ovisnosti
- 5.3.5. Unaprjeđenje sustava prepoznavanja prikrivenog siromaštva
- 5.3.6. Razvoj i jačanje socijalnih usluga u zajednici prema potrebitim skupinama (provedba projekata u području znakovnog jezika „Želim te razumjeti“ i drugih projekata)

Nositelj mjere:	Grad Vodice
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice, OŠ Vodice, Gradska knjižnica, OCD, privatni investitori
Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogući izvori financiranja:	ESF, ERDF, Program ruralnog razvoja, proračun Grada, proračun Županije, državni proračun (Ministarstvo socijalne politike i mladih)

Mjera 5.4. Vrednovanje i smještaj kulturnih dobara

Aktivnosti/ projekti

- 5.4.1. Osnivanje muzejske zbirke i ure enje izložbeno-galerijskog prostora
- 5.4.2. Ure enje ori evog turnja uz prethodno ure enje imovinsko-pravnih odnosa
- 5.4.3. Ure enje Rašine bunje
- 5.4.4. Projekt revitalizacije gradine Rakitnica
- 5.4.5. Izrada dokumentacije i obnova Crvke Sv. Jure

Nositelj mjere:	POU Vodice
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice, POU Vodice, TZ Grada Vodica
Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogu i izvori financiranja:	EFRR, Program ruralnog razvoja, prora un Grada, prora un Županije, državni prora un (Ministarstvo kulture, Ministarstvo turizma)

Mjera 5.5. Podizanje razine zdravstvene i civilne zaštite

Aktivnosti/ projekti

- 5.5.1. Obnova ambulante op e medicine u Vodicama
- 5.5.2. Uvo enje tima hitne pomo i kroz cijelu godinu
- 5.5.3. Osnivanje DVD-a u svim prigradskim naseljima

Nositelj mjere:	Grad Vodice
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice, Dom zdravlja Šibenik
Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogu i izvori financiranja:	Program ruralnog razvoja, prora un Grada, prora un Županije, državni prora un (Ministarstvo zdravlja)

Mjera 6.1. Stvaranje uvjeta za kvalitetno upravljanje prostorom

Aktivnosti/ projekti

- 6.1.1. Izmjena prostorno planske dokumentacije
- 6.1.2. Donošenje urbanisti kih planova za sva naselja, izmjene i dopune UPU-a za naselje Srima i Vodice
- 6.1.3. Analiza potencijala vlastitih resursa (nekretnine) i definiranje daljnje namjene
- 6.1.4. Kontinuirano prikupljanje podataka (o stanju okoliša)

Nositelj mjere:	Grad Vodice
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice
Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogući izvori financiranja:	Prora un Grada, prora un Županije, državni prora un (Ministarstvo graditeljstva i prostornoga ure enja)

Mjera 6.2. Ja anje kapaciteta gradskih službi

Aktivnosti/ projekti

- 6.2.1. Zapošljavanje dodatnih stručnjaka u Gradu s ciljem optimalnog upravljanja razvojem
- 6.2.2. Ja anje kapaciteta za pripremu i provedbu projekata

Nositelj mjere:	Grad Vodice
Potencijalni prijavitelji projekata:	Grad Vodice
Troškovi provedbe:	xxx kn
Mogući izvori financiranja:	Državni prora un (Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije), prora un Grada, ESF

8. PROVEDBA STRATEGIJE: INSTITUCIONALNI I FINANCIJSKI OKVIR

Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske definiraju se nositelji regionalnog razvoja od središnje, odnosno, državne razine, prema regionalnoj razini, što u postojećem sustavu odgovara razini županija. Iako i za lokalnu razinu postoji itav niz odredbi u smislu uloga i odgovornosti jedinica lokalne samouprave, kada govorimo o organizaciji i koordinaciji sustava za provedbu strateških dokumenata, ne postoje zakonom definirani nositelji razvoja u smislu to no odre enih institucija, što lokalnim sredinama ostavlja prostora da samostalno predlažu i upravljaju provedbom svojih strateških dokumenata. S druge strane, suradnja između u svih razina odlučivanja i upravljanja – državne, regionalne i lokalne, zagarantirana je samim zakonodavnim i institucionalnim okvirom, što lokalnim sredinama ostavlja mogućnost da u svoje razvojne planove uključe i projekte i mjere koji nadilaze isključivo njihovu ingerenciju.

8.1. Organizacijska struktura za provedbu Strategije

Uz formalno prihvatanje i usvajanje strateškog dokumenta, za uspješnu provedbu mjera, a time i prioriteta i ciljeva strategija, nužno je uspostaviti funkcionalnu i učinkovitu organizacijsku strukturu s jasnom podjelom odgovornosti u svim fazama provedbe Strategije. S obzirom da je riječ o manjoj, lokalnoj sredini koja nema jasno diferencirane, snažne institucije u svim područjima razvoja, vrlo važnu ulogu u provedbi Strategije svakako će nositi Grad Vodice kao jedinica lokalne samouprave.

Cjelokupno upravljanje Strategijom na razini donošenja odluka odgovornost je Grada Vodica. Grad Vodice na čelu s gradonačelnikom Brankom Jurićem i Martinom, odgovoran je za uspješnu provedbu Strategije prema objektivno provjerljivim pokazateljima navedenim u poglavlju 6. Strategije. Odgovornosti i uloge Grada Vodica u provedbi Strategije su sljedeće:

- uspješna provedba prepoznatih prioriteta i mjera Strategije,
- odgovornost za predviđeni utjecaj Strategije na lokalno stanovništvo, poduzetnike i ostale relevantne dionike,
- osiguravanje sredstava (materijalna i ljudski potencijal) za provedbu mjera Strategije,
- izvještavanje prema Gradskom vijeću o provedbi Strategije na godišnjoj razini (u okviru Godišnjeg izvješća koje se podnosi Gradskom vijeću),
- organiziranje redovnih javnih konzultacija sa svim dionicima o provedbi strategije,

Gradsko vijeće Grada Vodica

- usvaja Strategiju razvoja Grada Vodica do 2020. godine
- odobrava izmjene i dopune Strategije
- odobrava Akcijski plan kroz razvojne programe.

Za operativnu provedbu, Grad oformljuje zasebno Koordinacijsko tijelo (KT) koje će biti ustrojeno unutar same jedinice lokalne samouprave, a sastoji se od predstavnika nekoliko institucija koji ujedno predstavljaju i pojedine sektore:

- 1) Turizam: Anita Franin – Perica, Luka Lipi
- 2) Poduzetništvo: Vesna Franin i Hrvoje Perica
- 3) Poljoprivreda: Ivica Crljenak
- 4) Komunalna infrastruktura – Marko Lugović, Lada Roca
- 5) Obrazovanje i kultura – Gordana Birin, Ivana Skočić
- 6) Socijalna skrb i civilno društvo – Zdenka Šimić

Voditeljicom Koordinacijskog tijela, a samim time i koordinatoricom provedbe Strategije, imenovana je Tina Bosotin.

Koordinacijsko tijelo funkcionirat će kao partnerstvo koje se sastaje redovito, jednom u 2-3 mjeseca, na poziv voditeljice Koordinacijskog tijela, a kako bi uspješno izvršilo sve zadatke koji su u njegovoj nadležnosti. Novoustrojeno KT nosit će ukupnu odgovornost za operativnu provedbu Strategije razvoja Grada Vodica, zbog čega je ključno da je sastavljeno od dionika koji imaju dovoljno kapaciteta i znanja kako bi mogli kvalitetno upravljati provedbom Strategije.

Osnovni zadaci Koordinacijskog tijela su sljedeći:

- operativna odgovornost za provedbu Strategije,
- kontinuirano praćenje provedbe Strategije i podnošenje sažetih polugodišnjih izvješća Gradonačelnici, u kojima se daje ocjena trenutnog stanja provedbe kao i (prema potrebi) smjernice za unapređenje provedbe
- (prema potrebi) predlaganje izmjena i dopuna Strategije
- (prema potrebi) revizija Akcijskog plana
- davanje inicijativa za pripremu i prijavljivanje projekata
- unutarnja evaluacija (minimalno po završetku provedbe Akcijskog plana) i koordinacija vanjske evaluacije provedbe Strategije (minimalno na pola perioda provedbe Strategije kao i na završetku perioda provedbe Strategije),
- koordinacija dionika zaduženih za provedbu pojedinih mjera Strategije (nositelji mjera i potencijalni prijavitelji projekata),
- prioritizacija projekata iz baze projekata i izrada Akcijskog plana provedbe Strategije na dvogodišnjoj razini,
- komunikacija prema RRA ŠKŽ i prijavljivanje razvojnih projekata u bazu regionalnog koordinatora
- priprema godišnjih izvješća o provedbi Strategije te izvještavanje prema gradonačelnici,
- koordinacija dionika prilikom provedbe pojedinih mjera Strategije,
- podrška nositeljima mjera pri sastavljanju stručnih timova za provođenje mjera, u pripremi i provođenju mjera (nadzorna funkcija),
- pružanje tehničke pomoći stručnim timovima u provedbi konkretnih mjera/projekata.

Voditeljica Koordinacijskog tijela pružat će podršku u formiranju odgovaraju ih projektnih / stručnih timova odgovornih za provođenje planiranih aktivnosti. Odabir i struktura projektnog tima ovisit će o konkretnim aktivnostima/projektima koje je potrebno provesti. Projektni timovi koji će biti formirani mogu se sastojati od stručnjaka unutar JLS-a, predstavnika gospodarskih subjekata, javnih institucija, organizacija civilnoga društva. Prema potrebi, timovi će uključivati i vanjske stručnjake.

Svaki stručni tim imenovan od strane voditeljice koordinacijskog tijela odgovoran je za pravodobnu provedbu preuzetih aktivnosti i izvještavanje voditelja o postignutom.

Nositelji mjera funkcioniraju kao produžena ruka KT-a, a njihove zadatke su sljedeće:

- Praćenje provedbe mjera kojima su nositelji / praćenje statusa projekata
- Koordinacija pripreme i provedbe projekata unutar pojedine mjere
- Komunikacija s pojedinim projektnim timovima

Ulogu tehničkog tajnika Koordinacijskog tijela preuzima Marselo Mitrović Matić.

8.2. Financijski okvir (izvori financiranja)

Izrada financijskog okvira koji će dozvoljavati provedbu razvojnih projekata koji odgovaraju ciljevima i prioritetima Strategije, sukladno dinamici predviđenoj akcijskim planovima za pojedina razdoblja, jedna je od zadataka Grada Vodica. Identifikacija aktivnosti i mjera koje će se provoditi u razdoblju provedbe Strategije (2015.-2020.) pripremana je imajući u vidu financijske kapacitete Grada Vodica te vanjske izvore koji su dostupni za financiranje projekata.

Financijski okvir za provedbu Strategije temeljit će se na sljedećim izvorima sredstava:

- Lokalni izvori, odnosno, izvori jedinica lokalne samouprave (Grad Vodice, ostale JLS) - uglavnom planiraju sredstva za kapitalna ulaganja. Lokalni izvori također osiguravaju sredstva u proračunu za financiranje manjih inicijativa i projekata organizacija civilnog društva (prvenstveno udruga u kulturi i sportu).
- Županijski proračun – projekti navedeni u Strategiji razvoja Grada Vodica jednim su dijelom i projekti od županijskog interesa. Zauzeti su da se u pripremu i provedbu takvih projekata kao partner ili suradnik uključivati i Šibensko-kninska županija, uz adekvatan financijski doprinos ovim projektima.
- Sredstva državnog proračuna / nacionalni donatori spuštaju se na lokalnu razinu kroz decentralizirana sredstva. S obzirom na trenutnu gospodarsku situaciju, izvjesno je da će se ova sredstva i dalje smanjivati. S druge strane, za određene tipove projekata kao i određenu vrstu prijavitelja postoje mogući sufinanciranja projekata kroz različite nacionalne fondove ili zaklade.
- EU fondovi i programi predstavljat će najizdašniji izvor financiranja za razvojne projekte. Ovaj oblik financiranja nije ograničen na određene tipove projekata te će zbog toga predstavljati najvažniji izvor financiranja razvojnih projekata.

Procijenjen potreban proračun za provedbu pojedinih mjera definira se u dvogodišnjim akcijskim planovima.

Kratak pregled najznačajnijih programa iz kojih je moguće osigurati sredstva za razvojne projekte Grada Vodica:

Naziv	Europski fond za regionalni razvoj (ERDF)
Opis	<p>Cilj ERDF-a, fonda namijenjenog zemljama članicama EU, je ojačati gospodarsku i socijalnu koheziju u Europskoj Uniji smanjivanjem nejednakosti između regija. U konačnici, kroz ERDF se može financirati:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Pomoć (malim i srednjim) poduzećima u svrhu stvaranja održivih radnih mjesta; ○ Infrastruktura povezana s istraživanjem i razvojem, telekomunikacijama, okolišem, energijom i prometom; ○ Financijski instrumenti poput fondova za lokalni razvoj kojima se potiče regionalni i lokalni razvoj te potiče suradnja između gradova i regija; ○ Tehnička pomoć.
Uvjeti sudjelovanja	<p>Financiranje definirano:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Operativni program (OP) Konkurentnost i kohezija <p>Postotak sufinanciranja iz fonda:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● iznad 75% za neprofitne projekte; ● od 10% do 50% za profitne projekte (poduzeća i investicije s više od 25% dobiti).
Vrste projekata koji se mogu financirati	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kapitalna ulaganja u poslovnu, turističku i kulturnu infrastrukturu ○ Poticanje poduzetništva ○ Poboljšanje gospodarskog potencijala ○ Razvoj turizma temeljenog na prirodnim resursima i kulturnoj baštini

Naziv	Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD/EFPRR)
Opis	<p>Ciljevi Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poboljšanje konkurentnosti sektora poljoprivrede i šumarstva; 2. Poboljšanje okoliša i krajolika; 3. Kvaliteta života u ruralnim područjima i diversifikacija ruralnog gospodarstva; 4. LEADER pristup.
Uvjeti sudjelovanja	<p>U odnosu na pretprihodni fond IPARD, EAFRD donosi brojna poboljšanja za projekte u poljoprivredi, od kojih je najvažnije istaknuti više iznose potpora i mogućnost financiranja aktivnosti koje su započele od trenutka objave natječajne dokumentacije (uz uvjet da</p>

	<p>projekt pro e na natje aju). U okviru Zajedni ke poljoprivredne politike EU, svaka zemlja lanica izra uje Program ruralnog razvoja u kojem se opredjeljuje za mjere koje e provoditi u sektoru poljoprivrede i šumarstva. Republika Hrvatska odlu ila se za provedbu sljede ih mjera:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prenosjenje znanja i aktivnosti informiranja 2. Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvima i pomo poljoprivrednim gospodarstvima 3. Programi kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu 4. Ulaganja u materijalnu imovinu 5. Obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala uslijed elementarnih nepogoda i uvo enje preventivnih aktivnosti 6. Razvoj poljoprivrednog gospodarstva i poslovanja 7. Osnovne usluge i obnova sela u ruralnim podru jima 8. Ulaganja u razvoj šumskih podru ja i poboljšanje isplativosti šuma 9. Uspostavljanje skupina i organizacija proizvo a a 10. Poljoprivreda, okoliš i klimatski uvjeti 11. Ekološka poljoprivredna proizvodnja 12. O uvanje poljoprivrede na podru jima s prirodnim i drugim specifi nim ograni enjima u poljoprivredi 13. Suradnja 14. Upravljanje rizicima 15. Lokalne inicijative (LEADER i LAG-ovi) 16. Tehni ka pomo <p>U na elu, sredstva su namijenjena za LAG-ove, jedinice lokalne samouprave do 10.000 stanovnika (u nekim mjerama ulaganja su mogu a u naseljima do 5000 stanovnika) te fizi ke i pravne osobe registrirane za odre enu djelatnost u rangu mikro-poduze a. Iznos sufinanciranja se kre e od 50% do 100%.</p>
<p>Vrste projekata koji se mogu financirati</p>	<ul style="list-style-type: none"> o Projekti ulaganja u malu infrastrukturu poput lokalnih cesta ili kanalizacije/ pro iš avanja otpadnih voda koje predlažu jedinice lokalne samouprave; o Ulaganja u društvenu i obrazovnu infrastrukturu o Rekonstrukcija kulturnih/ prirodnih dobara u svrhu turizma, opremanje eko-sela, druga mala turisti ka infrastruktura, projekti osposobljavanja stanovništva za pružanje usluga u turizmu. o Privatna ulaganja pojedina nih poduzetnika u opremanje ugostiteljskih ili smještajnih kapaciteta, u opremu potrebnu za tradicionalnu obrtni ku proizvodnju, u opremu za prera ivanje.

Naziv	Europski socijalni fond (ESF)
Opis	<p>Svrha Europskog socijalnog fonda (ESF-a), namijenjenog EU članicama, je postići i visoku razinu zaposlenosti, ravnopravnost između muškaraca i žena, održivi razvoj te ekonomsku i socijalnu koheziju. ESF se usredotočuje na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. prilagodbu radnika i poduzeća – cjeloživotno učenje, stvaranje i širenje inovativnih organizacija rada; 2. olakšavanje pristupa zapošljavanju nezaposlenim osobama, tražiteljima zaposlenja, ženama, ostalim teško zapošljivim skupinama; 3. socijalnu integraciju osoba u nepovoljnom položaju i suzbijanje diskriminacije na radnom mjestu; te 4. osnaživanje ljudskog kapitala kroz reforme obrazovnog sustava i mreže obrazovnih ustanova.
Uvjeti sudjelovanja	<p>Financiranje se temelji na OP Razvoj ljudskih potencijala.</p> <p>Prihvatljivi prijavitelji projekta mogu biti jedinice lokalne samouprave, javne ustanove, poslodavci, obrazovne ustanove ili udruge. Iznos sufinanciranja može biti i preko 80%, ovisno o cilju konvergencije, odnosno razvijenosti regije.</p>
Vrste projekata koji se mogu financirati	<ul style="list-style-type: none"> o Osposobljavanje stanovništva (nezaposlenih osoba, žena) za bolji pristup tržištu rada; o Projekti poticanja poduzetništva, uključujući i samozapošljavanje; o Kreiranje novih obrazovnih programa u skladu s potrebama lokalnog tržišta rada o Poboljšanje sustava obrazovanja na svim razinama; razvoj novih programa, opremanje učionica i praktikuma, edukacija nastavnika.

Naziv	Hrvatska banka za obnovu i razvitak - Program kreditiranja komunalne infrastrukture
Opis	<p>Cilj Programa je dugoročno financiranje investicijskih projekata razvitka i obnove komunalne infrastrukture.</p> <p>Kreditni su namijenjeni za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osnivačka ulaganja • ulaganja u zemljište • ulaganja u građevinske objekte • ulaganja u opremu i uređaje.
Uvjeti	Krajnji korisnici kredita su: jedinice lokalne i regionalne samouprave, komunalna

<p>sudjelovanja</p>	<p>društva te trgovačka društva i ostale pravne osobe.</p> <p>Iznos kredita nije ograničen, već se određuje ovisno o HBOR-ovim mogućnostima financiranja, konkretnom investicijskom programu, kreditnoj sposobnosti korisnika kredita, vrijednosti i kvaliteti ponuđenih instrumenata osiguranja.</p> <p>HBOR kreditira do 75% predračunske vrijednosti investicije. Iznimno, može se kreditirati do 100% predračunske vrijednosti za investicije jedinica lokalne i regionalne samouprave i društava u njihovom vlasništvu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rok korištenja: do 12 mjeseci • Period: do 5 godina • Rok otplate: do 15 godina, uključujući i period • Kamatna stopa: 4% godišnje
<p>Vrste projekata koji se mogu financirati</p>	<p>Financiranje objekata sljedeće namjene:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, • zbrinjavanja komunalnog otpada te održavanja istočite, • opskrbe plinom, toplinskom energijom i drugim izvorima energije, • tržnica na malo, • industrijskih zona, zona malog poduzetništva, • katastarska izmjera u svrhu izrade katastra nekretnina, • socijalne infrastrukture: domova za skrb starijih osoba i dječjih vrtića, • izgradnje groblja i krematorija, • gradskog prijevoza, • javnih garaža, • uređenja obala, • nerazvrstanih prilaznih cesta, • športskih objekata, • škola.

<p>Naziv</p>	<p>Hrvatska banka za obnovu i razvitak - Kreditna linija za financiranje projekata vodoopskrbe i odvodnje u Hrvatskoj</p>
<p>Opis</p>	<p>Kreditni su namijenjeni za ulaganje u projekte vodoopskrbe i odvodnje uključujući i projekte izgradnje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.</p>
<p>Uvjeti sudjelovanja</p>	<p>Prihvatljivi krajnji korisnici kredita su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave općine, gradovi i županije koje ispunjavaju predviđene zakonske uvjete vezane uz mogućnost zaduživanja, te komunalna poduzeća.</p> <p>Sredstvima kreditne linije moguće je financiranje 100% iznosa prihvatljive</p>

	<p>predra unske vrijednosti investicije (minimalan iznos kredita je 400.000 €) .</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rok korištenja i po ek: maksimalno do 5 godina • Rok otplate: do 15 godina, uklju uju i i po ek • Kamatna stopa: 3% godišnje
Vrste projekata koji se mogu financirati	<p>Projekti koji e se financirati iz kreditne linije trebaju pridonijeti poboljšanju životnih uvjeta stanovnika, održivog razvoja i korištenja hrvatskih turisti kih i ekonomskih potencijala. Prednost imaju projekti koji ve imaju gotovu projektnu dokumentaciju, i ve imaju potrebne dozvole za gradnju ili ih mogu ishoditi u kratkom roku.</p> <p>Projekti moraju ispunjavati sljede e uvjete:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatna vodoopskrba ili neodgovaraju a odvodnja koja može biti uzrokom rizika za zdravlje, ▪ dostatni izvori neprera ene vode (24 sata dnevno), ▪ maksimalno ulaganje do 750 EUR/stanovniku/potroša u za vodoopskrbu i do 1.250 EUR/stanovniku/potroša u za otpadne vode u sklopu investicije, ▪ spremnost JLS-a za uvo enje tarifa koje pokrivaju troškove funkcioniranja sustava vodoopskrbe i odvodnje i osiguravaju uredno servisiranje kredita, ▪ aktivna suradnja korisnika prilikom ocjene tehni ko-tehnoloških rješenja projekta, ekonomsko-financijske prihvatljivosti istih, provo enja postupaka javne nabave u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi RH te namjenskog korištenja kreditnih sredstava.

Naziv	Hrvatska banka za obnovu i razvitak - Program kreditiranja projekata zaštite okoliša, energetske u inkovitosti i obnovljivih izvora energije
Opis	<p>Kreditni su namijenjeni za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osniva ka ulaganja • ulaganja u zemljište • ulaganja u gra evinske objekte • ulaganja u opreme i ure aje.
Uvjeti sudjelovanja	<p>Krajnji korisnici kredita su: jedinice lokalne i regionalne samouprave, komunalna društva te trgova ka društva i ostale pravne osobe.</p> <p>Iznos kredita nije ograni en, ve ovisi o HBOR-ovim mogućnostima financiranja, konkretnom investicijskom programu, kreditnoj sposobnosti korisnika kredita, vrijednosti i kvaliteti ponu enih instrumenata osiguranja. Zahtjevi manji od 100.000,00 kn u pravilu se ne e razmatrati.</p> <p>HBOR kreditira do 75% predra unske vrijednosti investicije bez PDV-a.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rok korištenja: do 12 mjeseci

	<ul style="list-style-type: none"> • Po ek: do 3 godine • Rok otplate: do 14 godina, uklju uju i i po ek • Kamatna stopa: 4% godišnje
Vrste projekata koji se mogu financirati	<p>Financira se realizacija investicijskih projekata kojima je svrha</p> <ul style="list-style-type: none"> • saniranje odlagališta otpada, • gospodarenje otpadom, • obrada i iskorištavanje otpada, • poticanje istije proizvodnje, • provedba nacionalnih energetske programa, • poticanje korištenja obnovljivih izvora energije, • poticanje energetske u inkovitosti, • poticanje održive gradnje, istijeg transporta, te drugih projekata kojima se štiti okoliš, postiže energetska u inkovitost te uvode obnovljivi izvori energije.

Naziv	Hrvatska banka za obnovu i razvitak - Program kreditiranja energetske obnove zgrada
Opis	Kreditni su namijenjeni za ulaganja u osnovna sredstva: adaptaciju i rekonstrukciju gra evinskih objekata te opremu i ure aje
Uvjeti sudjelovanja	<p>Krajnji korisnici kredita su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pružatelji energetske usluge (trgova ka društva i obrti koji izvršavaju uslugu poboljšanja energetske u inkovitosti zgrada javnog sektora, a koji su odabrani na javnom nadmetanju), ▪ naru itelji energetske usluge (tijela državne uprave, jedinice lokalne i podru ne (regionalne) samouprave i ustanove, agencije, škole i bolnice u njihovom vlasništvu), ▪ sva trgova ka društva i obrti koji ulažu u energetska u inkovitost. <p>Najve i iznos kredita nije ograni en, a ovisi o HBOR-ovim mogu nostima financiranja, konkretnom investicijskom programu, kreditnoj sposobnosti korisnika kredita, prihvatljivosti projekta temeljem Potvrde o tehni koj i financijskoj izvedivosti projekta APN-a, odnosno stru ne komisije te vrijednosti i kvaliteti ponu enih instrumenata osiguranja.</p> <p>HBOR kreditira do 50% predra unske vrijednosti investicije bez PDV-a.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rok korištenja: do 12 mjeseci • Po ek: do 1 godine • Rok otplate: do 14 godina, uklju uju i i po ek • Kamatna stopa: 4% godišnje

Vrste projekata koji se mogu financirati	Financira se realizacija investicijskih projekata kojima je svrha podizanje razine energetske učinkovitosti zgrada: cjelovita energetska obnova radi postizanja maksimalnih ušteda u kojima se mijenjaju fizikalna (energetska) svojstva zgrade i optimizira sustav opskrbe i proizvodnje energije u zgradi u slučajevima kada je to tehnički izvedivo.
--	---

Naziv	Hrvatska banka za obnovu i razvitak - Program kreditiranja projekata kandidata za IPARD Mjeru 301 (primjenjivo i za Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj)
Opis	Kreditni su namijenjeni za: <ul style="list-style-type: none"> • osnivačka ulaganja • ulaganja u zemljište • ulaganja u građevinske objekte • ulaganja u opremu i uređaje.
Uvjeti sudjelovanja	<p>Krajnji korisnici kredita su Jedinice lokalne samouprave (općine i gradovi do 10.000 stanovnika) sukladno Prilogu V. Pravilnika o provedbi Mjere 301. „Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture“ unutar IPARD programa. Korisnici mogu biti jedinice lokalne samouprave koje su sa Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju zaključile Ugovor o dodjeli sredstava iz IPARD programa.</p> <p>Iznos kredita nije ograničen i ovisi o HBOR-ovim mogućnostima financiranja, konkretnom investicijskom programu, kreditnoj sposobnosti korisnika kredita, vrijednosti i kvaliteti ponuđenih instrumenata osiguranja.</p> <p>HBOR kreditira do 100% predračunske vrijednosti investicije s PDV-om.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rok korištenja: do 12 mjeseci • Period: do 5 godina • Rok otplate: do 15 godina, uključujući i period • Kamatna stopa: 4% godišnje
Vrste projekata koji se mogu financirati	Financiraju se: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ulaganja u sektor sustava kanalizacija i pročišćavanja otpadnih voda ▪ Ulaganja u sektor lokalnih nerazvrstanih cesta ▪ Ulaganja u sektor toplana ▪ Ulaganja u sektor protupožarnih prosjeka s elementima šumskih cesta

Naziv	Hrvatska banka za obnovu i razvitak - Program kreditiranja projekata kandidata za program IPA i Strukturne instrumente
-------	--

Opis	Cilj Programa je kreditiranje projekata koji se kandidiraju za sufinanciranje sredstvima komponenti Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA), a koji nisu obuhvaćeni postojećim programima kreditiranja HBOR-a (IPARD Mjere 101, 103, 301, 302 i IPA MSP darovnica) te projekata koji se kandidiraju za sufinanciranje sredstvima iz Strukturnih instrumenata ili Kohezijskog fonda putem bespovratnih sredstava/darovnica i/ili financijskih instrumenata.
Uvjeti sudjelovanja	<p>Krajnji korisnici kredita su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (općine, gradovi te županije i Grad Zagreb) te društva u većinskom vlasništvu JLPS-a ili Republike Hrvatske • svi ostali korisnici koji zadovoljavaju uvjete IPA programa i Strukturne instrumente. <p>Najniži iznos kredita je 80.000,00 kn. Najviši iznos kredita nije ograničen, a ovisi o HBOR-ovim mogućnostima financiranja, namjeni ulaganja, visini darovnice, konkretnom investicijskom projektu, kreditnoj sposobnosti krajnjeg korisnika kredita te vrijednosti i kvaliteti ponuđenih instrumenata osiguranja.</p> <p>HBOR u pravilu kreditira do 75% predračunske vrijednosti investicije bez PDV-a, a u slučaju uklapanja u važeće propise o državnim potporama, moguće je financiranje i do 100% iznosa investicije. Ukoliko je krajnji korisnik kredita jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave HBOR može kreditirati do 100% predračunske vrijednosti investicije s PDV-om.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rok korištenja: do 18 mjeseci • Period: do 3 godina • Rok otplate: do 15 godina, uključujući i period • Kamatna stopa: 4% godišnje
Vrste projekata koji se mogu financirati	<p>Kreditni su namijenjeni za financiranje troškova provedbe projekta koji obuhvaćaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dio Projekta koji će se kandidirati za IPA program - prihvatljivi izdaci sukladno uvjetima iz Poziva za dostavu prijedloga projekta, • izdatke koji su dio Projekta, a koje nije moguće kandidirati za IPA program prema uvjetima iz Poziva za dostavu prijedloga projekta.

Naziv	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti (FZOEU)
Opis	<p>Sredstva Fonda koriste se za financiranje zaštite okoliša i energetske učinkovitosti. Sredstva Fonda daju se pravnim i fizičkim osobama radi financiranja namjena utvrđenih Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti na temelju natječajne objave koju objavljuje Fond.</p> <p>Sredstva se dodjeljuju putem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajmova,

	<ul style="list-style-type: none"> • subvencija, • financijske pomoći, • donacija. <p>Sredstvima Fonda prvenstveno se financiraju programi, projekti i slične aktivnosti utvrđeni sukladno Nacionalnoj strategiji zaštite okoliša i Nacionalnom planu djelovanja za okoliš, Strategiji energetskog razvitka i Programu provedbe strategije energetskog razvitka te nacionalnim energetskim programima.</p>
Uvjeti sudjelovanja	40% do 80% opravdanih troškova ukupne vrijednosti ulaganja, ovisno o statusu JLS i programu do maksimalnog iznosa navedenog u natječaju
Vrste projekata koji se mogu financirati	<p>Primjeri projekata koje FZOEU financira su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sufinanciranje projekata dokumentacije - javna rasvjeta • sufinanciranje projekata javne rasvjete • sufinanciranje energetskih pregleda javne rasvjete • sufinanciranja programa korištenja obnovljivih izvora energije u kućanstvima zajedno s JLS • program obnove zgrada javnog sektora - financiranje izrade energetskih pregleda, energetskih certifikata i projektnih zadataka • sufinanciranje nabave komunalne opreme • sufinanciranje nabave komunalnih vozila i strojeva • financiranje izgradnje reciklažnih dvorišta • sufinanciranje projekata poticanja održivog ruralnog razvoja, ekološke poljoprivrede i proizvodnje hrane, sadnje i uzgoja autohtonih sorti voća i povrća te uzgoja izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja (za projektnu dokumentaciju i za radove), te za nacionalno sufinanciranje projekata koji se prijavljuju za EU sufinanciranje.

Naziv	Ministarstvo poduzetništva i obrta - Programi poticanja poduzetništva i obrtništva (Poduzetnički impuls)
Opis	Bespovratna sredstva koja se raspisuju svake godine u svrhu unapređenja uvjeta za privlačenje investicija, jačanje konkurentnosti i razvoja tehnološki usmjerenih i na znanju utemeljenih malih i srednjih poduzetnika, te povećanje zaposlenosti.
Uvjeti sudjelovanja	<p>Za određene mjere programa, prihvatljivi prijavitelji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje imaju osnovan znanstveno tehnološki park, poslovni park, poslovni inkubator ili poduzetnički akcelerator koji je evidentiran u Jedinstvenom registru poduzetnika infrastrukture, ili se ga osnovati u tijeku provođenja projekta.</p> <p>Financira se do maksimalno 75% ukupno prihvatljivih troškova iskazanih u proračun unutar zadanih granica minimalnog i maksimalnog iznosa sufinanciranja.</p>

<p>Vrste projekata koji se mogu financirati</p>	<p>Prihvatljive projektne aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulaganja vezana uz adaptaciju ili rekonstrukciju radi ureenja prostora poduzetni kog inkubatora/tehnološkog parka/poslovnog parka/poduzetni kog akceleratora (ako je poslovni prostor u vlasništvu Podnositelja prijave) • Ulaganja vezana za nabavu opreme za opremanje, proširenje i poboljšanje kvalitete usluge (raunalne, zaštitne, telekomunikacijske i druge opreme) <p>Uz to, mogu se financirati i sljedeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pružanje mentorskih usluga start-up tvrtkama, • Pružanje pomoći za upravljanje intelektualnim vlasništvom, • Edukacija korisnika usluga tehnološkog parka/poduzetni kog inkubatora.
---	---

<p>Naziv</p>	<p>Ministarstvo turizma – razni programi za potporu razvoju turizma (sredstva Ministarstva turizma i fonda za turizam)</p>
<p>Opis</p>	<p>Dodjela bespovratnih sredstava, između ostalog i jedinicama lokalne i područne samouprave, u svrhu poboljšanja turističke ponude.</p>
<p>Uvjeti sudjelovanja</p>	<p>Programom se pokriva najviše do 50% - 80% troška investicije do određenog maksimalnog iznosa</p>
<p>Vrste projekata koji se mogu financirati</p>	<p>Primjeri projekata za koje su objavljivani natjecaji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poticanje slobodnog pristupa Internetu u turističkim destinacijama kroz uspostavu novih pristupnih točaka, nadogradnju postojećih ili izrada i postavljanje wi-fi interpretacija u prostoru kojima se obilježavaju pojedine pristupne točke • Izrada predstudije izvodljivosti, analize troškova i koristi i/ili projektne dokumentacije za izgradnju centara za posjetitelje • izrada projektne dokumentacije, priprema ostale potrebne dokumentacije koja nedostaje investicijskom projektu javne turističke infrastrukture, a neophodna je za kandidiranje projekata za korištenje sredstava iz Strukturnih fondova Europske unije te same investicije: izgradnja, ureenja i obnova javne infrastrukture • poticanje razvoja turizma na turistički nerazvijenim područjima: razvoj smještajne i dodatne turističke ponude, te unapređenje javne i poslovne turističke infrastrukture na turistički nerazvijenim područjima • dodjele bespovratnih sredstava manifestacijama u funkciji razvoja turizma - organizaciju kulturnih, gastronomskih, enoloških, zabavnih, sportskih i drugih manifestacija kao glavnog motiva dolaska u turističku destinaciju te u cilju povećanja ugostiteljskog i drugog turističkog prometa posebice u razdobljima izvan glavne turističke sezone

Naziv	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU
Opis	Razni programi potpore jedinicama lokalne samouprave (ponekad s ograničenjima ovisno o indeksu razvijenosti)
Uvjeti sudjelovanja	<ul style="list-style-type: none"> • Podnošenje projektne prijave • Sufinanciranje, tehnička pomoć, pokrivanje troškova edukacije
Vrste projekata koji se mogu financirati	<p>Primjer projekata koji se financiraju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sufinanciranje provedbe projekata financiranih iz fondova Europske unije • Identifikacija projektnih ideja na regionalnoj i lokalnoj razini - jačanje institucionalnih kapaciteta za prepoznavanje projektnih ideja te stvaranje zaliha kvalitetnih projektnih ideja (kroz projektne radionice i individualan rad s korisnicima) • Jačanje ljudskih potencijala na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini za učinkovitu pripremu i korištenje fondova Europske unije • Održivost razvoja lokalne zajednice u smislu poboljšanja dostupnosti lokalne infrastrukture, prvenstveno izgradnje, obnove i rekonstrukcije objekata socijalne, komunalne i gospodarske infrastrukture na lokalnoj razini

8.3. Usklađenost Strategije s nacionalnim i regionalnim politikama

Strategija razvoja Grada Vodica pripremana je uz posebne brige o važećim strateškim dokumentima na nacionalnoj i regionalnoj razini, kako bi se uspostavila vertikalna povezanost između ciljeva, prioriteta i mjera na različitim razinama strateškog planiranja.

Hrvatska se ulaskom u Europsku uniju obvezala uskladiti svoj regionalni i lokalni razvoj s kohezijskom politikom EU. To znači da se sve razine strateškog planiranja u Hrvatskoj (nacionalna, regionalna, lokalna) moraju uskladiti sa strategijama na EU razini i pokrivati isto sedmogodišnje razdoblje 2014.-2020. Usklađenost nacionalnih, regionalnih i lokalnih strateških dokumenata s onima na EU razini glavni je preduvjet korištenja europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF).

Europa 2020 - Strategija za pametan, održiv i uključiv rast temeljni je strateški dokument Europske unije za razdoblje 2014.-2020. Prioriteti i ciljevi definirani ovom Strategijom sastavni su dio svih strateških i planskih europskih dokumenata.

Najznačajniji su Europski strukturni i investicijski fondovi (ESI) koji izravno podupiru gospodarski razvoj svih članica EU, a prema Višegodišnjem financijskom okviru EU (VFO EU) za 2014.-2020. Republici je Hrvatskoj namijenjeno 10,423 milijardi eura.

Za programsko razdoblje 2014.-2020. Hrvatskoj stoje na raspolaganju sljedeći ESI fondovi:

1. Europski fond za regionalni razvoj (ERDF - European Regional Development Fund)
2. Europski socijalni fond (ESF - European Social Fund)
3. Kohezijski fond (CF - Cohesion Fund)
4. Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EAFRD - European Agricultural Fund for Rural Development)
5. Europski pomorski i ribarski fond (EMFF - European Maritime and Fisheries Fund)

Također vrlo vrijedne instrumente kojima se potiče suradnja između država članica u okviru zajedničkih politika EU predstavljaju Programi Unije. Njihova se provedba financira iz posebnih stavki EU proračuna, što znači da i Hrvatska punopravno sudjeluje u svim postojećim Programima Unije.

U programskom razdoblju 2014.-2020. Republika Hrvatska punopravno sudjeluje u sljedećim programima, a koji će s obzirom na navedene prioritete i mjere biti od značaja za Grad Vodice:

- Obzor 2020 (Horizon 2020. Programme)
- Erasmus + (Erasmus + Programme)
- Europa za građane (Europe For Citizens Programme)
- Zdravlje za rast (Health for Growth Programme)
- Program za konkurentnost poduzeća i malih i srednjih poduzeća (Competitiveness of enterprises and Small and Medium Enterprises - COSME)
- Kreativna Europa (CREATIVE programme)
- Program za zapošljavanje i socijalne inovacije (Employment and Social Innovation Programme - EaSI)

Potrebno je napomenuti kako je u trenutku završavanja ove Strategije Razvojna strategija Šibensko-kninske županije za razdoblje do 2020. godine tek u izradi. Naputkom Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije predloženo je produženje trenutno važećih županijskih razvojnih strategija i na 2015. godinu.

Strategija razvoja Grada Vodica usklađena je sa Županijskom razvojnom strategijom Šibensko-kninske županije kroz sljedeće prioritete:

Razvojna strategija Šibensko – kninske županije	Strategija razvoja Grada Vodica
Rast zaposlenosti	PRIORITET 1: Stvaranje uvjeta za razvoj cijelogodišnjeg turizma
Razvoj poljoprivrede, marikulture i zelenog poduzetništva; Rast zaposlenosti	PRIORITET 2. Revitalizacija i jačanje poljoprivredne proizvodnje i povezivanje poljoprivrede s turizmom
Privlačenje domaćih i stranih investitora; Podrška razvoju MSP, promocija izvoznih programa i udruživanje poslovnog, znanstveno-istraživačkog i javnog sektora; Rast zaposlenosti	PRIORITET 3. Jačanje poduzetništva s fokusom na turizam
Razvoj komunalne infrastrukture; Očuvanje i zaštita okoliša i korištenje OIE	PRIORITET 4. Jačanje komunalne, okolišne i prometne infrastrukture kao preduvjet razvoja gospodarstva i kvalitete života građana
Razvoj javne infrastrukture; Kompetentni ljudski resursi; Socijalna skrb i uključivost	PRIORITET 5. Stvaranje kvalitetne obrazovne i društvene infrastrukture
Horizontalna mjera: Priprema projekata koji će se kandidirati za eksterne izvore financiranja, uključujući i sredstva EU	PRIORITET 6. (horizontalni prioritet) Jačanje kapaciteta za upravljanje razvojem

Operativni programi za Republiku Hrvatsku za razdoblje 2014.-2020. trenutno postoje kao finalni nacrti koji još nisu usvojeni. Usprkos tome, prilikom izrade ove Strategije dužna pažnja posvećena je usuglašavanju s odabranim prioritetima operativnih programa upravo kako bi u operativnoj provedbi Strategije Grad Vodice mogao maksimalno koristiti dostupna sredstva iz strukturnih i kohezijskog fonda za provedbu razvojne politike.

Strategija razvoja Grada Vodica u svojim prioritetima i mjerama pokazuje snažnu korelaciju s dostupnim strateškim programima i politikama na nacionalnoj i regionalnoj razini. Riječ je o sljedećim strateškim dokumentima:

- Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020.
- Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020.

9. IZVJEŠTAVANJE I PRA ENJE

9.1. Pra enje

Pra enje razvojne strategije osnovni je alat za uspješno upravljanje provedbom. Putem pra enja prikupljaju se i dokumentiraju definirani pokazatelji postignu a provedbe Strategije koji izravno prikazuju napredak realizacije planiranih aktivnosti odnosno stupanj gotovosti pojedinih projekata. Na ovaj na in stvara se važna baza podataka ijom se analizom može odrediti trenutni status provedbe u odnosu na planirane rezultate s obzirom na potrebne resurse, željene ishode i zadane rokove.

Kvalitetno uspostavljen sustav pra enja i evaluacije stvorit e preduvjete za:

- u inkovitije upravljanje provedbom
- realizaciju rezultata u zadanom terminskom planu
- identifikaciju uzroka za uspjeh (neuspjeh) pojedine aktivnosti
- stvaranje poslovnog kredibiliteta potrebnog za daljnje ja anje financijskog okvira
- prezentaciju ostvarenih rezultata kao primjer dobre prakse u okviru regije.

Tijekom pra enja mogu e je utvrditi svrhovitost korištenja planiranih resursa, stupanj usmjerenosti mjera i pripadaju ih aktivnosti s obzirom na u inak prema ciljnim skupinama te potrebu za pravovremenom modifikacijom Strategije kako bi se osiguralo da e provedbene mjere biti uspješno realizirane. Redovno pra enje izravno utje e na uspješnost provedbe smanjuju i rizike od neokvira i nepovoljnih situacija te stvara osnovu za daljnju evaluaciju provedbe Strategije razvoja Grada Vodica.

Pra enje napretka provodi se unutar definiranog okvira za pra enje provedbe Strategije što podrazumijeva uspostavu sustava kvantificiranih pokazatelja i odgovaraju ih izvora provjere. Pokazatelji su definirani na razini aktivnosti (unutar Akcijskog plana) i prioriteta ime se omogu ava uvid u napredak na operativnoj razini, ali i stanje provedbe u okviru dugoro ne realizacije ovog dokumenta. Pokazateljima na razini prioriteta mjerimo promjenu koju stvara u inak provedbe strateškog plana, odnosno utvr ujemo stupanj uspješnosti cjelokupne provedbe Strategije. Svi pokazatelji na razini prioriteta imaju dugoro nu dimenziju i prikazuju ciljane vrijednosti do kraja 2020. godine, što zna i da e stvarnu ocjenu uspješnosti biti mogu e odrediti tek nakon završene kona ne evaluacije, odnosno nakon isteka planiranog provedbenog perioda.

lanovi Koordinacijskog tijela sakupljat e i analizirati pokazatelje u inka (na razini aktivnosti, pa time i mjera) na temelju kojih e izvještavati voditelja koordinacijskog tijela o statusu provedbe minimalno 2 puta godišnje, a prema potrebi i izvanredno ukoliko nastupe nepredvi ene okolnosti, odnosno ako to zahtijeva narav projektnih aktivnosti. Izvješ a e sadržavati podatke o svim aspektima provedbe te na jasan na in prikazivati vrijednosti utvr enih pokazatelja kao i njihovo zna enje za uspješnost realizacije odgovaraju e mjere. lanovi Koordinacijskog tijela prikupljat e podatke za izvješ e u suradnji s nositeljima mjera i predstavnicima interesnih skupina koji su izravno uklju eni u provedbu aktivnosti i mjera Strategije.

Koordinacijsko tijelo podnosi obavezna polugodišnja izvješ a Gradona elniku, odnosno, Gradskom vije u, u kojem daje ocjenu trenutnog stanja provedbe kao i smjernice za unapre enje provedbe

ukoliko se ukaže takva potreba. Podaci o cjelokupnoj provedbi Strategije sastavni su dio Godišnjeg izvješća o radu Grada Vodica koje se podnosi i usvaja na sastanku gradskog Vijeća.

O napretku i statusu provedbe Strategije Grad Vodice redovito će informirati lokalno stanovništvo putem službenog glasila i putem ostalih sredstava javnog priopćavanja.

9.2. Evaluacija

Vrednovanje ili evaluacija neizostavan je korak u provedbi strateških planova koji omogućuje mjerenje uspješnosti provedbe Strategije, odnosno usporedbu ostvarenih i planiranih vrijednosti pokazatelja na razini prioriteta.

Za razliku od praćenja koje se vrši kontinuirano i promatra uinkone postignute na razini provedbenih mjera, evaluacija se provodi kada strateška provedba ostvari uključuje elemente koji su nužni za daljnji nastavak ili uspješnost same realizacije. U tom smislu evaluacija neizbježno koristi sve podatke koji su sakupljeni i dokumentirani u fazi praćenja.

Vrijednost evaluacijskog postupka leži u ocjenjivanju uspješnosti provedbe s obzirom na stvarni uinkone i na konačne ishoda, a ovisno o dobivenoj ocjeni moguće je definirati korektivne mjere u cilju jačanja uinkone provedenih aktivnosti, odnosno donijeti preporuke na temelju kojih moguće biti moguće ostvariti nove dodane vrijednosti. Procedura vrednovanja ili evaluacije predstavlja važnu potporu u odlučivanju i kao takva može ukazati na potrebu izmjene strateškog pristupa ili optimizaciju procesa na operativnoj razini, ali i utječe na stvaranje primjera dobre prakse i jačanje odgovornosti svih dionika uključujući ih na provedbu.

Evaluacija provedbe Strategije razvoja Grada Vodica temeljit će se na principima dobrog upravljanja i kao takva promicati standardizirani sustav kvalitete koji zadovoljava sljedeće kriterije:

- Relevantnost – ocjenjuje primjerenost ciljeva i prioriteta Strategije u odnosu na potrebe jačanja društveno-gospodarskog razvoja Grada Vodica. Ocjenjuje primjerenost ciljeva i prioriteta Strategije u odnosu na potrebe ciljnih skupina i krajnjih korisnika.
- Djelotvornost – ocjenjuje odnos uloženi sredstava s obzirom na neposredne ishode i ostvarene rezultate provedbe.
- Uinkonovitost – utvrđuje koliko je provedba Strategije doprinijela postizanju zadanih ciljeva.
- Utjecaj – ocjenjuje utjecaj provedbe na ciljne skupine i lokalno stanovništvo. Ocjenjuje utjecaj na društveno-gospodarsku situaciju Grada Vodica.
- Održivost – ocjenjuje vjerojatnost trajanja postignutih uinkona odnosno kontinuitet provedbe slikih odgovaraju ih aktivnosti u cilju uklanjanja ili ublažavanja postoje ih nepovoljnih okolnosti ili rješavanja problema ciljne skupine.

Uspješnost evaluacijskog postupka ovisi o kvaliteti i strukturi podataka prikupljenih u toku procesa praćenja provedbe, ali i uinkonovitosti provedbenog tijela odgovornog za provedbu Strategije. Zbog toga je u evaluaciju potrebno uključiti vrednovanje strukture provedbenog tijela kako bi se identificirali potencijalni ograničavajući faktori, odnosno unaprijedilo funkcioniranje u sljedećem periodu provedbe. U cilju stvaranja što objektivnijeg uvida o uinkone provedbe nužno je komunicirati i sa svim interesnim skupinama koje su izravno uključene u provedbu kako bi se mogli usporediti njihovi stavovi sa stavovima koordinacijskog tijela.

Pokazatelji postignu a provedbe Strategije definirani na razini prioriteta temelj su za provedbu evaluacije i kao takvi moraju biti mjerljivi i realni u odnosu na planirano razdoblje provedbe. Navedeni se pokazatelji trebaju ostvariti do 2020. godine, a ukoliko nije došlo do snažnijih vanjskih faktora koji bi negativno utjecali na cjelokupnu provedbu, njihove ciljane vrijednosti moraju odgovarati kumulativnim vrijednostima pokazatelja na razini mjera.

Prioritet	Pokazatelj
1. Stvaranje uvjeta za cjelogodišnji razvoj turizma	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje smještajnih kapaciteta za 500 ležajeva do kraja 2020. u odnosu na 2014. • Povećanje turističkog prometa – dolasci i noćenja – za 25% do kraja 2020. u odnosu na 2014. • Povećanje broja zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane za 10% do kraja 2020. u odnosu na 2014. • Povećanje turističkog prometa u predsezoni i post sezoni do kraja 2020. za 40% u odnosu na 2014. • Povećanje neposrednih prihoda Grada od turizma do kraja 2020. za 25% u odnosu na 2014.
2. Revitalizacija i jačanje poljoprivredne proizvodnje i povezivanje poljoprivrede s turizmom	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje ekološke proizvodnje (minimalno 10 novih ekoloških proizvoda) u odnosu na 2014. • Porast broja registriranih poljoprivrednih proizvoda za 10% u odnosu na 2014. do kraja 2020. • Povećanje prinosa za sve kulture za 10% kao rezultat uvođenja navodnjavanja do kraja 2020. • Stvoren prepoznatljiv brand poljoprivrednih proizvoda
3. Jačanje poduzetništva s fokusom na turizam	<ul style="list-style-type: none"> • Povećanje broja poduzetnika (minimalno 20 novih poduzeća) do kraja 2020. u odnosu na 2014. • Povećanje prihoda jedinice lokalne samouprave (komunalni doprinosi, komunalne naknade, porez na plaće, porez na dohodak, prirez) za 10% do kraja 2020. u odnosu na 2014.
4. Jačanje komunalne, okolišne i prometne infrastrukture kao preduvjet razvoja gospodarstva i kvalitete života građana	<ul style="list-style-type: none"> • Pokrivenost kanalizacijskom mrežom 70% do kraja 2020. • Pokrivenost sustavom vodoopskrbe 100% do kraja 2020. • Realizacija nove infrastrukture na otoku Prviću u odnosu na 2014. • Smanjenje neiskoristivog komunalnog otpada za 100% u odnosu na 2014. do kraja 2020. • Rasterećenje prometa kroz Grad • Površine novosagrađenih komunalnih objekata
5. Stvaranje kvalitetne obrazovne i društvene infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Društvena i obrazovna infrastruktura funkcionalna i zadovoljava sve potrebe stanovnika

10. POPIS PRILOGA

11. POPIS TABLICA

12. POPIS SLIKA

13. POPIS GRAFIKONA